

1926. Jar P. Wiktoryna Markowskiego

Postępowanie sądowo-cywilne
Procesy szczególne

wyklad
prof. Dra Hiericha.

1879/80.

Tom 3^u
Dial IV vers 4te

Wickroy, W. A. 1893.

Exhibition of the
British Museum

Exhibition of the
British Museum

Vol. 3
Part II

Część czwarta.

O procesach szczególnych albo nadzwyczajnych.

Pojęcie procesu podaliśmy w części pierwszej. Ażeby tu przedewszystkiem procesy summaryczne. Proce wyraz, proces summaryczny rozumie dzisiajże ustawodawstwo i zwyczaj sądowy wszelki sposób postępowania, którego tok różni się od zwyczajnego, dla doskonalenia praw popytanych przepis, samego sposobu postępowania — a więc wszelki drobny, niezwykły sposób postępowania sądów. czyli wszelki proces nadzwyczajny. — Wyraz „summaryczny” pochodzi z łaciny od wyrazu prawniczego „summam cognoscere — summaria cognitio” z łaciny, z języka wadaach państwa niemieckiego. używanego. —

Aktorem rozumieją proces proces summaryczny to tylko procesy nadzwyczajne, których zadaniem jest szybszy bieg postępowania sądowego. W nowszych czasach narodził się mianem, iż to tylko proces nadzwyczajny za summaryczny, w którym zaprowadzenie prawodawcze. Ze stanowiska ustawodawstwa austriackiego to tylko szczególne sposoby postępowania narwać można procesami summarycznymi, którym ustawa taka, narwać nadaje.

Procesy summaryczne austriackie można podzielić:

* Działu IV.

I. na powszechny proces summaryczny w przedmiotach mniejszej wagi (rozdz. I)

II. na szczególne procesy summaryczne, których podstawą jest powszechny proces summaryczny a niektórymi omiannami jako to:

1. proces wekslowy (rozdz. III)

2. proces nakazowy (rozdz. IV)

3. proces w sprawach wynikłych z kontraktów o najem lub dzierżawę (rozdz. V)

III. na proces w sprawach o naruszenie posiadania (rozdz. VI)

IV. na proces egzekucyjny z dokumentów, na zupełną, wiarę, na, stugniących (rozdz. VII)

V. na proces w sprawach drobicargowych. (rozdz. I)

Do szczególnych procesów należy się prócz podanych summarycznych procesów, postępowanie sądowe uprzedkowe, chociaż to obecnie należy do postępowania w sprawach niespornych, i inne od ogólnych przepisów postępowania sądowego odstępujące procesy, które po większej części objęte są ustawą sądową, jako to: proces wywoławczy (rozdz. IX.) rachunkowy (rozdz. X.) wezwanie o zastęstwo sądowe (rozdz. VIII.) itd.

Procesy szczególne nie rzające do wyborczego dochodzenia praw tych procesy summaryczne można ująć w 3 grupy, rzadzące się jednolitością zasady:

I. Procesy, w których nie podciąga się pod rozporozdawanie procesowe cały stosunek sporny, we wszystkich jego częściach składa, wch, lecz tylko poszczególne te części (Rozporozdanie częściowe.)

Wynik takiego rozpoznania, niedopuszczającego zbawienia wyco-
pijącego, może mieć tylko powagę tymczasową, i dla tego każde
takie rozpoznanie dopuszcza drugiego postępowania (procesu
trw. separatum) w którym bądź się powód, bądź pozwany wywieść mo-
że w zupełności swe prawa. Do dochodzenia tych praw nie wyzna-
cza się stronom żadnego terminu. Dochodzenie to znajduje swe
ograniczenie w ogólnych czasokresach nadawania prawa po-
wodstwa.

II. Procesy, w których prośba na skargę naprawa orzeczenie skazu-
jące pozwanego na dopełnienie tego, czego się powód domaga, ra-
chowując pozwanemu w tenże orzeczeniu prawo czynienia ra-
zutów przeciw temu orzeczeniu, wyznaczając do tego pewien
czasokres (termin) nieprzekraczalny. —

Orzeczenie takie rozstrzyga cały stosunek sporny, wskazuje
z powagą tymczasową. Jeżeli jednak w terminie oznaczonym
nie wniesiono razutów, orzeczenie nabiera powagi rzeczy ostatecz-
nej i nie może już być zachwiałem. Razuty wniesione przeciw
orzeczeniu uważane bywają jako obrona, a przewód sądowy wy-
wołany tą obroną, nie jest nowym, odrębnym procesem, lecz stan-
owi całość z skargą wniesioną. Przedmiotem obrony jest wyka-
zanie niestworzności, celem jego obalenie. Wyrok zapadły wsku-
tek wniesionej obrony, i nie wywołuje postępowania orzeka-
czego, sąd po prostu nie poprzestaje na poprzednim orzeczeniu, lub też nie, a
w pierwszym przypadku, czy w całości, czy w części.

III. Procesy, w których nie wchodzi się prawidłowego token

postępowania, lecz opuszczają się niektóre czynności procesowe, inne nowo-przebiegane być powinny w krótszych czasobresach. Rozpoznawanie w sprawach pod II i III omówionych maxwać może, i na rozpoznawaniem i proseksem (verurtheilung) (Cognition)

Do procesów pod I. wymienionych, należy:

1. postępowanie w sporach, o naruszenie posiadania, a to pod względem formalnym i materalnym. Formalnie, gdyż w tym postępowaniu występuje najwięcej wszelkich rodzajów przysięg stron; wskutek czego z materalu sprawy wykluczają się wszystkie te faktyczne okoliczności, które tylko przysięga, stron mogły być i udowodnione (§ 44. postanowienia ces. z 27. października 1849. Ob. rozdz. VII. str. 138.) materalnie zaś, gdyż według § 5. tego postanowienia (str. 136) przedmiot postępowania stanowią wyłącznie dochód, nie i udowodnienie ostatniego faktycznego stanu posiadania i nastąpienia jego naruszenia - skąd wynika, iż z dochodu, nie procesowego wykluczono okoliczności faktyczne, tyjące się strony posiadania prawdziwego.

2. Postępowanie w sprawach wynikłych z umów o najem lub dzierżawę, ale w pewnych przypadkach fakta sporne wskutek sprzeciwienia się strony drugiej, nie mogą być udowodnione przez świadków, których przesłuchanie w ciągu dni 8. nastąpić nie może (str. 124. b) - tutaj, że w celu udowodnienia pewnych szczególnych, ustawą oznaczonych faktów, dowód ze świadków i mówców nie może być użytym. (str. 124 a)

W obu tych przypadkach (1 i 2) mają miejsce rozprawy i raporty

tylko tymczasową powagę, i mogą być zaskazane w następnym postępowaniu (procesie) kłó obwinuje i części wykluczone z pierwszego przewodu.

Do procesów pod L II. wspomnianych zaliczamy:

1. proces nakazowy (rodz IV) i
2. proces wekslowy, ale wprost na szereg, naprędka notkax zaliczenia natężności wekslowej, albo nakaz platniowy (Rodz III. II i VII.)
3. postępowanie upominawcze (rodz XVI.)

Do procesów pod L 3. omówionych zaliczamy:

1. postępowanie sumaryczne (w znaczeniu w taciowym) na podstawie dekretu nadwornego z 21. marca 1845. (rozdz II.)
2. postępowanie w sprawach drobiarskich (rodz I.)
3. postępowanie w sprawach handlowych (rodz XII.)
4. postępowanie w sprawach górniczych (rodz XI.)

Rodz. I. postępowanie w sprawach drobnych. odstę 9. —

" II. " sumaryczne w sprawach mniejszej wagi	60
" III. proces wekslowy	86
" IV. " nakazowy	104
" V. " egzekucyjny	112
" VI. Postępowanie w sprawach wynikłych z u. mów o majątku lub dzierżawę	115
" VII. Postępow. w sporach o naruszenie posiadania	129
" VIII. Młodocimie osprze i wyzwanie o zastęstwo	141
" IX. Proces wywołowczy	145
" X. " rachunkowy	166
" XI. O czynach polubownych	170
" XII. O przynusie osobistym	176
" XIII. O zapowiadaniu rzeczy ruchomych	184
" XIV. O sekwestracji i innych środkach zaradczych	192
" XV. O postępow. w dochodzeniu prawa powództwa stron z tytułu nadwzięcia prawa przez sędziów w wykonaniu ich czynności urzędowych	206
" XVI. Postępowanie upominające	216
" XVII. O uznaniu nieobecnego za zmarłego	218
" XVIII. O umorzeniu dokumentów	220
" XIX. O postępowaniu w sądach handl.	225
" XX. " " " górnicych	227

Rozdział I.

Postępowaniu w sprawach drobiazgowych.

Literatura: Kabath: Postępowanie sądowe w spra-
wach drobiazgowych (Lwów 1873) - Ullman: Das
Bagatelverfahren (Wien 1873) - Kaserer: Das
Gesetz vom 27. April 1873. Ueber das Verfahren in
geringfügigen Rechtsachen (Wien 1873) - Kaserer:
Formularien zum Bagatelverfahren (Wien 1873)

Postępowanie w sprawach drobiazgowych polega na usta-
wie z dn. 27. kwietnia 1873. l. 66. dz. u. p. obowiązującej z dn. 1.
października 1873. we wszystkich krajach koronnych, w ra-
dani państwa reprezentowanych. Należy się ona do spo-
rów jur. wiszących. O ile w ustawie tej nie dostaje szczegół-
nych przepisów, zachować należy w ogóle przepisy o postę-
powaniu sądowym w sprawach spornych tj. przepisy proce-
su zwykłego, a nie summaryznego.

Najcenniejsze zasady, na których postępowanie w spra-
wach drobiazgowych się opiera, są: jawność, udział wro-
dumienia nauki, stażowe zasady ewentualności, ogrā-
niczenie zasady swobodnego wyprawiania się stron, dyspo-

sędzia winien brać czynny udział w dochodzeniu prawdy, wści faktycznych okoliczności sprawy; rozstrzygnięcie wina, miedziwego, przy rozumianiu pytania, czy dostarczenie do wodu jest koniecznem, obowiązek stron do szóstego współdziałania w przymocie świadków w celu dostarczenia po, potrzebnego wyjaśnienia; ocenianie dostarczanych dowodów wedle swobodnego wznania sędziwego i niewzruszalność wy, roków sędziwego pierwszej instancji przez apelację. -

1. Sądy dla spraw drobiargowych i ich właściwość. (§ 1-3. i § 8.)

Wytyczanie sądy powiatowe i sądy pow. m. del. są sąda, mi dla spraw drobiargowych. Miedzi, gdzie są samowolne sądy handlowe, mogą mieć osobny sąd dla spraw handlowych drobiargowych. Właściwość sądów powiatowych i pow. m. del. stosuje się do ogólnych postanowień normy jedn. o ustawa miedziowego w tyczy tych sądów co do osób lub co do jakości spraw. - W postępowaniu w sprawach drobiargowych, toczą, cem się przed sądami powiatowymi etc. sędzia sądowi prze, wodniczący, winien prawidłowo sam rozprawę kierować i o, rzekać, w razie dowolno prezydentom trybunatu, pierwszej in, stancji dla szeregowych sądów powiatowych sprząć prawo, dmiącego, powołać jednego lub więcej urzędników tego i sz, du, posiadających uprzymiotnienie sędziowskie do samo, dzielnego sprawowania urzędu sędziwego w postępowaniu dla

spraw drobiarsgowych.

II. Przedmiot postępowania.

A. Na mocy ustawy:

1. Spory o oznaczenie sumy pieniężnej, gdy żądanie bez odliczenia odsetek i innych przynależności 25. Żław. - od 1. maja 1876. - 50. Żław (ust. z 1. marca 1876. l. 23. dz. u. p.) nie prze-
nosi.

2. Spory o inne przedmioty, gdy rozszerzenie dowała alter-
natywnego żądania tj. gdy jest tego rodzaju, że można żądać
sumy pieniężnej zamiast czego innego, żądanie nie prze-
nosi 25. Żł.; obecnie 50. Żł. albo gdy powód wskazuje wyraz,
nie oznaczając, że takowa suma pieniężna w miejsce nale-
żnego przedmiotu przyjęć jest gotów jako kapitał. Oblicze-
nie kwot następuje według prawideł ustanowionych w § 15.
lit. a i b N. J. dotyczących się właściwości sądów pow. m. deleg.

Do wymienionych sporów wchodzi tylko można stosować
postępowanie w sprawach drobiarsgowych, gdyż wedle ogólnych
przepisów jurysdykcyjnych, podlegają orzeczeniu sądów powiat.
lub m. deleg. wszelkie:

a. przepisy § 14. N. J. mogą kryć sprawy także pod lit. b.
i c. wyrażone do rozstrzygnięcia trybunału I inst. są pro-
stawione, niestosują się do sporów, które wile postępowania w
sprawach drobiarsgowych przeprowadzić należy. Stąd wyniki,
że w tych przypadkach podlegają orzeczeniu sądów powiatowych.

fiskus, gminy świeckie i duchowne, kościoły, beneficya fundacyjna, kłady dla celów publicznych, ziemscy posiadacze dóbr tabularnych, albo zezwiera ku gminnego wyłączeni.

6. W miejscach, gdzie nie ma osobnego sądu dla spraw drobnych, handlowych, sprawy sporne pod 1. i 2. wyrażone toczyć się będą w dle postępowania w sprawach drobiazgowych, przewidzianymi powiatowymi miejsko del. jako sądami dla spraw drobiazg. i intety, gdy rozstrzenie sporne polega na jednej z czynności handlowych w § 38. L. 1. i 2. u. w prow. kod. h. wyrażonych, albo dotyczą jakiej rzeczy handl. w tejże ułowie w § 39. L. 2. wymienionej. Właściwym jest ten sąd powiatowy (miejsko del.) którego właściwość, pomijając handlowo prawną naturę rozstrzenia, spiera się na ogólnych przepisach jurysdykcyjnych.

Niewymuszone pozostało orzecstwo trybunałów I. inst. co do spraw powierniczych i lewnych, co do spraw należących przed sąd handlowy spadkowy, jeżeli nim jest trybunał pierwszej instancji (§ 37. N. 2.) co do spraw naczelników trybunałów I. inst. i sądów powiat. (§ 42. N. 2.) naruszenie co do spraw jurysdykcyi górniczej (§ 66. N. 2.) niemniej co do spraw handlowych wymienianych w § 39. pod 1. i 3. not. w prow. k. h. jeżeli te ostatnie dochodzone być mają, w miastach, gdzie się znajduje trybunał I. inst. do sprawowania jurysdykcyi handlowej powołamy.

Postępowaniu w sprawach drobiazg. nie nlegają następujące spory ze względu na ich przedmiot:

1. spory wywołujące się z czynności wekslowych, oilestanie się do nich proces wekslowy.

b. spory wytacznie o rectum racchoremu przekarane.

c. spory, w których na mocy rozporządzenia z 21. marca 1855 lub 18. lipca 55 chodzi o wydania nakazu kapitały (B. Rozd. IV.)

Jeżeli powód nie chce iść o wydanie nakazu płatniczego, to, mogąc się morie racchoremu postępowania w sprawach drobniarg., oile sprawa do tego się nadaje.

d. spory wynikające z kontraktu dzierżawy lub najmu, wyjąwszy, gdy w nich idzie o ściągnięcie czynszów dzierżawnych lub najmownych.

B. na mocy układu stron.

Postępowanie w sprawach drobniargowych, może mieć miejsce i co do racchoremu do 500. Kłw. gdy się na tę stronę zwraca, ja, byle dochodziły w wyjątku inne wymogi art. 5 awantur postępowania tego. Wszakże trzeba, aby to zgłoszenie się albo wobec sądu, albo dla spraw drobniargowych nastąpiło, albo w przed razie sądu, do czasu dowodu pisemnym wykazać było (§. 5.)

Przytuję się, że takie zgłoszenie się nastąpiło, mianowicie w razie skarg, o rectum racchoremu przekaranych, wynikających, oraz skarg, wymienionych na podstawie jednego z dokumentów w art. 301. i 302. kod. h. wymienionych, gdy miało miejsce przyjęcie dokumentu dla stwierdzenia czynności prawnej sporządzonego. (list przewoźny, przekaz, dowód robowiązania się etc.) w którym na przypadek sporu zawieszono poddanie się postępowaniu w sprawach drobniargowych (§. 6.)

Jeżeli sprawa jakas nadm. 1. partii 1873. już była wierzająca, to

na stronach obopólną zgodą odstąpić od dotychczasowej rozprawy, wyprocedowej i wydać zarządzenia postępowania w sprawach drobiarzych, jeżeli wyprawnie, odstąpienia sprawy właściwemu sądownu dla spraw drobiarzych. (§ 89.)

III. Strony i ich zastępcy (§ 9 i 10.)

1. Gdy przedmiotem sporu jest tylko to, czy małoletni, na mocy § 151. 246. i 247. k.c. dowolnie zarządzać może, małoletni sam może jako powód lub pozwany przed sądem stawiać, wyprawnić się i stosownie do § 5 i 6. (wyzej B.) prowadzić się postępowaniu w sprawach drobiarzych. Zawarte w takich zarządzeniach i wyrokach nie mogą być wnoszone, w braku prawnego zastępcy, małoletnich. W innych zaś przypadkach pozostaje niewzruszone prawo zastępcy prawnego, do składania wzywań, zarządzeń, orzeczeń, stając, natenczas przepis postępowania, wyroczajnego, autorskiego dekretu. W dniu 14. października 1883. Łatim też idzie, iż zastępcą nie jest obowiązanym w tym przypadku przestrzegać terminu w § 79. na wniesienie, a, skazania nieważności skazanego.

2. Stronom wolno dwiatać swoich lub przez pełnomocników. Pełnomocnik może przedmiot sporu, mieć pieniężny i rzeczowy, nie i być pociągany. Meżatki mogą występować jako pełnomocnicy swoich meżów. Osoby niewłasnowolne mogą więc być pełnomocnikami (inaczej w postępowaniu sumarycznym) Wyjątkowo sąd może wzywać stronę, aby dwiatała przez pełnomocnika, jeżeli bowiem stronie, nie wolna, jest czynić prokurmatelstwo,

renia w przedmiocie sporu, albo sędzia postanowił wysłać ją
z siedziby sądowej z powodu niezdolności zachowania się, naten-
czas odrzucić nakaz i awizować, a stronię policie, by na powo-
nowej awizacji iawiła się przed wydatkiem pełnomocnika,
ewentualnie przez adwokata, gdyż inaczej uważana będzie
za mistającą. (§ 22.) Działem przez adwokata wymagany
jest tylko w 2. przypadkach, a to w im:

a. nakazaniu nieważności na piśmie wniesione (§ 79.) i

b. rekursy pisemne (§ 84.)

wymagają podpisu adwokata. Skarga pisemna nie potrze-
buje podpisu adwokata. Choćby, znane sędziemu, jako pisarze
prywatni, nie mogą być przyporządkowane do rozpraw w przymio-
nie pełnomocników. Gdy strona staje przed sądem z obisic na-
zem z pełnomocnikiem, może także i umocowanie wnieść
do protokołu. (§ 9.)

IV. Obliczenie terminów (§ 11.)

Dni świąteczne i ferjaalne nie wywierają wpływu na roz-
poczęcie i bieg terminów w ustawie postanowionych, lub na jej
postawie przez sądziego naczynionych. Jeżeli koniec terminu
przypada na niedzielę lub świąto, najbliższy dzień powszedni
jest ostatnim dniem terminu. Dni biegu procesowego nie wli-
czają się do terminów. Nie wyłączone pozostają przepisy,
mocy których żadna strona nie jest obowiązana stawiać na
sądzie w dniu świątecznym jej obradku religijnego.

V. Wypiszenie skargi i łaczenie skarg.

(§§ 12. 13. 15. i 88.)

Skarga wnosi się albo:

1. ustnie do protokołu (§ 12.) albo
 2. na piśmie; (jeżeli kilku jest pozwanych, podanie trzecie, go skanu pozwu jest zbytoczne § 15.)
 3. ustnie jest powodowi nawet bez poprzedniego przyzwania razem i stroną przeciwną przed sądem stać, aby spór wytoczyć i w takowym się rozprawić. W tym przypadku, jeżeli panie będzie napisane w krótkości do protokołu rozprawy (§ 77.)
- Dla takich przypadków naprzed ustanowić należy pewne dni sądowe, które kartą nadanną sądowym wywieciona, ogło-
szone będą.

Przepis § 13. stanowi, orachowaniu się z tego przynajmniej w misieniu skargi to samo, co § 13-15. postępowania sumare. Takie i wranie wymisienia skargi na piśmie, sędzia może przy-
zwac i protokolarnie przestuchać powoda celem napietnienia skargi lub wyjaśnienia wątpliwości stojących na zarwadzie zarządzeniu postępowania. We wszystkich przypadkach wy-
misienia skargi powód nie ma obowiązku założyć po-
zwomnu kosztów sporu. (§ 88.)

O łaczeniu przedmiotów skarg stanowi § 12. że kilka rozróżnień tego samego powoda przeciw temu samemu pozwa-
nemu, chociażby nie zostających z sobą w związku faktycz-
nym lub prawnym, mogą być dochodzone tym samym pozwem

jeżeli coś wyjątkich ten sam sąd dla spraw drobiarskich
jest właściwy, a rozstrzygnięcia razem nie przechodzą sumy stanu,
więcej o zastosowaniu postępowania w sprawach drobiarskich,
wych (przepis § 4. k. p. Porządek więc zmiany.) Wszakże sędzia
może postanowić, że rozprawa coś każdego rozstrzygnięcia od-
bnie toczyć się będzie (§ 24.) Podmiotowe takżę skargi stosu,
je się do ogólnych przepisów procesu zwykłego, wszelako
cho pojedyncze rozstrzygnięcia nadają się muszą do postępowania
w sprawach drobiarskich, a razem wiążą nie powinni
przechodzić sumy stanowiącej o zastosowaniu tego postępo-
wania. Ależby odróżnić podmiotowe takżę skargi od po-
łożenia kilku sporów, narządzonego przez sędziego na
mocy prawa kierowania procesem; w obu bowiem sędzie,
nie kilka sporów między temi samymi stronami wi-
szących, twierdzi sprawy różnych powodów lub różnych po-
wołanych przeciw tej samej stronie przeciwnej objąć jedną
i tą samą rozprawą, wszelako jedynymi i tym samym wy-
rokami tylko spory między temi samymi stronami rozstrzy-
gać można (§ 24.)

III. Rozstrzygnięcia na skargę (§ 14.)

Gdy skarga nie nadaje się do postępowania sądowego (wogóle) lub
sędzia uważa się niewłaściwym, skarga odrzuca się. Gdy nie jest tak,
niebyleż można narządzić postępowanie w sprawach drobiarskich. Ale sąd
powiat. wedle ogólnych przepisów jurysd. jest właściwym,

wówczas sędzia uczyni, co potrzeba dla zarządzenia właściwego, go postępowania. Jeżeli nie ma przeszkód, sędzia na skargę wyznaczy audyencyę, do ustnej rozprawy w postępowaniu dla sprawy drobiazgowych "stosownie do zachodzących okoliczności, jeżeli można najdalej na 2. tygodnie. Wraz zachętych można nakazać audyencyę na dzień, w którym skarga wniesiona została. Na audyencyę przyzywają się strony z wezwaniem, aby przynieśli dokumenty odnoszące się do sporu, a jeżeli można przyprowadzić świadków, na których się chcą powołać. Przyzwania powoda nastąpi przez kartę przyzwania, powanego zaś przez doręczenie duplika, tu pisemnej lub odpisu protokolarnie spisanej skargi. Jeden okaz pisemnej skargi zostaje w sądzie.

Od uchwały odmawiającej zarządzenia postępowania w sprawach drobiazgowych można złożyć rekurs (§ 54). Z powodu rezygnacji, zarządzającej takiej postępowanie, można zaskarżyć nieważność zapadłego wyroku (§ 78. 11.) Wypowiedzeniem skargi proces się rozpoczyna a wreżeniem tejże pozwu, nimu spór uważa się za wstrząsany. Nie ma on odrębnego zwrotu skargi z powodu, że sprawa już jest osądzona. Pozwany nie może odmówić oddania się w sprawę z powodu, że sędziego uważa za niewłaściwego.

VII. Rozprawa przed sędzią wyrokującym
A. Zawołanie (§ 17.)

16

Rozprawa jest jawna, wszelako tylko osoby dorosłe mogą się jej przystąpić. Jawność wyłączenia zostaje:

1. na zgodne żądanie obu stron
2. z urzędu, gdy narazą porządkowi publicznemu lub dobrem obywateli.

Postanowienie, wyłączające jawność, ma być jawnie ogłoszone. Wraz z wyłączeniem jawności, wolno każdej stronie się dać dozwolenia wstępu, sprzeciw jej pełnomocnika, dla trzech osób, jej zamieszkiwujących. Wobec wszechwładnego stanowiska sądu w postępowaniu w sprawach drobiazgowych i nieważności jego wyroków, jest jawność rozprawy, niezmiennie koniecznością, bo jest najpewniejszą rekompensatą należytego wymiaru sprawiedliwości.

B. O rozprawie ustnej w ogólności (§ 16, 19, 20, 23, 25, 30, 33, 36)

Każda sprawa, rozprawia się ustnie przed sądem, wyrokuje, czym w obecności trzymającego pióro (pisarza) (§ 77). Rozprawa otwiera się wywołaniem sprawy (§ 19) sądu występującego na przed strony celu wyrozumienia, czego szuka, co pod względem faktów oświadcza i jakie ofiaruje dowody. Oni pozwany wyrażni uważa żądanie powoda, style to przestaje być spornym. Jeżeli więc pozwany urna żądanie powoda w całości, sąd natychmiast oznajmi o zamknięciu rozprawy i przystąpi do wyrokowania i ogłoszenia wyroku. Gdyby żądanie powoda uznane było tylko w części, sąd co do tej części może, lecz nie musi przystąpić zaraz do zam-

kniescia rozprawy, zawyrokowania i ogłoszenia wyroku (§ 76.)
W braku użycia sędziów wysłucha strony, a po wysłuchaniu
stron się będzie nakłonić je do ugody (§ 23.)

Ugoda zawarta być może bez warunkowo lub warunkowo
tj. czyniąc ją, zawista od przeprowadzenia dowodu, a nawet
odstąpienia przysięgi (§ 65.) Doprowadzona do skutku ugoda
lub wzmianka, że użycie pojednania zostało bezskutecz-
ne, zamieszkała się w protokole rozprawy. Zawarta ugoda bę-
dzie stronami odczytana i do podpisu przeciwną. Jeżeli strona nie
może lub nie chce podpisać protokołu, uczyni się o tem wzmian-
ka przy wyrażeniu przysięgi (§ 23.) Ugoda bez warunkowa
zmusza strony. Gdyby się zgodzono na przysięgę, wymaga się
oświadczenia sędziego, iż przysięgę wykonano lub niewyko-
nano. (Sejm. natw. z 19. pros. z 1792.) Jeżeli ugoda zawista od
przeprowadzenia innego dowodu, sędziów z urzędu przepro-
wadzi dowód i wyda wyrok.

Gdy sprawy nie załatwiono ani przyznaniem powa-
nego ani ugodą, rozprawa toczy się dalej. Pomimo wy-
mieszenia skarży na piśmie lub protokolarnie, powód ust-
nie użycie dowodu, przedstawiając faktyczną, zasadę
skarży, powołany bronić się będzie jak w procesie wyjątkowym itd.

Sędziów starać się, by rozprawa wyzerpująco była
wyświecona, by rozprawy nie przeciągały rozwikłała,
daniemy i rozprawy poboczne nie prowadzić do celu, i
by rozprawa o ile można bez przerwy w jednym dniu się

Skonczyła (§ 19.)

Domino tego przybiera przecież przebieg rozprawy w po-
stępowaniu w sprawach drobniogowych kontakt, istotnie
różniący się od procesu wyjątkowego, a to:

1. wskutek kierownictwa rozprawą przez sędziego
2. przez umianie rozprawy ustnej za jeden akt
3. przez dobrowolne umianie dowodów przez sędziego.

Przedewszystkiem zwracamy na to uwagę, iż prawni-
ce ogólnie przyznanie jest dozwolone, a ogólnikowe zastrze-
żenie zaprzeczenia bezskuteczne, to przecież z tegoż powodu zostało
postępowanie procesu wyjątkowego, wedle którego każda strona
winna jest jasno i prozecznie ogólnie zaprzeczyć wszystkich okoli-
czności przez przeciwnika przytoczonych. Przepis § 33. sta-
wi bowiem, iż sędzia uwzględniając wynik całej rozpra-
wy i przeprowadzonych dowodów, sądzić ma wedle swo-
gośnego przekonania, czy faktycznie twierdzenie uważać
należy za prawdziwe lub nie. Stąd wynika, że nie każde za-
późnienie zaprzeczenia jakiegos faktycznego twierdzenia
można być uważać za przyznanie.

Aby fakt uważać za zaprzeczony starczy, gdy z ogólnu
wywodów strony okaże się jej zamiar, że fakta zaprzecza. St-
wierdzenie i formalne zaprzeczenie strony nie ocenia się odrębnie, lecz
w związku z wywodami strony i nie będzie uważanem za skut-
eczne, skoro ogólnu wywodów tej strony zawiera w sobie umianie
prawdy faktów, chociaż formalnie zaprzeczonych. —

Trzeci skargi na piśmie lub protokolarnie wyrażonej nie wiadomo, co do tego, co przyjąć chcemy w sprawie swojej na adwokacyi wyznaczonej do rozprawy. Skarga przybiera zatem kształt pisma przygotowanego, bo przy wyrokowaniu ma to tylko względnie znaczenie, co w toku rozprawy wniesione było (§ 63).

O tego, iż skarga jest piśmem tylko przygotowanym, odstępiono w trzech względach, albowiem:

a. ustawa taży już z wyrażeniem i wręceniem skargi powstanie skutków, które prawo cywilne taży z tymi aktami;

b. na przypadek niestawienia się powoda już na pierwszym zeznaniu, winien sądzić uwzględnić treść skargi i jej rażącość (§ 28. choćby skarga odrzucona, być miała dla braku podstawy rozprawy ustnej.

c. dowolna jest odmiana skargi tj. w myśl § 25. odmiana zasad prawnych, na której się opiera, i adwani skargi, tutaj i odmiana dochodzonego przedmiotu i kierunku adwani skargi.

Nie mieści się więc w tym pojęciu ograniczenie adwani skargi do mniejszej tylko sumy, lub odmiana rzeczy ściśle oznaczonej na rzecz nieoznaczoną, tego samego gatunku. (species i genus)

Jeżeli powód zmienił skargę, w jak mibawo względnie, zaprzecze się przed wszystkiemi adwaniem wniesionem do protokołu. Sąd zaś z urzędu sprzeciwi się odmianie skargi, gdy przez nią właściwość sądu i zastosowanie postępowania w sprawach drobniejszych, zostają wyłączone. Za pozwoleniem pro-

zwanego wolno zmienić skargę, mianowicie i izolowanie rozstrzygnięć. Pozytywnie się, że jest przyzwolenie, gdy porwany mi wnosiąc skargę, tym przeciw zmianie, na zmienioną skargę, od powiada. Sędzia jednak dozwolić może takowych zmian nawet mimo charakteru przeciwnika, jeżeli miało do niej obawa, że zmiana pociągnie za sobą znaczące przesłoczenie sprawy. Postanowienie w tym zakresie o, gloszone będzie stronom (§ 25)

C. Kierownictwo rozprawy (§ 19, 20, 24, 26, 52, 60, 62, 76)

Ustawa przyznaje sędziemu wyrokującemu obszerne władze kierowania rozprawą. Jest ona wynikiem zasady ustności, która nie tylko kwalifikować może sędziego od miarobnego cytowania aktów w celu wyrokowania, ale też umożliwia dochodzenie praw materialnego przez wyrażające wyjaśnienie sprawy i istotne ocenienie dowodów.

1. Postanowienie skierujące do wrażliwego wyświadczenia stosunku spornego.

W tym względzie sędziemu:

a. obszerne prawo zachowania stronom pytań. Prawo to określa § 20. w sposób następujący:

Sędzia kierując stronami pytaniami, skierować będzie do tego, by strony niejasne i zdania wyjaśnić, niedostateczne przedstawienie faktów uzupełnić, środki dowodowe wskazać, i aby w ogóle po prostu w sposób tańszy i stały rzeczy oświadczenia położyć. Strony prawa nieświadome, objaśnić należy o skutkach prawnych, mierzających się do tego przepisem. Z tego wynika, że prawo

radawania pytań nie może mieć na celu, aby strony zachęcić
 do wycofania x nowymi racjami lub obronami, lecz
 aby sędzia w granicach tego, co strony przedstawiły, osiągnął
 zupełne wyjaśnienie. Niemniej wolno każdej stronie staraj się
 imienia stanu rzeczy radować przeciwną stronie pytania x
 pośrednictwem sędziego lub bezpośrednio, gdy sędzia na to zezwa-
 li. Sędzia odrzuci pytania, które uważa za nieistotne (§. 26.)
 Pytania dają się stronom obecnym i działającym. Przez stronę
 rozumie należy i zastępcę strony, którym wyłączenie radają
 się pytania; gdy strona sama nie działa. Taniż to sędzia
 może radować pytania stronie, jeżeli to uważa za stos-
 wne celem zupełnego wyjaśnienia stanu rzeczy. Sędzia nie
 ma prawa radować, aby strona osobiście stała na audyencji,
 lub radować jej pytania w nieobecności jej adwokata (inaczej
 w proceście sumarycznym). Dopiero gdy sędzia dla niedosta-
 teczności ofiarowanego, lub dla braku wroclkiego dowodu na
 wniosek lub x urzecz x orządza wyслуchanie pod przysięgą
 strony jako świadka, najduje się sędzia w potrozeniu wystuchac
 tymczasowo stronę, x wyłączeniem x zastępcy, chociaż w jego obecności.
 Ustawa nie określa w szczególności skutków nastąpić mają-
 cych, gdy strony nie dają żadnych odpowiedzi, albo odpowiedzi wy-
 nijające lub nieistotne. Na mocy §. 33. i 62. sędzia roz-
 wazywszy wroclkie okoliczności, oceni, jaki wpływ wy-
 nika takie zachowanie się strony na ustanowienie dowodn.
 b. Do wyjaśnienia rzeczy sędzia może na wniosek lub x

urzędu zarządzić oględziny (§ 52) Oględziny te stawić mogą nie tyl-
ko do wyjaśnienia zaprzeczonych, lecz i do niezaprzeczonych
lub już ustalonych faktów.

2. O porządku w rozprawie.

Sędzia musi z urzędu lub na wniosek

a. jeżeli spór składa się z kilku rozstrzeń postanowić, że roz-
prawa co do każdego rozstrzenia osobno toczyć się będzie.

b. sędzia może kilka sporów między temi samemi stron-
kami wierzących, tudzież spory różnych powodów przeciw tej
samej stronie przeciwniej objąć tą samą rozprawą (§ 24) c. k.
Sędzia może następnie uchylić połączenie (§ 85.)

D. Jednolitość rozprawy ustnej (§ 30, 31, 66. i 67.)

Rozprawa ustna rozpoczyna się, gdy obie strony powywo-
dzą sprawę, swe żądania oświadczenia i kończą się oświ-
adczeniem o zamknięciu rozprawy przez jednego, co uczyni, gdy
materia spór za przygotowany do sądu. Rozprawa
aż do zamknięcia uważa się jako jedna całość. Wszystko
aż do ogłoszenia zamknięcia uważa się, że imisja na
proces (§ 67.) Odpadają wszelkie próby o dozwolenie nowo-
ści, i nie czynią wyjątku zarzuty spór wstrzymujące, nie,
mniej obojętny jest, kiedy je porwany przed zamknię-
ciem rozprawy przedstawił. Tylko zarzut niewłaściwości
sądu, oile uchylenie jego należy odwoływanego, czyni wyją-
tek, gdyi zarzut ten na pierwszej audyencji winien być uchy-
mien (§ dekr. nadw. z 20. lutego 1820.) Trzeba się zwracać co do

zarzutu niedopuszczalności postępowania w sprawach drob-
nych, gdyż w tym przypadku dobrowolne poddanie się pod sąd
miejscowy wymaga tu wyraźnego układow stron (S. 5.)

Zasada jednolitości rozprawy tyry się także dowodów, to bo,
wiem nie tylko ofiarują, ale i przeprowadzają się w toku roz-
prawy. Gdyby więc przeprowadzenie wymagało nowej audyencyi,
nastąpiłoby musiła podnieść audyencya do dalszej rozpra-
wy, nim sędzia, ośmieliłby mógł zamknąć rozprawę. Strona
może i po przeprowadzeniu dowodu nowe dowody ofiarować. A
chwila, oszacowania rozprawy za zamkniętą, strony tracą
prawo czynienia jakichkolwiek przedstawień. Gdyby nie ma-
reas zamknięto rozprawę, stronie stałyby przeciw wyrokowi za
skarżenie nieważności (S. 78. l. 6.)

O prowadzeniu o jednolitości rozprawy, stoi się także
do części zadania, względem której sędzia zamknął rozprawę
(ob. wyżej pod B.)

Sędzia oszacowujący zamknięcie rozprawy może jest,
gdyby się okazało potrzebnym uzupełnienie, zarządzić otwarcie
rozprawy na nowo (S. 66.) W ponownej rozprawie strony tak dale-
ko mogą, jak przy pierwszej tj. nie są związane tem, co sędzia
chce uzupełnić.

E. Odroczenie rozprawy

Sędzia starać się ma, jeżeli to być może, aby rozprawa wje-
dnym dniu bez przerw się skończyła. Pytania, kiedy audyen-
cyja ma być odroczone, ustawa wyeksplicjującą nie rozstrzyga.

wchodzi, więc na mocy § 88. w zastosowaniu przepisów procesu zwykłego. A na mocy ustawy odracza się audyencyę z urzędu:

1. jeżeli się na audyencyi okaże, że jedna ze stron stawiają, cych nie może sama działać, albo jeżeli na powoda lub pozwana, nego staje osoba, której prawo do zastępowania strony nie jest wykazane. Sędzia odracza audyencyę i każe adw., o co prawa wygada, karząc oszczupliwie strony, że ponownie odraczenie audyencyi z tej przyczyny bez przyzwolenia przeciwnika nie ma miejsca, owszem, że na odróconej audyencyi postąpi się według prawa, jeżeli wada nie będzie usunięta.

2. jeżeli strona niedolna jest, co do sprawy spornej, dać kro, umiarkowanie, albo sędzia postanowi ją wydać i iść sądowej z powodu nieścisłego zachowania się (ob. wyżej pod III.)

3. jeżeli tego przeprowadzenia dowodów wymaga.

W razie odrócenia audyencyi sędzia, jeżeli można, ka, rać oszczupliwie strony ustnie, kiedy nastąpi nowa audyencya. Nie potrzeba pisemnegoawiadomienia. Stronie, z której winy odrócenie nastąpiło, sędzia każe zobowiązać do zwrotu kosztów stąd wynikłych a to w ilości, która powystuchaniu przeciwni, ka oszczupliwie. Strona ta nie będzie mogła żądać zwrotu tych kosztów nawet wtedy, gdy przeciwnik w sprawie głównej na zwrot kosztów został skazany (§ 27.)

Jeżeli z racji rozprawy nie można skończyć w jednym dniu, sędzia na prośnięj audyencyi, o ile można, w krótkości wytknęły ustnie streszczone istotne wyniki poprzedniej roz,

prawy ustnej, które mają służyć rozwinięciu pamięci, które w razie potrzeby stwierdzą mu własność, dla ulżenia pamięci czynione zapiski, odnoszące się do skargi, do papierów dowodowych, dla złożenia do aktów przyniesionych i do protokołowanych poświadczeń, wexwie strony, aby się w tej mierze siewiadowały, na tej drodze braki wypełni lub wątpliwości usunie, i w tak ustalonymi wynikami poruszanej rozprawy, dalszy ciąg tejże zwieże. (§ 68.)

F. Zasada ustności.

O istocie zasady ustności była mowa w I. części działu III. Rozprawa odbywa się ustnie przed sądem, wyrokującym. Czyta, nie pisemnych wywodów nie jest dozwolone (§ 16.) wszelako można odczytać dokumenty dowodowe. W toku rozprawy spisuje się protokół, ograniczający się do zapisków w § 77. wskazanych. (Ob. G.) Sędzia może uczynić własnoręczne zapiski (§ 68.) które mu mają posłużyć za podstawę wyroku nie dla tego, że są spisane, lecz że stwierdzają, to, co ustnie było przedstawione. Ten tylko sędzia może wyrokować, który osobiście rozprawie spornej przewodni, czył. Brak spisanie rozprawy pociąga za sobą konieczność zastąpienia go wyrokiem z pobudkami orzeczenia na piśmie, aby zapobiec ponowieniu sporu, a ponieważ nadwzięciu charakteru, sądowej sprawy. Dlatego też pobudki orzeczenia zawierają, części składowe wyroku, tj. zwieże wytuszczenie stami rzeczy.

Jeżeli przed wyrokiem umiemy, a miało w osobie sędziego zająć musi, sędzia nowo przychodzący odbednie na nowo rozprawę ustną, robiąc użytek ze skargi, z papierów dowodowych do

aktów przyniesionych i z poświadczeń protokolarnych (§ 70) własne, ręczne zapiski, poprzednika tracią w tym przypadku wszelkie znaczenie.

C. Protokół rozprawy.

Forma rozprawy nie spina się z protokolarnie, przeto też nie ma miejsca apelacja w rozumnieniu sprawdzenia orzeczenia sądnego pierwszej inst. Protokół ustnej rozprawy spina się z nią (§ 77.) Protokół zawiera:

1. wymienienie sądu, nazwiska sądnego i pisarza, oraz imienia, sexu rozprawy, oraz wzmiankę, czy rozprawa była jawną lub niejawną (w myśl § 17.)

2. nazwiska stron i ich pełnomocników, oraz krótkie wyrażenie przedmiotu sporu.

3. wymienienie osób, które jako strony, lub ich następcy na audyencji stanęły.

4. zapiski przepisane w § 9. (wniesienie do protokołu wniosku, wania, jeżeli strona staje przed sądem osobiście wraz z pełnomocnikiem) § 15. (zadanie powoda stojącego przed sądem razem z przeciwnikiem) § 23. (nakłaniania stron do ugody) § 25 (wzajemne odmienne zadania skargi) § 48. 50. 52. 62. (istotna treść dowodu na audyencji przeprowadzonego.

5. postanowienia przez sądnego w toku rozprawy powzięte i ogłoszone.

6. czas zamknięcia rozprawy i ogłoszenie wyroku, oraz wzmiankę, czy przytem obie strony były obecne)

7. jeżeli rozprawa toczy się według postępowania w spra-
wach drobnych, namocy zgodzenia się stron (§ 5) powoła-
ni się na tę umowę.

Oprócz tego, jeżeli za rozprawą w jednym dniu skoń-
czoną być nie może, bądź na uczyminy wnioszek, bądź z urzędu,
stwierdzić należy w protokole rozprawy wstrzymanie prze-
biegu postanowieniem, zawiadomienia stron, zawierające o,
graniczenie lub zmianę zadania lub wyrażenie namawie-
nia, lub częściowego, wstrzymanie wyrażenie naprzeczenie prze-
biegu twierdzeń, stwierdzających skądinąd podstawę. Proto-
kol ten wolno stronom każdego czasu przeglądać. Strony i świad-
kowie lub nauczyciele nie podpisują protokołu rozprawy; przeto,
tam, gdzie następuje tylko w przypadkach wyrażenie
ustaw wskazywanych; w przypadku zgody; przy prowadze-
niu dowodów ze świadków, z nowców, oględzin naocznych,
przesłuchania stron jako świadków) albo gdy sąd uważa
to za potrzebne.

§ 8. Utrzymywanie porządku w izbie sądowej.

1. Sędzią czuwającym nad utrzymaniem porządku w izbie są-
dowej. Osoby przemieszczające się zachowując się z właściwą rozpra-
wą, pobliższymi ich przypomnieniami, i za poproszeniem ich,
grzecznością mają być wywołane z izby sądowej (§ 18.)

2. Natęgi, kto się dopuszcza większej nieprzewidywalności,
własnego obrażenia, strony, lub jej pełnomocnika, świadka
lub nauczyciela, może sąd rozstrząsnąć grzywnę do 10 zł. lub karę

zwrotu do 24 godzin. Postanowienia te będą stronami ogłoszone i są natychmiast wykonalne (§18.)

3. Sędzia daje głos i może go odebrać każdemu, kto mi jest powołany jego zdaniem (§19.)

4. wykluczenie jawności rozprawy, gdy jawność sągąda sągąda, sągądkowi publicznemu lub do brym obywatelom (§17.)

VIII. Odwodzie

A. Zasada swobodnego ocenienia dowodów.

Sędzia uwzględniając wynik całej rozprawy i przepisów, wadzących dowodów, powinien według swego swobodnego przekonania rozsądzić, czy twierdzenia faktów mają być uważane za prawdziwe, czy nie (§33.) Wyjątek zachodzi tylko co do dokumentów (§36.) Wobec ogólności sądzi w podobny sposób, jak ma skutkować cofnięcie wniosków lub przyznania.

Ustawa, uznaje zatem 2. zasady:

1. zasadę swobodnego ocenienia dowodów przez sądzię,
2. zasadę ocenienia ogółu przedstawień stron w związku według ich treści merytorycznej bez względu na ich formę.

B. Obowiązek dowodzenia i środki dowodowe.

Obowiązek dowodzenia stosuje się do ogólnych przepisów procesów cywilnych z wyjątkiem, że się nie dowodzi faktów, które są jawne (offenkundig) wiadome są sądom (§35.)

Środkami dowodowymi są:

1. dokumenty pisemne i dowód prawdziwości podpisu

z porównania pism, tutek i inne przedmioty świadczące o fakcie
pewnym

2. zeznania świadków,
3. zeznania znawców,
4. oględziny sądowe,
5. przesłuchanie stron jako świadków w miejscu przysięgi
stanowczej, wypełniającej i szacunkowej.

Ustawa nie wymienia przyznania sądowego jako środ-
ka dowodowego a to dlatego, że przyznanie ściśle biorąc nie jest
środkiem dowodowym, lecz okolicznością, kwalifikującą prze-
ciwnika od obowiązków dowodzenia.

Przewodzenie dowodu

1. ofiarowanie

Odmienne od procesu, najwyższego następuje:

a ofiarowanie dowodu w toku rozprawy bez zachowania
wzajemnej formy

b. antycypacyja dowodu odpraw i każda strona może każdej
chwili wystąpić z dowodem.

Wskutek prawa kierowania rozprawą sędzia spowodować
może strony do ofiarowania na czasie dowodu (§ 20.) Dowód
może być bezpośrednim lub pośrednim. O tym ostatnim stano-
wi § 34 że fakt może być i pośrednio udowodniony, mianowicie
przy wykazaniu takich faktów, z których prawdziwość faktu
udowodnić się mającego, wedle zdrowego rozsądku wywnio-
sować się daje.

Dowód pośredni musi być w sobie przyznaniem zasadowe i domniemanie prawne. Sędzia oceni według swobodnego uznania, czy za zasadowe przyznanie lub zasady domniemanie, realistycznie uważane być mają, tudzież, czy takie przyznanie stanowi dowód na przyznanie okoliczności.

2. Dopuszczenie dowodu

Sędzia już w toku rozprawy ustnej, a w każdym przypadku najmniej na końcu rozprawy, zdecydować się ma, czy dowód jakimś być przeprowadzony, przy czym zwróci uwagę swoją nie tylko na to, czy dowód jest istotnym, lecz i na to, że on:

a) i bez wskazania stron może przystąpić do przeprowadzenia dowodu, może bowiem z urzędu przeprowadzić

a. dowód z oględzin (§ 52)

b. przesłuchanie stron jako świadków (§ 53) tudzież

c. że on nie jest obowiązany przeprowadzić dowód przez stronę, nie ofiarowaną, chociaż bierze się faktów. spornych i istotnych i zaprzecza tego dopuszczalne, a to wtedy, gdy

a. osiągnięte przekonanie, że za ofiarowaniem dowodu umnie, nie da się prześledzenia sprawy (§ 51) (odnosi się to prawidłowo do dowodu, nie świadków.)

b. jeżeli nie podpada wątpliwości, że strona, ma prawo do odwołania, albo że się jej coś innego należy, a toli dowód, spornej ilości odkrycia lub należyłości albo wcale nie da się osiągnąć, albo tylko za niemożności w tym. W tym przy. prawn. sędzia może tę ilość wyleślności ustanowić nawet z po.

niezależnie dowodu, jakoby strona ofiarowała, a jeżeli wypadła, po prze-
słuchaniu stron jako świadków na okoliczności stanowiące i wyraża-
nie miłości (§ 63.)

Dowód przez stronę ofiarowaną, lub przez sędziego i wice-
prezesa, dopuszcza się w toku rozprawy uchwaloną, którą sędzia
ogłosi, wszelako bez narządzenia takiego. Dowód z dokumentów
nie zawsze wymaga postanowienia sędziego. Sędzia i kilka razy
postanawiać może dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów.

3. Przeprowadzenie dowodu (die Aufnahme des Beweises)

Sam sędzia wyrokujący przeprowadza dowody w toku roz-
prawy i to na tej audyencji, na której sędzia ogłosił swoje postano-
wienie. Na przykład nie można iść i przeprowadzenia dowodu na
tej audyencji, sędzia wyznaczy nową audyencję, albo przeprowadza,
dwi dowody poza audyencją, do rozprawy przezernaczonej, lub przez
innego dotychczas wyznaczanego sędziego powiatowego. Strony uwiad-
domić należy o wyznaczonym na to czasie, byle stał się wygni-
skła, a tożsaka w przeprowadzeniu dowodu (§ 32.)

Strony mogą być obecne przeprowadzeniu dowodu, mogą
radaować pytania świadkowi i anowcom przez sędziego, lub sa-
mą jego rozłożenie, jeżeli sądzi, że to się przychylni do wy-
jaśnienia rzeczy. Sędzia odrzuci pytania nie stosowne. Sędzia
przytapi do przeprowadzenia dowodu, choćby i jedna z stron za-
wiadomionych nie stawiła. Jeżeli strony nie stawiły na audyen-
cji, wystąpienie do przeprowadzenia dowodu ustanowionej, nie
stawienie się stron pozbawia je tylko możliwości radawania

pytani. Gdyby zaś dowód przeprowadzony na audyencji do rozprawy wyznaczony, się nie pominięto, przystąpi do przeprowadzenia dowodu, wskelako przy niestawieniu się obu stron nie rozstrzygnię sporu, lecz osekwiwać będzie werwaniem jednej z stron swyznaczanie nowej audyencji do dalszej rozprawy. Gdyby zaś jedna tylko strona stanęła, wchodzi w zastosowanie, przeciwnie niestawienie wictwie.

Przy przeprowadzeniu dowodu na audyencji rozprawowej, wynik istotny dowodzenia wpisuje się do protokołu rozprawy, przy przeprowadzeniu dowodu poza audyencją lub przed nią, wintem przeciwnego werwanego sporu, ażeby do dokładny protokół, po nadejściu którego rozprawa w dalszym ciągu toczyć się będzie. Przy tej sposobności należy uwzględnić strony osno, wie protokół; gdyby się okazały niedokładnymi, można zarządzić ich uzupełnienie (§ 31.)

D. Odawodzie i dokumentów (§§ 36-39 i 51.)

Przepisy ustawowe, przyznające dokumentom moc dowodową, wiążą się z tego i w postępowaniu w sprawach drobnogwowych (§ 36.) Postanowienie to, odnosi się zarówno do publicznych i prywatnych dokumentów. Nieurządzone zostają przeciwnie, tyczące się zewnętrznych wymagań dokumentów, niemniej postanowieni kod. handl. o dowodzie i ksiąg handl. Jak dalece je, jednak, powyższa moc dowodowa dokumentów, uatłona została okolicznościami faktycznymi, przeciwnie, przytoczeniu, lub przeprowadzonym dowodem, zostawia się ocenie mi. są.

drziego (§ 36.)

Strona przedtęży sędziemu dokumenty, na które się w dowód swoich twierdzeń powołuje, bez względu, że przed dotarciem do prokuratury opisy dokumentów. Jeżeli dokument stanowiący dowód dowodu jest w przechowaniu władzy publicznej, sędzia nakazuje, co potrzeba, celem dostarczenia takowego (§ 39.)

Przedtężone dokumenty okazie sędzia przeciwnej stronie, i wezwie ją do oświadczenia się względem nich. Sędzia oceni skutek oświadczenia oświadczenia co do prawdziwości i wiarygodności dokumentów. Dokument pokazany zwraca się stronie, bo akta się nie spisują, chyba, że dokument jest potrzebny do sprawdzenia jego prawdziwości. Gdy strona otrzymała tylko opis dokumentu, można jej nakazać oświadczenie pierwopisu na wniosek przeciwnika lub prokuratora. Który, i jak dalece mimo niestosowania się do tego polecenia ma być dana wiara przedtężonemu opisowi, rozstrzygnie sędzia wedle uznania opartego na starannem ocenieniu przyczyn, dla których przedtężenie nie nastąpiło, jeżeli takowe przedtężono, twierząc innych okoliczności (§ 37.)

Prawdziwość dokumentów przysięgłych udowadnia się świadkami, porównaniem piśm i przesłuchaniem stron jako świadków. Świadkowie nieobecni wytworzeniu dokumentów, wrelakomajacy piśmo mogą być przyprzezeneri do dowodu prawdziwości piśma.

Porównanie piśm rękownych sędzia zwykle sam przedsiębrać winien. Gdyby miał jakie wątpliwości w tej mierze wątpliwości, może zasięgnąć zdania znawców. Jeżeli nie ma piśm do porównania,

nia, może polecić stronie, względem której pisma ręczne doświadczyć prawdziwości ma być ustanowiony, aby sędzię, jej przeciwnego wskazać, wobec tegoż napisać. Napisanie takie dołączone będzie do protokołów rozprawy. Jaki to wpływ wywierać ma na ustanowienie dowodu, gdy strona takiego polecenia nie usterka, lub ostatecznie odmiennego od swego pismem pisze, zostawia się ocenie sądowniej. (§ 57.)

Przepis § 58. stanowi o obowiązku strony wydania lub udzielenia przeciwnikowi dokumentu stanowego pod względem dowodu. Jeżeli strona dowodząca twierdzi, że przeciwnik posiada stanowy pod względem dowodu dokument, sędzię poleci mu, aby takowy przedłożył, jeżeli nie może przedłożyć dostatecznych przyczyn przeciw przedłożeniu takowego.

Jeżeli przeciwnik zaprzecza posiadania dokumentu, sędzię na uczyniony wniosek, w celu badania prawdziwości tego twierdzenia, twierdzi, względem którego dokument, dlatego, aby pozbawić takowego stronę dowodzącą, nie został umyślnie usunięty lub niedostępnym do wzięcia uczyniony, może zarządzić przesłuchanie przeciwnika pod przysięgą, jako świadka, w którym to przypadku zastosowane będą przepisy § 54, 55-60, § 61 ustęp 1. § 62 ustęp 1-3.

Przestawia się uczeniu sędzię, oparte na traskliwym ocenie moralnych okoliczności, jaki to wpływ mieć będzie na osądzenie danego przypadku, jeżeli przeciwnik nie zastosował się do nakazu sędziego

dokumentu, którego posiadanie przysięgał, albo

b. jeżeli odmawia zeznania pod przysięgą, co do dokumentu, którego posiadanie zaprzecza, albo

c. jeżeli z tego zeznania wypływa, że dokument umyślnie usunął, lub niedostępnym do użytku uczyniony został, a mianowicie:

d. czy w tych okolicznościach twierdzenia dowodzącego co do osnowy dokumentu, są udowodnione, uważać należy.

Przepis § 88 odnosi się także do dokumentów niepisanych tj. przedmiotów świadczących o fakcie np. karbów, prętów, wosków itp. Przepisy procesu wyjątkowego o odnawianiu (§ 204-206) i inwentaryzacji dokumentów (§ 248 i 249) zostały niekmitte.

E. Odwodzenie ze świadków.

Można mieć świadków tylko na dopuszczalnych i niedopuszczalnych (wyłączeniach)

Nie mogą być świadkami, i jako tacy z urzędu wyłączeni są:

1. Niezdolni do udzielania swych spostrzeżeń, albo w tym czasie, do którego ich zeznanie ma się odnosić, niezdolni byli do spostrzeżenia faktu udowodnić się mającego.

2. Duchowni co do tego, co im oznajmiono na spowiedzi,

3. Urzędnicy rządowi, gdy przez swoje zeznanie naruszyłaby tajemnicę urzędową, do której zachowania są obowiązani, o ile od tego obowiązku nie są uwolnieni od swoich pryncypów.

Do osób sub 1. należy, według okoliczności mienia, głuchoniemi, głusi, głupowaci, pozbawieni rozumu, dzieci, upiści.

Przepisy procesu wyjątkowego co do świadków odrzucalnych

i podejrzanych nie mają zastępowania w sprawach drobnych.
Sędziowie starannie według swego swobodnego przekonania,
wszelkie okoliczności, wpływające na skuteczność świadka i wi-
słomność jego zeznania (§ 41.)

Oprócz tego ustawa dotarła także do ogólnego obowiązku
składania świadectwa, przyznając pierwym osobom prawo wy-
magania, iż świadectwa. Można bowiem odmówić zeznania jako
świadka:

1. co do pytań, które są tego rodzaju, iż odpowiedź na nie świadek,
wi, jego małżonkowi lub osobie, z którą on w linii prostej lub pro-
cznej aż do drugiego stopnia jest spokrewniony lub powinowaty, lub
przez wdowę, skrajony, wamby, ujęty, lub na niebezpieczeń-
stwo dochodzenia sądowego w drodze karnej naraził.

2. Co do pytań, które są tego rodzaju, iż odpowiedź na nie świadek,
wi lub jednej z osób pod 1. wymienionych, wyrażałaby bezpośrednie
nawet w sprawach majątkowych, jednakże co do czynności praw-
nych, do których świadek jako taki był przybrany, i co do zeznań, któ-
re on, względem spornej czynności prawnej, jako prawobypoczy, ręczy-
ciel lub następca jednej ze stron, przedsiębrał był, świadectwo z tej
przyjemny odmówione być nie może.

3. Co do faktów, o których świadek nie mógłby zeznawać bez
pogwałcenia obowiązku milczenia, z jego powołania wypływa-
jącego, o ile od tego nie został uwolniony. (§ 42.)

Na tej zasadzie odmawiać mogą świadectwa adwokaci,
notariusze, lekarze, akuszerki i ich pomocnicy względem takich

faktów, o których dowiedzieli się przy wykonywaniu swego zawodu, tudzież inor. posterze wszelkich wyznań w podobnem położeniu stojący.

Tedzia nie jest obowiązany powołać osoby na świadka pro, wstane o tem prawie.

Nie należy odbierać przyrzecgi od świadków, którzy na fał, szym świadectwo lub fałszywą, przyrzeczę skazani byli, albo którzy w czasie przestępowania swego nie mieli jeszcze 14. lat wie, ku skończonych. Tacy świadkowie, jako też ci, których obie stro, my uwolnity od zaprzysiężenia, będą przestępowaniami bez zaprzysię,żenia.

Prawidło procesu, wyjątkowego, iż do skutku dowodu wyp, maga się jednego z nich, zeznania dwóch świadków godnych, lub więcej podejrzanych świadków, między zastosowania w postę, powaniu w sprawach drobiazgowych. Wyłączenie sedzia o cenie, moc dowodu zeznań świadków.

Pierwa ofiaruje dowód w toku rozprawy, wymienienia świad,ków i wskazuje fakta, o których świadkowie zeznać mogą.

Jeżeli sedzia uważa za potrzebne przestępować świadków, przez strony powołanych dla udowodnienia ich twierdzeń, nakazuje ich przestępowanie w toku rozprawy, zapisu wypadku, au, dykuje w tym celu orzeczy. Świadkowie mogą być przestępowani pro, ad actum, lub przez innego sedzię.

Prawidło o świadkach wykonających przyrzeczę, przez przestępowanie, mam, i za poprzednim przypomnieniem, przez sedzię, i

Świadek przysięga. Przypis wada którego świadkowie przysięgają
w mi, że zeznania tych nikomu nie wyjawia, póki sąd ta,
których nie ogłosi, niemniej następowania w postępowaniu,
nie w sprawach srobowych.

Jeżeli potrzeba, sędzia przed odebraniem od świadka
przysięgi, może mu pytać, aby sędzia, czy jego przesłuchanie
lub zaprzysiężenie ma mieć miejsce Dla objaśnienia się w to,
sunkach osobistych świadka i okoliczności, czy ten zdolny jest
stwierdzać zeznania do wyjawienia stanu rzeczy postać mogą,
ce, wolno sędziemu wyprzystać go pierwszej. Na podstawie takie,
go wyprzysiężania może sędzia, po wysłuchaniu stron postać,
nowie, że przesłuchanie świadka nie nastąpi, lub też
może sobie zastrzeżać, że co do odebrania od świadka przysięgi,
sędzi, dopiero po przesłuchaniu obojga, postanowienie
począć. Wskazując na to, że przed przesłuchaniem
świadka, należy wspomnieć o obowiązku zeznania
prawdy, o skutkach fałszywego zeznania podług pra-
wa krajowego i o zeznaniu zastrzeżonej przysięgi (§ 43.)

Świadek przesłuchany może w nieobecności innych świadków
lecz wobec stron samych. Przy przesłuchaniu sędzia z urzędu lub na
wniosek może z świadkiem stosować pytania co do faktów, któ-
rych dowód przez ich zeznania ma być ustanowiony (§ 46) i to,
tych dowodów, w rozumieniu procesu awersyjnego nie ma.

Strony mogą także zadawać pytania. Świadekowi, któ-
rych zeznania są sprzeczne, mogą być także na wniosek badać z urzędu,

du, być stawieni osobicie do ócz (§ 47.) Zeznania świadków na audyencyi rozprawowej przestuchanych będą w streszczeniu wciągnięte do protokołu rozprawy. Wciągnięte streszczenie należy świadkom odczytać. W protokole nadmienią, czy świadek przed lub po przestuchaniu przysięgę wykonał, lub też, czy jego zaprzysiężenie miało nastąpić. (§ 48.) Jeżeli przestuchanie ma być ukuteornione przez sędziego z awersarnego, naowczas moderwi należy wyrazić fakta, które świadek pod lub bez przysięgi zeznawać ma. Sędzia wzywający może i po nadejściu niezaprzysiężonych zeznań świadka, zeznać do dalszego zaprzysiężenia (§ 46.) Jeżeli inny sędzia przestuchał świadków, albo przestuchanie nastąpiło poza audyencyą rozprawową, przekażać się dokładny protokół.

F. Dowód zeznańców.

Jeżeli przeprowadzeniu dowodu zeznańców okazać się potrzebnem, sędzia ustanowi jednego lub więcej, zezar, po przestuchaniu stron, co do ich liczby i osób. W powszechności dostatecznem jest ustanowienie jednego zezawcy jeżeli dane zdanie jest nie dostateczne, można zeznać ponownie dani zezawcy przestuchanych samych lub przez innych zezawców.

Moderwi od obowiązku zezawcy żądać można z tych samych przyczyn, jakie uprawniają świadka od uchylecia się od zeznawania. Zaprzysiężenie zezawców nie jest potrzebne, gdyż obie strony takowego się zezniają. Co do reaty, § 46-48. Najwyższe zastosoowanie podług ducha ustawy do przest.

chamie nauców.

G. Dowód z oględzin (§ 52.)

Kry dowódzie z nauców sędzia może kierować tylko czynnościami nauców, przy oględzinach zaś sędzia sam jest czynnym, a naucoy powołani tylko do wyrażenia zdania o pyłaniach, przedwstępnych, poza obrębem wiadomości sędzięgo liżących.

Dla myślenia naucoy sędzia może na wniosek lub z urzędu, zarządzić oględziny z przybraniem jednego lub więcej nauców.

Jeżeli chodzi o obejrzanie przedmiotu, który wedle twierdzenia strony dowodzącej jest w posiadaniu przeciwnika lub w zachowaniu władzy publicznej, należy stosować przepisy o dowodzie z dokumentów (§§ 38 i 39). Wynik oględzin będzie w krótkości wpisywany do protokołu rozprawy, a jeżeli oględziny miałyby być przedsięwzięte na audyencji rozprawowej, spisane będą w osobnym protokole, wynik zapisany ma być stronam odczytany.

H. Dowód z występowania stron jako świadków (§§ 53-55)

Przepisy procedury najczystszej o dowodzie z przysięgi stanowiącej, uzupełniającej lub szacunkowej, nie mają zastosowania w postępowaniu w sprawach drobniarskich (§ 65). Natomiast fakta finansowe mogą być dowodzone przez występowanie pod przysięgą stron jako świadków. Sędzia zarządzi ten dowód na wniosek lub z urzędu, jeżeli dowód nie da się osiągnąć innymi.

środkami dowodowymi, przez strony rozpoznawanymi (§ 53)
 Świadectwo stron jest więc również, jak ich przysięga tylko
 śródkiem posilkowym dla sądu. Obojętne jest, czy
 my stwierdzić mogą fakta odnośnie na podstawie własnego
 bezpośredniego doświadczenia, lub czy uznawają, takie tyl-
 ko okoliczności, które mogą, wrażliwie ich podmiotowe prze-
 świadczenie sprawdzić twierdzenia procesowego. Dowód ten
 jest wyłączone, jeżeli ma być udowodniona ilość oświadczenia,
 wszelkie doprowadzone na fakta stanowe pod względem
 ustanowienia ilości, szkodliwych lub wartości (§ 53). Przez fwa,
 adiectwo stron rozumieć wyłączenie uznania spierające się
 strony w znaczeniu właściwym, a więc strony, o której prawo
 się rozchodzi. Wrazie uczestnictwa w sporze każda strona
 której świadectwo w własnej sprawie. Świdzy uczestnik spo-
 ru może być przez przeciwnika, wzywany do składania świad-
 ctwa w własnej sprawie. Każdy uczestnik sporu może być
 pogrąży ten uznawał tak, że sędzia przekonany jest o praw-
 dności jego uznania, uznaniu uczestnika uznawane będzie
 i na korzyść innych uczestników, bo on uznawał jako świadek.
 To samo odnosi się do zawiadomienia o sporze, kryj stronę za-
 wiadamiąca, fałszowanie następuje.

Petentomocnicy mogą, tylko uznawać jako wyrażni świad-
 kowie, i mają, prawo odmówić uznania wóde § 42 (z wyjątkiem)

Jeżeli spór prowadzi prawny zastępca odwanego w sprawie,
 pozostawia je uznaniu sądu, czy chce rozstrzygnąć przedsięwzięcie,

nie zastępną lub oddanego w pince, albo ohyżkość jako świadków.
To samo ma miejsce w sprawach mają upadek. w którym to przypadku,
kuznia przestępstwa może zawiadomeć, mają, dłużnika upadłe,
go lub ohyżkość.

W sprawach mają majątkowej zastępną także będą uważany za
fronę, co do dowodu przez występowanie stron jako świadków. Jeżeli
fronę jest gmina, spółka, towarzystwo, stowarzyszenie lub inny
tego rodzaju osoba zbiorowa, nie stosują się do niej przepisy o przestę-
pach stron jako świadków. Dowodem przez zastępców takiej oso-
by zbiorowej, podobnie jak dowodzenie przez członków innych jej
członków lub urzędników może nastąpić tylko według przepisów
odwołanie ze świadków. Stąd wynika, że członkowie spółki handl. do
zastępowania powołani, uważani będą za frony, członkowie przeto,
ciężstwa i rady zawiadowczej za świadków, prokuranci i pełnomocni-
cy handl. niemniej urzędnicy spółki okazyj. za wyjątkowych świadków.

Na mocy § 54. wyłączone są od przestępczości jako świadków:

a. frona, jeżeli wyłączone jest z urzędu od składania zeznań (§ 41.)

b. jeżeli frona w czasie przestępczości nie ma jeszcze 14. lat wie-
ku skończonych, lub gdy za fałszywe świadectwo, lub fałszywy
przebieg skazana była (§ 42.)

Strona może odmówić zeznania w moc § 42. 1. 2
podanej tam przyczyny (ob. wyżej E) Mocy stron
przymusowych stała naglenie strony do stawienia
się ma być w przymusie świadka lub do złożenia
zeznania, nie ma miejsca. Przyczyny wyrażone

nie w § 42. i 43. nie usprawiedliwiają odmowy zeznań przeciw
stronie, w przymocie świadka przestępującej się mającej (§ 62.)

Co do pytania, którą stronę uważać należy do zeznania,
rozóżnić należy, co następuje:

1. Strona, mająca obowiązek udowodnić fakt sporny, będzie
prawidłowo naprzód za świadka przestępującą (§ 55.)

Prawidło to nie wchodzi w zastosowanie, gdy:

a. wzmiankowania strona występująca jest składnikiem
zeznań, bo jej przestępowanie lub zaprzeczenie jest na przysłędko,
nie jedna z przyczyn występowających świadka od świadectwa na
moc § 41. i 43. albo § 43. ustęp 1. (§ 54.)

b. gdy strona uważa, że z jej zeznań nie wypływa sta-
teczna pewność co do faktu udowodnić się mającego, natomiast,
gdy strona o fakcie nie wiedzieć nie może (§ 55.)

W tych dwóch przypadkach strona uważająca za siebie wszelkie
liczności, osadzi, czyli dowód przeciw przestępowaniu strony jako świad-
ków oalkim wykluczyć, lub stronę przeciwną jako świadka do
zeznawania zobowiązać wypadła (§ 57.) Strona może także od-
stępować od zasady, według której strona obowiązana do udowod-
nienia faktu spornego, ma być najpierw jako świadek przestę-
powania - postanowić, że naprzód przeciwnik będzie przestępa-
jącym, jeżeli strony zgodnie się tego domagają, albo się skądinąd
okazuje, że to prowadzi do wykrycia prawdy (§ 55.)

2. Jeżeli jedna z stron dopuszcza do zeznawania wprawy,
mimo świadka, strona może na wniosek lub z urzędu zeznać

przesłuchanie przeciwnika, którego przesłuchanie jest dopuszczalne, gdy strona, którą naprowadzono do złożenia zeznań, wzywa,

a. odmówił zeznań, a odmówienie to choć nie, poparte u, stawia, przeciwnik jest uzasadnionem, sędzia zatem strony nie w, wacia bezwarunkowo na uprzedz w sprawie, albo jeżeli

b. z jej zeznań nie wypływa dostateczna pewność co do fakty, dowodnie się mającego. (§ 57.)

Dopuszczenie przeciwnika zawiść w obu przypadkach od zeznań sędziego, każdej stronie wolno wszelkie żądać, aby pro przesłuchanie przeciwnika, i ją jako świadka przesłuchano. W tym przypadku strona, której prawo od zeznań sędziego nie zawiść, żądać, aby ją przesłuchano jako świadka (§ 56.)

Taki to w tym wywiera na ustanowienie dowodu, gdy strona bez dostatecznej przyczyny uchyliła się od przesłuchania pod przysięgą, lub od odpowiadania na pojedyncze pytania, lub gdy strona przyzwana w celu przesłuchania nie staje, sędzia oceni przystąpieniem rozważeniu wszelkich okoliczności. (§ 62.)

Tak samo oceni sędzia zeznanie strony jako świadka, mianowicie przy sprzeczności zeznań stron, czy należą do przyznania, a przeciwnik stanowczo jednemu z zeznań, a to z powodu, czy należą do jest lepiej uzasadnione. Przesłuchanie stron jako świadków nastąpi przed zamknięciem rozprawy. Jeżeli sędzia rozstrzyga przesłuchanie strony jako świadka, postanowienie to ogłosi. Jeżeli strona nie jest osobą nieobecną, rozstrzygnięcie będzie jej przyzwaniem i wyrażeniem faktów, względem których prze-

stuchanie ma nastąpić (§ 59.) Przed przestuchaniem należy
stronie oznajmić wyrażnie, przy zwróceniu uwagi na skutki
prawo a. harnego, że strona już jako świadek ma zeznawać. Wszelko,
co przed tem oznajmieniem może sędzią dla wyjaśnienia sprawy
zrobić, przedsięwziąć przed wstępne wypytanie, w którym to przy-
padku przeciwnik może zadawać pytania (§ 60, 26.)

Przed przestuchaniem strony, należy o niej odebrać przysięgę.
Przestuchanie odbywa się według przepisów o przestuchaniu
świadków, w zakresie, w jakim miejsca i życie stron przyniesło,
wychłosta zagięcia strony do stawianictwa, w przynależności świad-
ka, lub do zeznania zeznania.

Jeżeli strona nie stanęła lub odmówiła zeznania, albo
zeznania jej jest niedostateczne, sędzią rozkazuje, czyż nie należy za-
radzić zeznania lub na wniosek przestuchania przeciwni-
ka, w którym to razie przeciwnik nieobecny zawiadany
być winien.

Gdyby strona czyniła zeznania fałszywe, wobec przeciwni-
ka, w razie, aby sędzią dopuścić go do zeznania, — sędzią się do
tego przychyli. W takim przypadku w razie zeznań sobie
może, że co do przysiężenia przeciwnika, powołać go do
nowicze po nastąpieniu przestuchania, a później może
nie odbierać przysięgi, jeżeli zeznania zeznania okazyje się być
rzeczywiście nieprawdopodobnem (§ 61.)

Jeżeli stawienie się stron z powodu większej odległości
miejsca jej pobytu potaione jest z osobliwymi trudnościami, za-

wezwać właściwy sąd miejsca pobytu jej występowania (§ 59)

Jeżeli zeznanie któreś przez stronę jako świadka jest fałszywe, uważać się ma jako fałszywe świadectwo przed sądem, które.

Przepisy prawa karnego o sfałszowaniu fałszywej przysięgi lub świadectwa, nie stosują się do oznajmienia lub zeznania strony, które poprzedziły jej występowanie jako świadka (§ 58)

IX. Orzekanie (Entscheidung)

A. Wyrok (Urteil)

1. Wyrokowanie

Wyrok jest tylko planowem. Wyrokiem rozstrzyga się tedy, nie sama sprawa sporna. Jeżeli żądanie skargi nie jest warun-
kowem, wyrok jest zawsze bezwarunkowym, gdyż przysięgi stron
rozstrzygają się występowaniem stron jako świadków. Termin do
wypłynięcia obowiązku wyroku materialnego, ma być oznaczony
na dni 8. nawet w sprawach handlowych. Gity jednak chodzi o wy-
konanie jakiej pracy, lub czynu, watenowos doskonałości ra-
stworany (§ 75)

Wyrok obciążować ma karanie strony, spór przegranej, a jeżeli
na zwrot kosztów, jakie przeciwnik a powodowi sporu poniósł.
Jeżeli każda strona po części spór wygrywa, a po części przegry-
wa, koszty mają być stosunkowo rozdzielone, lub nawzajem
umissionie. Można jednak nałożyć jednej stronie zwrot kosztów
materialnych, jeżeli przeciwnik przegrywa spór tylko w nieznacznej
części, której dochodzenie osobnych kosztów zasada nie przeciągnie,

to. (S. 74.)

2. Ogłoszenie, ułożenie i orzeczenie wyroku.

Wyrok, ogłosza się raz wraz z protokami orzeczenia, a pra-
wotwórczo na audiencji, natychmiast po zamknięciu ustnej rozpra-
wy. Zader ważnych tylko przyczyn, może sędzia do ogłoszenia
wyroku namacać osobną audiencję, jednak na dzień najdalej
za tydzień nadchodzący, i zrazą stronom, or najmionym (S. 71.)

Na przypadek oddalenia się stron, lub niestawienia się na
audiencji, do ogłoszenia wyroku namacanej sędzia, mimo to
ogłosi wyrok. Jeżeli ogłoszenie następuje raz z zamknięciem ust-
nej rozprawy, sędzia może się namacać do odroczenia, głów-
nych protoków orzeczenia, S. 72; ten rok, wroczenie układa się w
każdem razie lekko na piśmie.

Na wstępie wymienia się nazwisko sędziego wyrokującego.

Wyrok obejmuje:

a. rozstrzygnięcie sprawy

b. orzeczenie o kosztach sądowych.

Jeżeli wyrok rozstrzyga więcej rozstrzygnięć, a sędzia nie mo-
że, orzec zarazem, przynależnych kosztach lub kosztach sądowych
na rozstrzygnięte, rozstrzenia przypadających, wyrażnie w wyro-
ku, wyroczenie, o ile ^{orze} rozstrzenia strukawych, do dalszego wyroku za,
wieszca. (S. 76.)

c. na przypadek skazania pozwanego, termin do wy-
pełnienia wyroków materialnego sędziarzu (S. 75.)

d. pobudki orzeczenia zawierające również wyłączenie,

nie stać w rzeczy (§ 72.) Ustne ogłoszenie wyroku zawiera ten sam
 skutek, co wręczenie wyroku w postępowaniu piśmieniowym lub protoko-
 larzem, lecz pod warunkiem, iż przy ogłoszeniu wyroku obie strony
 były obecne. Od dnia ogłoszenia bierze się termin 8 dniowy do wypeł-
 nienia wyroku i zaskarżenia nieważności, a wręczenie wyroku na-
 pisemnie wygotowac się mającego, nastąpi tylko na żądanie strony.
 Jeżeli przy ogłoszeniu wyroku żadna z stron, lub tylko jedna była
 obecna, wygotowanie pisemne doręcza się obu stronom z urzędu
 i 8 dniowy termin bierze się od dnia po wręczeniu wyroku (§ 73.
 75. 79.)

B. Wyrok zaoczny (§ 28 i 68)

Niepostępowanie (zaniedbanie) stron, polega w postępowaniu
 niestawnym na niestawieniu się na audiencyj, do rozprawy
 wyznaczonych. Gdy żadna strona nie staje, postępowanie przerwa-
 wa się. Na prośbę jednej z stron nowa ustanawia się audiencyja.
 Jeżeli tylko jedna strona nie staje, przeciwnik może zwrócić na
 odroczenie audiencyji. Gdy tylko powód staje, a na odroczenie nie
 zwróciła, powód przedstawia sobie skargę swoją, a faktyczne
 twierdzenia jego uważane będą za prawdziwe, o ile ich nie zbija-
 ją dowody przeciwnym przedłożone; a na tej podstawie nastąpi wy-
 rokowanie. Jeżeli jednak powód zniósł swą skargę, zaoczność
 porwanego nie ma miejsca (§ 25.) Poprawienie skargi nie stoi
 na zawadzie umocnić porwanego za zaocznego. Jeżeli tylko
 pozwany staje, jego twierdzenia faktyczne uważają się za
 prawdziwe, o ile faktycznych nie zbijają przedłożone dowody.

Pisma, jakiby nadeszła strona niestawająca (powód czy pozwany) uwzględnić nie należy. To się w szczególności dotyczy dodatku do skargi, przed audyencyą porwanem węczonego. Zaocznicie strona wstąpi tylko jest składowa, gdy sędzia na audyencyi, na której strona nie stała, oznajmi zamknięcie rozprawy. Gdyby więc sędzia odrzucił audyencyę dla przeprowadzenia dowodu, lub dla innej przyczyny, strona przedtem niestawająca tak prawa swego dochować lub bronić może, jak gdyby zawsze była stawiała.

C. Postanowienia i rezolucya.

Tylko sprawa sama rozstrzyga się wyrokiem; wszelkie inne rozporządzenia lub wyrocznienia sędziego, wydane przed rozpoczęciem lub w ciągu rozprawy ustnej, nazywają się postanowieniami (Beschluss - uchwała). Przygotowanie postanowienia na piśmie, nawiązuje się rezolucyą. Wszelkie postanowienie powzięte bez poprzedniego secretego postępowania, winno być ustnie ogłoszone na piśmie, i stronom węczone. Postanowienie w toku postępowania powzięte, ogłasza się ustnie i wpisuje się do protokołu rozprawy. Ogłoszenie ustne wywiera te same skutki, co do ogłoszenia (§. 69.) Przygotowane na piśmie postanowienie w toku postępowania powzięte i oznajmione, włącza się również.

1. obu stronom, które przy ogłoszeniu nie były obecne, jeżeli stronie sturij:

- a. prawo rekursu od postanowienia albo
 - b. prawo do prowadzenia zarach egzekucyi na mocy rezolucyi.
2. stronom nieobecnyim w obu przypadkach (a i b) a także

we wszystkich rzeczach, gdzie tego kierownictwo rozprawy wymaga (§ 59.)

We wszystkich tych przyprawkach, rozstrzygnięć, dopiero po wzięciu skutku. Postanowienie nie wymagające pisemnego wygotowania wstępuje się w protokole rozprawy. Jeżeli sędzia postanowieniem swoim skazał stronę na zapłatę kosztów, tożsame będą zapłacone w 8 dniach.

X. Kroki prawne

A. przeciw wyrokowi

1. Zaskarżenie nieważności

Od wyroku nie można się odwoływać do sądu wyższego (apelować). Wyrok może być zaskarżony tylko przez stronę prawną zaskarżenia nieważności i to wyłącznie dla jednej z następujących przyczyn: (§ 78.)

1. że postępowanie w sprawach drobiarskich, nie powinno było być stosowane.

2. że wyrok wyprany został przez sąd nie właściwy (§ 1-7), chyba, że nastąpiło dobrowolne poddanie się pod sąd niewłaściwy, a sąd ten jest powołany do postępowania w sprawach drobiarskich.

3. że go wypraty sędzia nie powołany do sądu w postępowaniu w sprawach drobiarskich (§ 8.) lub który nie całej rozprawie przewodniczył (§ 70.) albo stosownie do ustaw obowiązujących, obowiązany był z powodu słomności wstrzymać się w sprawie spornej od składania urzędu sędziowskiego.

4. że wyprano jawność w sprawie nieusprawiedliwioną.

5. nie rozprawiała się osoba nie mająca do tego zdolności prawnej albo upoważnienia

6. nie przez krok nieprawny odjęto stronie możliwość rozprawy, wzniesia się przed sądem i

7. nie w istocie sprawy wyrokowano na zażalenie.

Do wzniesienia kasacyjnego nieważności uprawnioną jest strona pokrzywdzona nieprawym postępowaniem sądnego, choćby trzeci w imieniu tej strony działał. Kasowanie nieważności winno być wniesione do sądnego pierwszego instancyi w niedługim okresie trzy dni, a to ustnie lub na piśmie. W ostatnim razie ma być podpisane przez adwokata.

Termin przynajmniej ma być następujący: po doręczeniu wyroku wygotowanego na piśmie, gdy kas to doręczenie nie miało być zaraz dnia następnego, następnego po ustnym ogłoszeniu wyroku. W ostatnim przypadku, jeżeli strona prosiła w 8. dniu tym terminie o wygotowanie pismenne wyroku, nie będzie się liczył czas od dnia tej prośby, aż do dnia doręczenia z dodatkiem obu tych dni (S 79)

Gdy kasowanie podano na poczekaniu biegu pocztowego nie obliczają się (S 11). Sędziowie I. inst. przedstawi sądowi kraj. wyz. szereg przysługujących sprawozdanie, wniesione kasowanie razem z aktami procesu i protokołem rozprawy. Nie może on odroczyć kasowania nieważności, choćby było zapóźno wniesione (S 80.)

Postępowanie w II. inst. jest pisemne.

Sąd II. inst.

a. odrzuci kasowanie zapóźno wniesione

b. przy rachodzących wadach tych, których się formalności zewnętrznych (brak podpisu adwokata, niewłaściwy język), nakaże poprawienie, ustanowiwszy termin do ponownego przedłożenia.

c. jeżeli narazeni nie mogą być odrzucone, zbadać, czy jestu, zasadnione, przyrzecem ograniczyć się one może do nieważności przez stronę, wskazanych, przeciwne z uwagi na względy przy czynny nieważności instancy, uznając. (§ 81)

Orzeczenie sądu II. inst. napadać uprzedzić lub przeciwdziałać przed sądem I. inst. napadzieć może wyłącznie, nie sądziącego I. inst. strony przeciwnej, lub osób trzecich. Wystrzegać, nie sądziącego nakutecznia się na piśmie, osób innych protokolarnie.

Sąd II. inst. orzekać tylko o nieważności, nie może się wdać w osądzenie sprawy samej (tj. in merito)

Gdy wskazanie jest zasadnione, wniesie wyrok i w nimże przyprawkę wyda potrzebne nakazy, aby postępowanie, ustawić wypowiednie przedsięwzięć właściwym zarządzić było. Gdy delegować należy mrego sądziącego, delegowanie nastąpi równocześnie (§ 81) Co do kosztów wchodzi, w zastosowaniu ogólne przepisy procesu zwykłego. Przeciw orzeczeniu sądu wyższego żaden środek prawny nie ma miejsca (§ 81) To się jednak tyczy wystąpienia od orzeczenia, co do samej nieważności. Rekurs bowiem jest dopuszczalny od orzeczenia, o ile wkradła się wrot kosztów sądowych. -

Od orzeczeń sądów II. inst. napadłych w postępowaniu w sprawach drobiazgowych, nie można się odwoływać do najwyższego sądu (wskaz. na sądy z dn. 16. października 1847. do L. 101. Ks. okr.)

Wnieście narzekania nie wstrzymuje egzekucji wyroku. Gdyby
zaś stronie zagroził trwały szkodliwy skutek, na który
mógłby wniosek tak sądnia I. inst. jak i sądy wyższe mogą postanowić,
że tylko egzekucya ma naobserwować na miejscu (§ 82.)

2. Sprostowanie wyroku (§ 83.)

O sprostowanie błędów pisarskich w wygotowaniu wyroku do-
prasać się należy w sądnego wyrokującego. Na prośbę tę sądnia po
wystąpieniu obrotu i zarządzeniu wszystkich niezbędnych
egzemplarzy wyroku, wskutekni potrzebne sprostowanie. Sprosto-
wanie może nastąpić nawet, gdyby jedna tylko strona stanęła i
w każdym razie.

B. przeciw postanowieniom i rezolucyom (§§ 84 i 85.)

Rezolucye sądnego w sprawach drobiarskich, wyro-
ne, które nie powzięte postanowienia i porozumienia zarządzenia mo-
ga być w drodze rekursu zaskarżane, wszelako rekurs jest dozwolony.

1. od postanowienia

a. odmawiających zarządzenia postępowania w sprawach
drobiarskich,

b. wstrzymujących zarządzone postępowanie w sprawach
drobiarskich.

2. od rezolucyj i innych uchwałających się do prośby

a. o użycie zastawienia i o usprawiedliwienie

b. o przywrócenie do poprzedniego stanu i prowadzający
inne je terminy do wyznaczenia środka prawnego i zaskarżenie.

nia nieważności, rekursu)

W tych 4 przypadkach można włożyć rekurs w niniejszym terminie dni 8. do sądu I. inst. ustnie lub na piśmie, wraz z kwotą podpisem adwokata. Zresztą wchodzi w zastosowanie ogólne przepisy procesu wyjątkowego o rekursach. Sąd I. inst. odrzuca, jeżeli rekurs spóźniony, a rekurs przeciw równobieżnym rozstrzygnięciom jest dopuszczalnym.

Sąd I. inst. może być na przedstawienie stron interesowanych (stron samych, świadków, pełnomocników etc) lub z urzędu zmienić swe postanowienia i rozstrzygnięcia, wszelako nie może zmienić:

a. postanowień i rozstrzygnięć, które mogą być zaskarżone w drodze rekursu.

b. postanowień, skazujących na koszt kontrybucyj, z której winy nastąpiło odroczenie antygeny (§ 27. ustęp 2.)

C. Restytucja.

Restytucja z przyczyny tej strony nie ma miejsca w postępowaniu w sprawach drobiazgowych (§ 86.)

Dopuszczalne 3. rodzaje restytucji:

1. restytucja z powodu niestawienia się na antygeny (§ 29.)

Prośby, uprzedzające niestawienie się na antygeny, ustnie lub na piśmie, a to w terminie dni 8 licząc od dnia, kiedy przeszkodziło stawieniu się na antygeny, ustata. Na antygeny, którą wskutek prośby naznaczyć należy, wraz z prośbą, chylenia się do prośby, przystąpić się także do rozprawy w spra-

wie głównej, proszący zaś zostanie zobowiązany do zwrócenia
wreciwnikowi wszelkich kosztów, na jakie naraził go przez
swoje niestawienie się. Prośba, po ogłoszeniu wyroku wniesio-
na, nie wstrzymuje jego egzekucyi, bez względu, czy jedna lub ia-
kwa strona nie była obecna, przy ogłoszeniu, i czy dla niej obowią-
zuje tylko strona wroczenie wyroku na piśmie już nastąpiło,
lub nie. Wskazać, czyby stronie groził niepowetowany wyrok,
lek, może również na wniosek jej postanowić, że egzekucya nastą-
pi jedynie w celu zabezpieczenia. Prośby widocznie spóźnione,
z urzędu odrzucić należy.

2. Restytucya z powodu upływu terminu do wniesie-
nia środka prawnego (zaskarżenia nieważności lub rekursu)
O tej restytucyi stanowi § 84, tylko nawiasowo, iż rekurs dozwolony
jest w ciągu dni 8. od uchwały, nie przychylając się do prośby o dopu-
szczenie wmiarkowanej restytucyi. Uwagi nato, idą w zasto-
sowaniu przepisy procesu wyjątkowego, dotyczące się terminu, kie-
dy prośba ma być wniesiona, twierdzi warunkowo.

3. Restytucya z powodu nowo znalezionych środków dowo-
dowych § 86. Stanowi tylko, że rozprawa w przedmiocie restytu-
cji z powodu nowych środków dowodowych, będzie połączona z
rozprawą w sprawie głównej, i co do obu nastąpi orzeczenie
w tym samym wyroku. Wskazać, że restytucję, postawić trzeba
zarazem z adami ledzące przedmiotem sprawy głównej. Okazać,
w którym można żądać restytucyi stanowi § 400 kod post. cyw.

Na skargę, o restytucję, zarządzić postępowanie w

sprawach drobiarskich. Rękością ta odnosi się wyłącznie do
środków dowodowych, materialnych po zamknięciu sprawy ust-
nej, wszelako można jej użyć także w celu przeprowadzenia tra-
kich środków, których przeprowadzenia sędzia na mocy § 31. ustęp
3. odmówił (bo osiągnął przekonanie, że ofiarowanie dowodów
zmierza tylko do powołki sprawy), byłoby strona wykazać
dotychczas, że przypuszczenie sędziego, na którym się oświadczenie
opiera, jest niemożliwe.

XI. Egzekucya (§ 87.)

W postępowaniu egzekucyjnym idąc w następstwie
przepisów ustawy o postępowaniu sumarycznem. Jeżeli wyrok
sygnalizowany został wobec obu stron, nie potrzeba dotychczas wyro-
ku na piśmie doprosy o egzekucję.

Reskr. min. z 5. czerwca 1873 zawiera przepis tyczą-
cy się wykonania ustawy o postępowaniu w sprawach dro-
biarskich

Rozdział II.

Postępowaniu summarzmem w sprawach mniejszej wagi.

Postępowaniu to polega na najwyższym postanowieniu z dnia 18. października 1845. r. u. z 24. października 1845. Aby ustalić i opisać, nie się z treścią tej ustawy, podajemy systematyczny jej rozkład razem z niektórymi uwagami.

I. Cel.

Celem postępowania summarznego jest uproszczenie i wyświeżenie postępowania i opomocą skrócenia lub uchylenia niektórych czynności sądowych, aby strony prawa swe jak najprędzej uzyskały.

II. Zasada, na której postępowanie sumar. się opiera.

Postępowanie summarzne polega na zachwianiu śledczej (in. kwirycyjnej) § 257 nni porabwając wszelkie strony praw i prawa, dy. wolodnej rozprawy sądowej wynikających, i tak np. strony działac mogą, przez adwokatów.

III. Kosunek postępowania sumarycznego do procesu zwykłego (§ 7.)

Cile ustawa w postępowaniu sumarycznem nie zawiera, exc., głównych przepisów, o tyle zachować należy w procesie sumarycznym ogólny przepis postępowania sąd. cyw.

IV. Przedmiotach postępowania sumarycznego (§ 6.)

1. Spory o rużnane kwoty pieniężne bez podłożenia od tychże walizykości ubocznych i odsetek sumy 200. zł m. k. — a od 1. sierpnia 1874. sumy 500. zł aw. nie przeszkadza, rozporządzaniami być winny w każdym sądzie cywilnym sumaryczni (§ 1.) (§ 2. noweli z 16. maja 1874.)

Należy przeto obliżać się według sumy, której załatwienie jest przedmiotem żądania skargi, chociażby nawet było więcej powodów lub pozwanych, albo żądano naległych kwot obejmujących dzie, iące, rantki lub renty (§ 3.)

2. Spory inne, przedmioty, jeżeli powodowi i adwersa wyrażnie przyjać zamiast lakowych sumy pieniężnej, która według pow. wyzszego obliżenia 500. zł aw. nie przewyższa (§ 2.)

Przepis ten tak ma być rozumiany, że powód dochodzić mo, że tych przedmiotów w drodze postępowania sumarycznego, może, lakoż te być tylko, jeżeli żądanie skargi domaga się dopełnie, mia zobowiązania, a zażadem w miejsce tegoż załatwienia sumy pieniężnej, nie przewyżającej 500. zł aw. jako wynagrodzenia na tem przypadku, gdyby pozwany nie miał się z swego zobowią,

zawia. Jest rzeczą obojętną, czy powoławo według prawa cywil-
nego stwory prawo żądać wynagrodzenia, lub też nie, np. prośba o
poproszenie porwanego na wydanie konia itp. albo na raptację,
nie 200. zł jako wynagrodzenia. Na mocy uchwały najw. tryb. z
22. kwietnia 1863 no 253. księgi orzeczeń, zarządzić należy postępo-
wanie summaryczne także na skargę, swyrdanie rzeczy, których war-
tość w żądaniu skargi nie jest podana, w zakresie, z przynależności
czy lub z okoliczności wynika, że wartość rzeczy nie przewyższa, cu-
my 500. złow.

3. Skromy zgodzić się mogą na postępowanie summaryczne
we wszystkich sporach, bez względu na ich przedmiot lub ilość pre-
tensji (§ 6.)

Przepisy pod 1-3. podane o tyle wchodzi w zastosowanie, o ile
sprawa odnośna nie ulega osobnemu sposobowi postępowania jak
np. postępowania w sprawach drobiarskich. (Rozdz I) postępo-
wania w sprawach wekslowych, matczyńskich itp.

Następujące sprawy ulegają przepisom ustawy o postępo-
waniu summarycznem:

a. sprawy, tykające się wyzwolenia ziemi od ciężarów;
jeżeli orzeczenie komisji intermisyjnej zawista od rozstrzygnięcia
cia tych spraw (§ 12. rozkr. min. z 4. października 1850)

b. sprawy wynikłe z powodu wdierania się w przywilej
przemysłowy, w których nie chodzi o wymiar kary, lecz tylko o ustre-
pianie naruszenia przywilejów, lub o orzeczenie co do własności
przywilejów bądź dla pierwszeństwa wynalazku, bądź też z ty.

tutu prawa prywatnego spornej, lub o rozstrzeżenie powołowanego, za-
sadzające się na prawie cywilnem, a odestanie przez sąd karny do
drogi prawa (§ 46. patentu z 15. sierpnia 1852. i 184. Dz. u. p.)

c. spory wynikłe w Galicyi, Włk Krakowskiem i na Bukowi-
nie z byłego stosunku poddanego między dawniejszymi dwora-
mi i ich byłymi poddanymi, o ile takowe ulegają rozpoznawaniu
sądów cywilnych (reskr. min. xdn 24 października 1860 L 249.
Dz. u. p.)

d. W I. części niniejszego dyktatu podaliśmy, iż skargi o pra-
wa własności itp. na mocy pat. z 5. lipca 1853. wykupić lub wre-
gulować się mające, nie mogą być od prawnych czasu sądownie
dochodzone. Jeżeli jednak skargi tego rodzaju wzniesionym sta-
ły się, już były doręczone, rozprawa sądowa tylko na porokumnie,
niem się stron poniesienia być może. W przeciwnym przypadku
sprawa przeprowadza się dalej w radzie sądowej, jednakże według
przepisów postępowania sumarycznego, a to wtedy, jeżeli strony
się na to zgodziły, albo gdy temu na zarządzie nie stoi prawo
formalne / procesowe / przez jedną ze stron na być. Gdyby zaś
sprawa taka w pierwszej instancji przeprowadzona była we-
dług postępowania zwykłego, wówczas w wyższych instanc-
jach rozpoznawana, być musi według przepisów postępowania
sumarycznego.

e. Skargi o umieszczenie wykupczy (skargi sporycyjne) po-
ranej przez uk. uprzejmiejowany bank austriacko węgierski
w celu ściągnięcia, i ożyci przez bank na hipotekę udzielonej

(§ 55. statutów wydanych przy banku narodowym dla kredytów hi.,
potemnego utworzonego. (not. z 27. czerwca 1878. L. 66. D. p. p.)

f. Tak samo postępować należy ze skargami opozycyjnymi prze-
ciw ek. uprzywilejowanemu i aktowi kredytowemu i innym.
in Wien (Boden Reibungsalt) (art. 27. not. z 2. statutuów,
reker. min. z 1. czerwca 1864. L. 49. D. u. p.)

g. Skargi przeciwko i ich nie wyrażeniu i skłoby
wyrażonej przeciwko i ich nie, lub śmierć człowieka
(not. z 5. marca 1869.)

Do następujących skarg odnoszą się także przepi-
sy procesu umiarkowanego, w zakresie i ograniczeniach lub ob-
szarach:

a. Sprawy wekslowe bez względu na wysokość sumy (§ 12.
reker. z 25. stycznia 1850. ob. rozdz. III)

b. Sprawy stanowiące przedmiot procesu nakazowego
(reker. min. z 18. lipca 1859.)

c. Sprawy wynikłe z umów o najem lub dzierżawę (rozp. z 16.
listopada 1858.)

V. Strony i ich następcy (§ 8, 9, 10)

Należy od stron spór wiozących, czyli, chociaż w postępowaniu
umiarowanym działac przeciwko aktowi, lub bez tego;
każda jedna strona winna stawiać osobiscie, gdy sąd to wyra-
żnie nakazi. Porozumiewa się, że w razie sądowi występują stro-
ny co do faktów w nieobecności ich adwokatów, jeżeliby tego

okoliczności wymagały, niemniej usunąć osoby, które uchwałytem
ponawianiem skargi, podawaniu dowodów i się na przykroć
lub się nieprzyznawaniu zachowują, albo nie są zdolne tłumaczyć się
z tego, co czynią w swej sprawie, polecając tymże, aby uszy-
wały do rozprawy adwokata.

Jeżeli strony, osobiście występując się mające, nie mieszka-
ją w miejscu siedziby sądu lub w jego pobliżu, wówczas ma-
ją być wystuchane w sądzie, bliższym miejscu ich zamieszkania,
nia na skutek uzasadnionej oświadczenia (§ 8).

Wraz z zachodzącymi przeszkodami do stawiania w sądzie oso-
bistych, mogą strony rozprawić się przez pełnomocników, adwo-
katów lub innych. Pełnomocnikiem może być mężczyzna,
mający lat 24, a przedmiotem sporu dobrze obeznany i spisać
może w pełnomocnictwie na piśmie. Pisarzy pokatnych i nowych
nie należy przyjmować jako pełnomocników (§ 9). Notaryusze,
którzy nie są zarazem adwokatami, mogą w postępowaniu
sumarycznem działać jako pełnomocnicy stron, jeżeli z po-
mocy się takich sprawowań cudzych interesów, nie robią
zarobku (jeżeli nie podejmują takich pełnomocnictw w zarobek
zarabowania) gdy nie dacie o akt notaryalny przez nich spo-
rządzony (reskr. min. z 17. lutego 1852. l. 17481. i z 21. sierpnia
1857. l. 10357.)

Wielkie inne, w ciągu procesu albo egzekucji uzycie się
mogące podania - wyjąwszy skargę - podpisem adwokata o-
piewane być winny (§ 10.)

Przepis tego §^u o podpisie adwokata nie wchodzi w zastosowanie, nie jeżeli w miejscu siedziby sądu jeden lub tylko jeden adwokat się znajduje, (zaskr. min. z 5. lipca 1859. 1122. D. u. p.)

Adwokat w następstwie stronięcia może przez niego koncypianta (zaskr. adw. § 15.)

VII. O terminach

Obecnie obowiązuje § 5. noweli z 1874.

(Obacz rozdz. XXXVII. kod. post. cyw.)

VIII. O skardze. (§§ 12-17.)

Skarga wymissiona być może słownie lub na piśmie (§ 12.) Jeżeli powód chce wymissionować skargę słownie, wówczas sąd przysię, w każdym razie, ma, jeżeli jest sądem sędziowskim, jeżeli powód jest mocnym, sam się bronić, jeżeli zaś strona winna, jeżeli do wniesienia skargi jest upoważnionym. Jeżeli w tych względach skarga jest nieprzyjmowalna, sąd winien o tem powziąć powód słownie lub przez rachmę, jeżeli tego sądu, a czasem napisać swe postanowienie w protokole sądowym. (§ 13.) Jeżeli rozpoczęciu procesu żadna przeszkoda nie stoi na drodze, wówczas winien sąd przyjąć skargę, protokolarnie, a przytem wskazać powódowi sposob dla swierżenia i jasnego przedstawienia faktów, na których opiera się jego pretensya, lub inny sposób do popierania swoich roszczeń potrzebnymi środkami dowodowymi, jak mianowicie

do dokładnego oznaczenia i zadania xactsiomnego rozkazy. (§ 14.)

Jeżeli sąd najtęże, iż skarga widocznie jest bezasadna, wówczas winien ponosić w dziele i osnowie objaśnienia w tym względzie, jeżeliby zaś powód nie dał się nakłonić, aby dobro wolnie od procesu odstąpił, rozporządzenie postępowania nigdy odmówionemu mu być nie może (§ 15.)

Na posłanie skargi należy wypracować ściśle dorozprawę przez rozstrzygnięć z tem wyrażeniem dołożenia, że sprawa sumarycznie rozstrzygnięta będzie. Na ten koniec dorozprawę uważamy być winien powód wypracować, każe, a awersowa / powołany zaś przez dorozknie mu odpis protokołu, obymy gożę skargi, gdyż tego w tej ciwosci skargi wymaga, należy nakazać powołowi, aby złożył odpisy powołanych w skardze dokumentów, celom wyrażenia takowych powołanemu (§ 16.)

Jeżeli skarga posłana jest na piśmie, wówczas winien sąd wyznać, że natychmiast łamie dorozprawę sumaryczną w przedmiocie głównym, lub jeżeli z uwagi na przepisy § 13. 14 15. zachodziłyby ja, które wolęli woi, wprzót samego powoła wyśluchac protoko, łamie (§ 17.)

VIII. Dorozprawie.

A. Rozporządzenie i przebieg dorozprawy.

1. Powód tylko stawia się. (§ 18.)

Jeżeli powołany nie staje na terminie, wówczas sąd, jeżeli sąd za praw, diwe wna, okoliczności faktyczne w skardze przywiedzione, o ile takowe nie dostają, wzmianone dowodami przez powoła stawia, nemi, i orzeknie wyrokim o prawie, które według ustaw strasy

powodowi z uwzględnieniem owiej następności.

2. Porwany tylko staje (§ 18.)

Jeżeli powód nie staje, wówczas wysłuchać należy porwanego w przedmocie skargi, dać mu jego twierdzeniom co do okoliczności faktycznych, o ile takowych przedstawione dowody nie skłaniają, i na tej zasadzie orzec o sędziacem powodowi prawie.

3. Obie strony stają (§ 23, 24, 25 i 33.)

a) Stałszy się do rozprawy w sprawie głównej oznaczonej, starać się winien sąd przedewszystkiem osiągnąć bliższego wyjaśnienia przez wysłuchanie porwanego, co do przedmiotu i przyczyn sprawy, a następnie, jeżeli porwany pretensję powoła w uzupełnieniu i uzupełnia, uważa, iż winien powodowi wyrokem takową zasadzić, w razie zaś przeciwnym wskazać strony tego, dać jeżeliby zaś jedynie spór względem jednej okoliczności faktycznej stał na przeszkodzie pogodzeniu się stron, wówczas może sąd proponować im ugolę warunkową, na zasadzie której, wypatek sprawy o skutku dowodu przez obustronne porozumienie się ustalonego, jeżeli się będzie (§ 23.)

b) Jeżeli ugodzenie przyjdzie do skutku, należy o tem natychmiast wzmiankę w protokole i przystąpić natychmiast do rozprawy stawnej w przedmocie skargi. Stronom nie chcącym tego, stać i postępować sumarycznego, wolno jest zgodzić się na postępowanie sumaryczne pisemnie. Winny to jednak oświadczyć przed sądem osobicie, wypowszy wtedy, jeżeliby stał nieobecności w miejscu sędziów sądu, albo stał innej przyczyną osoby,

ście stanąć nie mogły; w których przypadkach sąd na prośbie przeciwniej stronie wymusił podpisanie stron poprawić może (§. 24).

§. W rozprawie słownej toczącej się za pośrednictwem lub bez pośrednictwa adwokatów, winien sąd zwracać uwagę nad tem, aby postępowanie odbywało się w porządnym toku, i wstrzymać strony, aby dokładnie i zgodnie z prawem, podawały okoliczności stanowe i używały potrzebnych środków dowodowych. Każdej stronie polecić należy, aby odpowiadała stanowo i jasno na pytanie, które przez przeciwnika okoliczności, i oświadczyła adwokatowi swą o wiarygodności przedstawianych przez niego dokumentów, tudzież należy stronie, obchodzić z skutkami, które zachodzą, gdy strona oświadcza, że nie ma dowodów. Aby z prawem nie obchodzić, powinno być winny w razie potrzeby opasać postępowanie się, nowego, oświadczenia i sposobie dowodzenia. Rozprawa tak się odbywać powinna, aby przedmiot sporu wytkniętym był, a nie, jak to bywało, aby unikano wszelkiej straty czasu, przez widoczne, dochodzenie należące, lub już poprzednio przytaczanie uwagi i twierdzenia, aby obrona, replikę i duplikę, a także, oświadczenie w protokole w należnym porządku, i aby na tem, o ile można, proces zakończyć. Dalsze prośby i odpisy o tyle jedynie dopuszczane być mogą, o ile tego wymaga wyjaśnienie, okoliczności spornych. Prawny winien w wyjątkowych przypadkach i w razie potrzeby i stawiać dowody, prośby i winien przytaczać to wszystko w replikę, co postawić może do odpisu strony. Każdej stronie pozwolono uzupełnić pamiątkę

prawa poroczenie Słowoty przez strone prowadzić się mające wto So.
p. ty, dopoki rozprawa ramknieta mi będzie. Moze nawet sam
sąd, jeżeli po ramknietaj jini rozprawie postacie w niej nieokła,
Linosci w jakimkolwiek kłucie wglębie postawione wady za powoła-
nem, przywołaniem i wytruchaniem stron, przez rozstrzygnięciem
sprawy sprastować (§ 25.)

(Kazim. tryb. orzekł 3. kwietnia 89, iż w postępowaniu sumar.
powołać sprastować lub umiścić moze kasację swej skargi, choćby i
na piśmie wniesionej)

d. Sąd nie moze nigdy przyjmować lub wzywać projektów
do sporządzenia protokołów rozpraw procesowych, bądź to przez
strony, spór wiedząc, bądź przez ich rzeczników ustalonych
(§ 32.)

4. Ładna ze stron nie staje

3. Uwagi na § 7. postępowania sumar. (pod L II) wchodzi w
rasterowanie § 26. koś. post. cyr. wiedeńkiego na wniosek jednej
strony, nowa myślna się autygenca.

B. Odroczenie rozprawy (§ 21 i 22.)

a. Jeżeli jako powany staje osoba nie zdolna się bronić sa-
ma, albo nieuprawniona do rozprawiania się w przedmiocie
Sporu, wówczas powinna być autygenca odroczona, a wezwa-
nie powanego do stawiania się ponowione, przy wydaniu je-
dnak stosownych aleu do rozporządzenia postępowania prawne,
go (§ 21)

b. Kijowski ten przypadek, wstety jedyni obroczenie

antycypacji dozwolone być może, jeżeli nie w toczonym rozpr.
części rozprawy, celowi swemu odpowiadnej, stoi na kuwadię
przeszkoda, nie mogąc być przewyższone, lub też gdy obydwie
strony, przez oswiadczenie pisemne własnoręcznie podpisane
lub oświadczenie w sądzie czynione, tego się domagają, albo gdy na
ten sam sposób w razie przedstawienia się jednej, strona druga też,
mającą, odroczenia sama iadła.

Jeżeli zaś nastąpi, iż odroczenie głównie lub na piśmie iadła,
nie jest nieopracowane wówczas raz się przystąpić należy do
rozprawy w sprawie głównej, a gdy nie staje strona, która iadła
odroczenia, wówczas woli przepis § 18. w przedmiocie skargi ra,
wyrokować należy. An składowcy na antycypacji potrzebnych
dokumentów, lub w jakikolwiek innym sposobie rozprawę w sprawie,
mający, winien stronie przeciwnej wynagrodzić. Zarządzone przez
to korta (§ 22.)

Celami wchodzi w zastosowanie przepisy § 13-16. noweli
z 10 maja 1874. o odroczeniu antycypacji (Część II. Rozdz. II.)

C. Naprawienie nieostawienia (§ 19 i 20)

W powyższych dwóch przypadkach pod A. wymienionych, mo-
że ten, kto bez własnej winy nie stanął na terminie, usprawiedli-
wić owe niestawienie, oraz iadła wniesienia wyroku i wy,
zarządzenia nowej rozprawy w przedmiocie skargi. Winien jednak
zwrócić wszelkie korta wyrażone stronie przeciwnej przez
swe niestawienie, nawet w razie przychylenia się do jego
iadań. Prośba wniesiona, być może ustnie lub na piśmie,

lec. tylko w przeciągu dni ośmiu, licząc od dnia, w którym przeszedł do stawienia się na austryjczy ustata, która to prośba po zwy. stuchaniu drugiej strony ratatwioną być ma przez res ob. wyz. Jeżeli sąd przychylił się do tej prośby, wówczas należy aarax na terminie, wskutek jej wniesienia ustanowionym, przystąpić do rozprawy w sprawie głównej.

Prośba o usprawiedliwienie niestawienia wictwa, wstąpienia na próśno wniesiona, a w przedu odrzuconą być winna (§ 19.)

Praktyka stosuje przepis § 19. do zaniesienia terminu, w oia, gu którego czynność jaka miała być przedsięwzięta; temu sprze, cinnia się jednak § 7. (ob. wyz. L II) bo postępowanie summaryczne nie zawiera o tym przypadku żadnego szczególnego przepisu, a zatem ogólne przepisy postępowania sądowego stosować należy. (Rozdz. 34. kw. post. cyw.)

Jeżeli celem usprawiedliwienia niestawienia wictwa podana zostaje prośba przed dniem doręczenia wyroku w sprawie głów. nej, wówczas wygłoszenie i doręczenie onego aż do ratatwionia owej prośby wstrzymuje być winno. Prośba w dniu doręczenia wyroku lub później podana, nie wstrzymuje egzekucji z wyroku. § 20. Dekr. nadw. z 19. lutego 1846. L 937. z. u. s. stanowi, że egre, kucya z wyroku do ocałego, stronom wyczonego, nie może być wstrzymywana, przez później wniesioną prośbę o usprawiedliwienie, nie niestawienia wictwa, przez co umiemo § 20.

D. Zarzuty niewłaściwości sądu i osady, nej sprawy (§ 26.)

[illegible]

Wskazać wyraźnie codo właściwości sadu lub zwrotania, skar-
gi nie znajduję miejsca. Zarzut niewłaściwości sadu winien być
niezmiennym na pierwotnej instancyi narwałotenczas, gdyżby
strony stawające zarządły odroczenia instancyi (Orz. najw. tryb.
z 13. maja 1874. do 171. Rep. orz.)

Jeżeli w toku procesu okazuje się niewłaściwość sądu, wówczas
wstrzymane być ma natychmiast dalsze postępowanie prokur.
bię, obejmująca powody. Wyjąwszy ten wypradek, spory o właściwość
sądu lub wrócenie skargi, tacznie, a sprawę główną, rozprawia,
m. i. rozstrzygać być winny.

Grzeli pierwszą sędzią uwał, siebie bezwarunkowo, a niedła-
scinego, a sędzią wyższą umianit to orzekanie, sędzią wyższą nie
władzącą się w osadzenie sprawy głównej, poruczyć takowe sędziemu
pierwszemu. (Orz. najw. tryb. z 17. lipca 1872. do 15. Rep. orz.)

W postępowaniu sumarycznym jest wykroczenie odrębny
rekurs z powodu niewłaściwości sądu (reskr. min. z 29. października.
1857. L. 22224. L. 20. Dr. rząd krajowy dla okręgu administra-
cyjnego krakowsk. z 1857. dział II)

IV. Odwodach (SS 27-33:35-41.)

A. Odwoławcze i dokumentów (S27-30 i 43)

a. Kławią frona ma skazać na xadanie prxeiwrnej ary,
ginaty prxeiwrnych prxeiwrnych dokumntów, a to na termi-
nie doroxprawy w prxeiwrnych skargi wyxwaxonym, a jeżeli
ich prawdxiność xaprxexoną będxie (§ 29) jwówxas malery ary,

ginalaty załączyć do aktów procesu. Jeżeli zachodzi odmówienie co do pierwszego lub drugiego, wówczas dokumenty, za kasadę rozstrzygnięcia sprawy, brane być nie mogą (§ 27.)

b. Prawdziwość dokumentu zaprzeczona, być może, chociażby sądowe jego przejęcie nie było żądane (§ 28.)

c. Oświadczenie opierające się, Aron, co do prawdziwości dokumentu, przez przeciwnika przedstawionego, potaćzone być winno z rozprawą w sprawie głównej. Jeżeli ten, przeciw któremu dokument stawiono, w ciągu rozprawy w mniejszym właściwem nie zawarł wyrażenia, iż oryginał nie jest prawdziwy, lub prawdy, który odpis niezgodny z oryginałem, wówczas oryginał za prawdziwy, a odpis za kłamliwy uważany być może (§ 29.)

d. Jeżeli oryginały przedstawionych dokumentów, lub akt, za doporównania piśm potrzebne są zachowane w sądzie lub w innej jakiej władzy publicznej, wówczas sąd, o dostarczeniu tych do przejęcia lub zrobowienia z nich użytku przy rozstrzygnięciu sprawy, z urzędu postarać się winien. Pod względem przejęcia ksiąg handlowych stosować się należy do odświeżonych w tym względzie przepisów (§ 30.)

e. O ile porównanie piśm wymaga na wiary, ocenia się wedle właściwości zachodzących okoliczności. Porównanie piśm sam sąd zwykle przedsiębrać winien. W wyjątkach wątpliwych może wprowadzić zasięgnać zdania znawców i ko, rzystać z niego przy rozstrzyganiu sprawy. Wraz z tym potrzeba, by jednakże znawcy natychmiast z urzędu ustanowieni

i bez przywołania stron badani być winni, przyczem jednak praxe, p. 541. i w tym razie zachować należy (vb. niżej P. 543.)

B. Dowodzenie ze świadków (P. 31, 39, 40 i 41.)

a. Jeżeli strona powołuje się na świadków, wówczas ona, czyż należy w protokole rozprawy dokładnie fakta, na które świadkowie słuchanymi być mają, lub też osobne artykuły dowodowe do aktów dołączyć (P. 31.)

b. Jeżeli sąd uznaje potrzebę dowodu ze świadków, winien natychmiast po zamkniętej rozprawie zachować ich praxe, zachować do przesłuchania. Otakiem zachowaniem wiadomości należy strony, a z czasem dozwolono im być winno starać przy odebraniu przysięgi od świadków. Co do świadków zostających pod jurysdykcją innego sądu, należy wystosować nie, niezwłocznie stosowną odezwę.

c. Sąd winien zaliczyć najtęże przywołanych sobie przez strony stronowych artykułów dowodowych i pytań szczegółowych; artykuły i pytania służyć one, ciemne i nieokreślone po, minąć, objasnić, uzupełnić lub innymi zastąpić. Jeżeli zaś artykułów i pytań szczegółowych nie podano, sąd sam powinien takowe uktować, zgoda świadków tak badać, aby od świadka, oile można, strzymać stanowczą i jasną, wiarygodność co do faktów, okoliczności faktycznych, i aby w razie potrzeby wiarygodność, słowna świadków należy się wyjaśnić była. Jeżeli świadkowie innemu sądowi podlegają, wypada nadmienić w odzwie o przesłuchaniu tychże, że postępowanie odbywa się

sumaryzanie, a zarazem udzielić o przedmiocie dowodu ze świad-
ków potrzebnych objaśnień. (§ 40)

α. Pierwszą dowodową i obronę dowodową nie dopuszczają
się. Po zaskarżeniu przesłuchaniu świadków wprost wyda-
nym będzie wyrok, a którym zarazem doręczyć należy sto-
mie przegrupowanej opisać powołanym sądownictwa także odpis ze
znań świadków, jeżeli zaś jedna strona w przedmiocie gło-
wym w całości nie wygrała, wówczas razem z powołanymi sąde-
nia obydwoim stronom doręczyć być ma odpis ze znań świad-
ków (§ 41). Od dnia 1. sierpnia 1874. l. 69. Dz. up. weszły wasto-
sowanie § 18-22. noweli z 16. maja 1874. l. 69. Dz. up. tyczące się
dowodu ze świadków i znawców (Rozd. VII k. p. c)

C. Odwodzie ze znawców (§ 42.)

Sąd przypuszczając dowód ze znawców, winien postano-
wić sobie, przy oznaczeniu przedmiotu dowodzenia, o naj-
mie obydwoim stronom przetrzeźwić, a zarazem wzwać ta-
kowie, celem wysłuchania tychże co do wyboru znawców, je-
li zaś strony nie stawiają, albo nie zgoda się na stasowną
proponując, wówczas ma sąd znawców wedle uznania swego
zamiarować, i niezwłocznie na okne obejrzanie przedsię-
wziąć.

Przepis § 41 (Ob. B. d.) stosuje się także do dowodu ze
znawców.

D. Odwodzie z przysięgi (§§ 32, 35-38.)

α. Jeżeli ofiarowano lub wskazywano przysięgi, wówczas

czas oileby w tym względzie wątpliwość powstać mogła, wymienić należy imiona osób, które je wykonać mają. Ten, któremu wskazano przysięgę, wezwanym być winien do wyrażenia świadczym się, czyli ją chce wykonać, czy też odkazać (§ 32.)

b. Przysięga oświadczeniowa lub uzupełniająca może być wyrokiem nakazaną, chociażby strony sporu wiodące nie zaofiarowały takowych (§ 33.)

c. Czyli przysięga odkazana, albo przysięga, w razie jej nieodkazalności, może być nakazaną, to się zostawia sądowi. W każdym jednak przypadku odkazanie nieplaceska nie następuje, jeżeli takowe już przy rozprawie w przedmiocie głównym nie nastąpiło. Jeżeli w ciągu procesu nie nastąpiło w tym względzie żadne oświadczenie wyrażne i wainne, wówczas może sąd wyrokiem dopuścić jedynie przysięgi, wykonać się mającej przez tę stronę, której wskazano zastrzeżenie. Jeżeli zaś przysięga, przez oświadczenie wainne, wyrażnie jest odkazana, wówczas wyrokiem dopuścić można jedynie przysięgi odkazanej i tylko w tymczas, jeżeliby sąd uważał, że odkazanie jest niedopuszczalnym, dozwoleniem może być wykonanie tejże przez stronę, której przysięga wskazana była (§ 34.)

d. Jeżeli wymieniany wystawiciel dokumentu prawdziwości swego lub podpisanego, albo protokółnego napisu, ku temu rozprawy, wówczas ma zadanie strony przeciwnej może być skazanym na wykonanie przysięgi bez dołożenia wyrażów, wedle swej wiedzy i sumienia "że dokumentu ani on

sam, ani ktos trzeci, z jego przyzwoleniem nie pisal, ani podpisal. Ta przysiega, oskarzenia, być nie może. Jeżeli zaś strona, która stawia przeciw niej dokument, za nieprawdziwy uważa, nie jest mniemanym wystawicielem, wówczas od niej nawet wtedy, gdyby popierała proces, w imieniu przeciwnego, jako kurator lub zastępcy prawny, również można wykonania przysięgi na to, że dokument podług swej najlepszej wiedzy, za nieprawdziwy poczytuje. W do oświadczenia tego w jej stosunku się przepis § 36. (tu pod c) (§ 37.)

e. Strona chcąca uchylić się od wskazanej sobie przysięgi, lub przeszkodzić wykonaniu przysięgi ze strony przeciwnika, powinna przedstawić podczas rozprawy w przedmówie, głównym, stwiera do tego środki dowodowe. Po namkniętej rozprawie ulżyć, nie sumienia, albo oświód (§ 305. i 306. k. p. s.) nie uważa się niej, wa (§ 38.)

X. O wyrokach i środkach prawnych przeciw orzeczeniom sądowym. (§§ 34. 44-55.)

a. Jeżeli po namkniętej rozprawie, sprawa macych miało bezwarunkowo lub przez doproszenie przysięgi rozstrzygnię, ta, być może, wówczas wyrok wydany i stronie doręczone być winien. Razem z wyrokiem należy doręczyć stronie przegranej, powody orzeczenia; jeżeli zaś i odna strona w przedmówie, głównym w całości nie wygrała, wówczas powody orzeczenia obydwom stronom doręczone być mają (§ 34.)

Dla usunięcia wątpliwości:

1. czyli w postępowaniu summarzem, w wyrokach I inst. należy wyznaczyć termin do zgłoszenia się z wykonaniem przysięgi, a także do dnia 11. lub 17. grudnia, w którym wyrok wroczy, my został? *lub* *nie*

2. jaki termin do zgłoszenia się z tym dowodem należy nazwać, czy w wyroku ostatniej instancji?

postanowiono:

do 1. Gdy wedle § 44. przepis o postępowaniu summarzem, wyrok w ternie postępowania *kapadly*, staje się prawomocnym pro *upływie* dni 8. jeżeli w ciągu tych 8. nie złożono właściwego środka prawnego, przeto zgłosić się należy z wykonaniem przysięgi w ciągu dni trzech pro *upływie* tego czasu.

do 2. Gdy przepis o postępowaniu summarzem *iadne*, go nie ustanawia w tym względzie terminu, stosując się do §. 7. tegoż przepisu, zachowamy być winien termin 14. dniowy w kor. post. cyr. maxacany. (Reskr. min. z dnia 15. lutego 1853. l. 29. *da. n. p.*)

Także i w postępowaniu summarzem, *adnego* *nie* *sta*, *maxia* w tym względzie wygotowywać się oddzielne powoły (pro. *budki*) sądownia (Reskr. min. z 2. października 1857. l. 18534.

6. O wyroku w postępowaniu summarzem, *kapad* tego można zgłosić *apelaacy*, *stowuni* lub na piśmie najdalej w proce, ciągu dni 8. licząc od dnia doręczenia onego. *Uwagi* *hivosci* *min*, my być razem z zgłoszeniem *apelaacy* *wniesione* albo do *proto*,

kontu podobne. Udziałowcy odzielnie, później przedstawione, nie
 będą przyjętymi, a obrońcy apelacyjny miesiąc doproszone (§44)
 (Wyróż. rozróżn. x. u. g. l. e. i. h. w §44. anacy tyle, co w tym sa,
 mym terminie tj. udziałowcy mają być wniesione w tym sa,
 mym terminie, który x. a. b. i. s. l. o. n. y. j. e. s. t. n. a. w. n. i. e. s. i. e. n. i. e. a. p. e. l. a. c. y. j. i.)
 Zgłoszenia się a. p. e. l. a. c. y. j. a. lub rekuracji, na piśmie ukończonych,
 nie, wniesione być muszą w 2. oknach, z których jeden dozna
 się stronie przeciwnej (reskr. min. z 7. maja 1859. L. 5925) Nie x. a.,
 dając podpisu adwokata, skoro w s. u. d. i. b. i. e. s. a. d. u. m. i. e. m. a. u. s. t. a. n. o. w. i. o.
 nych adwokatów (Reskr. min. z 18. kwietnia 1849. L. 1249 Dz. u. p.)

Jeżeli stronie wreszono wyrok bez powołań sądnego, lub
 bez opisania rewizji świadków, lub x. d. a. n. i. a. x. n. a. w. o. c. i. o. w., a strona
 x. a. i. a. w. a. t. a. u. s. p. e. t. n. i. e. n. i. a. w. y. r. o. k. u. w. c. i. a. g. u. c. z. a. s. u. d. o. x. a. t. o. z. i. e. n. i. a
 apelacji ustanowionego, termin do x. a. t. o. z. i. e. n. i. a. a. p. e. l. a. c. y. j. i. x. a. c. y. n. a
 b. i. e. d. n. a. d. o. p. i. e. r. o. o. d. w. o. z. e. c. z. e. n. i. a. w. y. r. o. k. u. w. p. o. s. t. a. n. y. s. p. o. s. i. b. u. s. p. e. t. n. i. o.
 nego. (Uchw. najw. tryb. z 29. października 1872. do L. 26. Rep. orz.)

c. Rekursy w postępowaniu sumarycznem winny być
 w przeciągu miesiąca po dołączeniu rekursu do sądu I. inst.
 wniesione, albo do protokołu podobne. Wrazie dozwolenia x. u. t. o. k. i.
 w postępowaniu, może każda strona opomoc się, udać do sądu
 apelacyjnego (§45)

d. O postanowien dozwolających postępowania sumarycznego,
 odmawiających odroczenia rozprawy, albo x. a. n. a. z.,
 x. a. j. a. c. y. c. h. p. r. o. s. t. u. p. e. c. h. a. n. i. e. s. w. i. a. d. k. o. w. lub b. i. e. g. t. y. c. h., x. i. e. n. o. d. z. i. e. l.,
 n. y. r. e. k. u. r. s. o. n. i. e. x. n. a. j. a. s. u. j. e. n. i. e. j. a. c. a. S. t. r. o. n. o. m. x. o. s. t. a. n. o. w. i. a. s. i. e. w. o. l. n. o. s. i. c.

porządkiem wyroku, pociągnąć nieistotności w tych względach
rachować, z apelacją, od wyroku rozstrzygającego spór w
przedmiocie głównym. Przeciwnie, w rozstrzygnięciu, w sprawie, w której
winnictwo narachowywane, a nie przewidziane, lub dopuszczone,
jeżeli przywrócenia do pierwotnego stanu, a prawem upływu,
głównym przedmiotem, rekurs wcale nie jest dopuszczal-
nym (§46)

Rekurs odrębny i niezależny, nie ma miejsca, gdyby strona
mniemala, iż postępowanie sumaryczne wlotownie, wbrew postanowi-
niom rozstrzygnięciu, pozostało. (D. nakaz. z 23. czerwca 847. L 1869. Z. u. s.)

e. Terminy do apelacji i rekursu przewidziane być nie mogą
(§47)

f. Sąd I. inst. zważywszy, odrzucił apelację i rekurs, jeżeli ter-
min do zaskarżenia takowych uchybiono; gdy zaś apelacja lub
rekurs zaskarżone będą w terminie właściwym, sąd przedłożył, to-
kowi rozstrzygnięcia, nie wlotownie sądowi apelacyjnemu (§48)

g. Po zaskarżonej apelacji od wyroku, może sąd apelacyjny
zniesić postępowanie, jeżeli istotne wady w rozprawie procesowej
znajduje i nową rozprawę, zaskarżyć, może nawet bez wzglę-
dów na odbyte w sądzie I. inst. przesłuchanie świadków i w szlache-
biętych, nakazać dalsze postępowanie dowodowe, lub pro-
wieniem przesłuchania i świadków lub wadliwego obejścia. Te
rozporządzenia mogą nastąpić bez wywołania, i adwokatów
stron, jednakże tylko wtedy, jeżeli dla zaskarżenia uchybienia w po-
stępowaniu, rozstrzygnięciu, gruntowne przedmioty głównego

stało się niepodobnem, a z dalszej rozprawy należytego skutku
prawnego podobnie spróbować się nie można (§ 49.) O tego za,
rozważenia Sądu wyższego nie ma odrębnego rekursu. (Orz.
najw. tryb. z 2. czerwca 1853 do 19. K. orz.)

h. Przepisy niniejszej ustawy dotyczące apelacji i rekursu,
sów do sądu apelacyjnego i odwoławczych, stosują się do rewizji
i rekursów do najwyższego sądu i odwoławczych, o ile orze,
czenia sądu I. inst. są zmiennicze lub amisionne przez sąd ape,
lacyjny (§ 50.)

i. Rewizja i rekurs do dworu, tj. do najwyższego trybu,
należy przeciw wyrokowi i rozkazyom równobramniącym, jako
nie dopuszczalne winien Sąd I. inst. odrzucić i wyrodek (§ 51.) Prze,
pis ten tyczy się także postępowania wykonawczego i wyroko,
nego:

a. na kasację wyroku w postępowaniu summarzem
zapadłego (Orz. najw. Tr. z 3. września 1872. do 19. Rep. orz.) albo

b. na kasację nakazu płatniczego w procesie nakazow,
wym wydanego, chociażby nawet nie wzywno karantów
przeciw nakazowi płatniczemu (orz. najw. tr. z 24. 8. 73 do 54 Rep. orz.)

Przeciwie rekurs nadzwyczajny ma miejsce od równo,
bramiących rozkazy wprost i wyrodek odwołujących skargę dla
nie właściwości sądu w sprawie nadającej się do postępowania
sumarycznego. (Orz. najw. tryb. z 19. marca 1874. do 69. Rep. Orz.)

Zażalenie na niewłaściwość przeciw równobramniącym
wyrokom I i II. inst. nie jest dopuszczalne, i winno być odrzuco,

nessa i urzędu (wyrok najw. tr. z 18. listopada 1862.)

XI. O egzekucyi (§ 52-56.)

A. Zwracamy uwagę na to, że termin do zaskarżenia wyroku obowiązkowi i wyroku obciążeniemu dni 14. chociaż wyrok staje się prawomocnym w dniach 8, stał wyrokiem, że wykonanie wyroku nastąpi, nie może dopiero po upływie 14 dni.

a. Egzekucyi wolno domagać się słownie lub na piśmie (§ 52.) Wskazanie tak jednego domagania się egzekucyi wygotuje się rozstrzygnięciem dla dłużnika na dokładnym odpisie protokołu, dla popierającego egzekucyę na wyciągu z tegoż, delegowanego zaś do wykonania egzekucyi świadomą się zwrócić (zaskr. min. z 8. listopada 1863. l. 12976).

b. Wierzyciel, domagający się zaspokojenia ruchomości może zająć i zająć w nich oszacowania (§ 53).

c. Do sprzedawczych rzeczy ruchomych mogą być użyte tylko dwa terminy, a na drugim z tychże rzeczy zajęte, nawet przez cenę szacunkowej sprzedane być mogą, jeżeli ustanowiona cena otrzyma, mogą być nie może (§ 54).

d. Jeżeli skarga skarżąca się na dokumencie zastępującym na zastępstwo wiary, jednakże niemożności dano wiary, wówczas dowodowi nie świadków lub naoczności obciążeni, wówczas sąd dowolnie powoła, nie mającemu posiadać dostatecznego ubezpieczenia, egzekucyi, a nawet zajęcia na zabezpieczeniu, pretensyi skargę dochodzonej razem z przynależnościami. Dowód może się domagać tej egzekucyi słownie lub na piśmie.

Najcieś wspomniane może być dozwolone na rzeczy przez powa-
nego sędziowie do § 1425. kc. na okie atoczonej (§ 55) Pomimo tego prze-
nie można już w powoie, polegającym na dozwoleniu, na upitną-
wian, na trugującym, nekynie i kądami w myśl dekr. nadw. z 7. maja
1839. i karadzie, aubymy, z koddakiem, w tymże sekrecie a uwarłym
(tj. karadzie proces egzekucyjny ob. Rodz. T.) (Ocz. najw. tryb. z 26. czerwca
ca 1845. do 580. Rep. orz.)

e. Tak samo niewolici należy powołanego do ustanowienia ra-
berpiecni, jeżeli nakładła apelację lub rewizję od wyroku pierw-
nej lub drugiej instancyi, skazującego go bezwarunkowo na ra-
ptatę (§ 56)

Egzekucya na raberpiecni w przypadkach §§ 55 i 56
objętych, stosuje się obecnie do przepisów kser. min. z 18. lipca 1859.
L 130. Dz. u. p. (Ob. niżej rozdz. T.)

Najważniejszymi różnicami między procesem zwykłym
nym a summarycznym są:

1. Stosunek sędziów do sędziów (§§ 14, 15, 25, 30, 40. i 49)
2. Wyłączenie obrębnej rozprawy nad karutem niewłaściwości
faktu lub sprawy ośadczonej. (§ 26)
3. Wskazywanie faktu składowości stron do zawarcia zagady
(§ 23.)
4. Ofiarowanie dowodów i świadków bez przedłożenia artyku-
kułów dowodowych, i zarządzenie przesłuchania świadków bez

poprzedniego wyroku przedstanowczego. To samo stosuje się do dowo-
dów i uwag.

5. Akcesum nie zawiera przysięgi racjonalnej i irracjonalnej.
jęcej (§ 35. post. um. i § 290 k. p. c.)

6. Obowiązek ślata dowodowego siewiadeczenia się w token roz-
prawy, czy przysięgę kanonową sam chce wykonać, czyli też odhaczać.
W przeciwnym bowiem przypadku ślata wykonać winien przy-
sięgę, i takowej już więcej odhaczać nie może. § 32 i 36. (Ob. przep. § 37 i 38)

7. Nie obowiązuje przysięgi, a przysięgający prawdziwości
poświadczenia, jeżeli ślata jest mu niecanym wystawicielem, pisemną, tudzież
wykonanie tej przysięgi bez zastrzeżenia, wedle swej wiedzy i pra-
wici (§ 37)

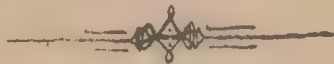
8. Za przysięgę prawdziwości poświadczenia, a przysięgę kan-
onową lub zastępczą prawnego, ślatającego imieniem
tej strony.

9. Wykroczenie oświadczenia w celu nieofuszerowania przeciwni-
ka do wykonania przysięgi, wyrokiem prawomocnym dopu-
szonej (§ 38. post. umar. a § 305 i 306 k. p. c.)

10. Wykazanie pism dowodowych, obron apelacyjnych i rewiz-
yjnych (§ 44 i 50)

11. Możliwość równocześniego domagania się egzekucyjnego
nażycia i oszacowania ruchomości dwunika (§ 53.)

12. Prawo powoła, wygrywającego proces do pierwsz. inst. do
magania się egzekucyjnego i ubieganie (§ 56. p. um. i § 341. k. p. c.)

Rozdział III

O procesie wekslowym

Proces wekslowy polega na postanowieniach reskr. min. z 25. stycznia 1850. L. 52. i z 18. lipca 1850. do L. 132. Dz. u. p. z ktoś, nych ostatecznie ma za przedmiot wyłanie nakazu o zaopiecznienie należności wekslowej wskutek wyniesienia skargi o zaopiecznienie.

Literatura: Blaschke: Der oesterr. Wechselprozess 2. wyd.

I. Przedmioty procesu wekslowego.

Przedmiotami procesu wekslowego mogą być tylko skargi wekslowe, wynikające z weksli przebieganych lub osobistych, które miały, chociażby rozstrzygnięte wekslowych. W procesie wekslowym mogą być dochodzone tylko następujące prawa:

1. prawo posiadacza wekslu przeciw dłużnikowi głównemu tj. przyjemcy wekslu przebiegowego i wystawcy wekslu osobistego, (art 22. 81. 98 i 10.)

2. prawo wystawcy wekslu przebiegowego przeciw przyjemcy i wycozajcy. (art 23.)

3. prawa indosata przeciw wszystkim poprzedzającym indos,

o antom i wystawie wchodu prękarowego, art 8. 14. u. w.

4. Prawo następców wyłączonego przeciwpriyemny przez wrę.
czeni (art 60)

5. Prawo płatnika, przez wzięcie przeciwu przysługującego, tegoż poprowadzikiem i przyjęciu wekslu przeobrażonego lub wystawcy wekslu osobistego (art 63. u. w.)

6. Provo wymienionych tu w 1-5 wierzycieli wekslowych prze-
ciw osobom podpisanych wspol z dwurkanni wymienionymi w 1-5.

7. Prawo wierzyciela wekslowego z wekslu pochodzące przeciw
właścicielowi rzeczy zastawu wekslowy zastawionej, silę zastawowy,
staroza na pokrycie wierzyciela.

Wszystkich tych przypadkach dochodowym albo zapłatę, ummy
weksłom objętej, albo za bierzezenia takowej. Wszelkie też skargi weks-
łowe, za przedmiot albo zapłatę, naliczytosić weksłowej, albo jej za,
bierzezenia. Jest to rzecz obojętna, czyli jako powód występuje ro-
wa, która nie wolnie wskutek odroczenia weksłowego nabyta pra-
wo weksłowe, albo czyli występuje jej prawonabywca, jako to: celega,
młynarz, spadochierca, uchw. napr. tryb. z 1. października 1851. L. 42. Ks. ora.)
Wszelkie inne rozroczenia, tyczące się interesu weksłowego, nie mogą
być dochodzone na drodze procesu weksłowego, zwłaszcza:

1. rozszerzenia a mniowu o wystawienie wkebu

2. Karga mustavay vekhs prakhavay praxivhionacmu
mekol, butici moksanta praxiv moksotoni orapute vahity.

3. prawa przekazowego, płacącego sumę, wskazując, na którą stronę ma być pokrycia (art 23 u.w.)

4. Skarga przeciw recyzielowi wekslowemu niewłaściwemu (art 81.)
5. Skarga wystawcy weksła przekazanego przeciw przekazanemu, jako takiemu.
6. rozporządzenia przyjętej przez wyrocznię do kaptaży przewiazki z powodu, że kaptaż sumy wekslowej nastąpiła przez głównego dłużnika lub innego wyrecyziciela (art 65. n. w.)
7. prawa i stosunki międzywspółpodpisanych zachowującego.
8. skarga z tytułu obciążenia się (art 83. n. w.)
9. izobawienie, aby wypłacono w całości weksła oryginalnego (86. n. w.)
10. skarga o wypłacone weksła oryginalnego (art 74. n. w.)
11. skarga o wynagrodzenie szkody z powodu zamieszczenia lub nie, odpowiedniego umiarkowania o odstąpieniu protestu z prawem i nie, wyplaty art 45. lub o następną interwencję (art 58. n. w.)
12. prawa osoby narysownika przeciw wierzytelności wekslowemu który przekazał swe prawa przez siebie.
13. rozporządzenia o wekslu, w którego posiadaniu powołuje się na najbliżej. (orz. najw. tr. z 8. sierpnia 1865.)

We wszystkich sprawach między Towarzystwem kredytowym galicyjskim, którego członkami jako takimi wyrokują na, do nadzorcy i zupełnej władzy sądu polubownego, przyjęciem zachowania być musi postępowanie dla spraw wekslowych przepisane. Stronom, któreby się wyrokami sądu nadzorcy po, krywdawonem być miały, otwarta jest droga do wyroczni sąsów stosownie do przepisów co do tego dla spraw wekslowych istniejących (§ 41 i 42. statutu z 1869.)

II. Właściwości sądu.

Skargi wekslowe mogą być wywołane tylko przed sądy han-
dlowe i trybunały ds. sprawowania jurysdykcji handlowej prze-
znaczone. § 60. N. J. Na mocy § 4. post. weksl. twierdzi § 58. N. J. właści-
wym jest między tymi sądami ten, w którego okręgu znajduje się:

1. miejsce wypłaty weksłu, lub też
2. wycożajme miejsce zamieszkania porwanego, albo
3. sąd, w którego rejestr. handl. wpisany jest porwany, albo
4. w którego okręgu znajduje się zakład handlowy porwanego

Należyte stosują się przepisy o szczególnej jurysdykcji, w szczególności i w tych tylko sąd handlowy może być właściwym.

Przepisy § 2. i 3. post. weksl. straciły swą moc.

Właściciel sądu handlowego nie może się zważyć (§ 47. i 60. N. J.)
Skargę wywołaną wekslową, wynieść należy przed sąd handlowy
(§ 31. N. J.) W sprawach wekslowych jedynie sąd handlowy może być
delegowany do rozpoznania sprawy.

Rozumie się, że nie tylko powyższe skargi należy przedłożyć
handlowe, lecz wszelkie prośby i podania takowych dotyczących
także i nadzwolnienia tymczasowych środków zabezpieczenia (§
46. N. J.)

Umorzenie weksli należy wytączyć przed sąd handlowy, w okre-
gu którego znajduje się miejsce wypłaty weksłu (§ 60. N. J.)

III. Strony i ich następcy.

Strony działai muszą przysłać adwokatów. Jedynie akty
przeciw nakazowi zapłaty lub zabezpieczenia mogą być wniesi-
sione bez poproszenia adwokata, jeżeli nadstata je strona nie
skrajająca w miejscu siedzieli sądu (resk. min. z 5. lipca 1859)

Sprawy wekslowe, nie przekraczające sumy 100. zł. mo-
gą być przeprowadzone i bez adwokata na mocy § 16. k.p.c.

IV. O skargach wekslowych.

Skargi wekslowe są dwójakiego rodzaju:

1. o zabezpieczenie
2. o zapłatę, należności wekslowej.

(O tych skargach traktuje prawo wekslowe)

V. Przedmiotowe traktowanie skarg (§ 4 i 6.)

Przed właściwy sąd miejsca wypłaty może poświadczać weksłu
wszystkich strażników wekslowych tą samą skargą, zaproszać,
oprócz inne sądy proza miejscem wypłaty weksłu można przynieść
więcej strażników wekslowych, jeżeli:

1. ich miejsce zamieszkania leży w okręgu tego samego sądu,
albo jeżeli

2. zobowiązanie powołanych z jednego i tego samego fa-
ktu pochodzi, np. zobowiązanie współpodpisanych jako towie-
rzej przyjmujących, więcej wystawicieli itp. w którym to razie
powołani podlegają temu sądowi handlowemu, któremu po-
ga powołany na pierwszym miejscu wskazuje wymieniony.

91.

Przeciwnie wekslowi odpowiadający, wobec prawa wekslowego, podlegają wogóle sądowi głównego Sędziego, i razem z innymi samą skargą naprowadzani być mogą. Jeżeli skarga wekslowa wystawiona była przeciw więcej osobom, każdemu pozwanemu należy doręczyć zupełny egzemplarz skargi razem z wszystkimi aktami i dokumentami. Jeżeli mu podano wymaganą liczbę egzemplarzy razem z aktami i dokumentami, egzemplarze opatrzone w aktach i w miarę ich liczby doręczone będą pozwanym w tym porządku, w którym ich wymieniono w skardze, a wreszcie, liczy wypracować należy, dla których ze współpозwanych skargi nie doręczone. Przeciw tym skarga jest bezskuteczna.

VI. Zadanie powoda a względnie rozporządzenie sądu na wyrażenie skargę wekslową.

A skargę wekslową o nabycie lub raptację moich, tości wekslowej mojej.

1. bez poprzedniego wysłuchania pozwanego, a więc wprost być wypowiadającym, aby pozwany z uwagi na rodzaj skargi samą wekslową z należytą siłą w trzech dniach (pod zagrożeniem egzekucji wekslowej)

a. nabycie (nabek oderbrecht) (Sicherheitsumpfang) lub b. uszczelnienie (makula pflichtig), Fühlingsanstrich, lub

2. sędzia może zarządzić postępowanie wekslowe, wskazywać którego później w piśmie wydany będzie wyrok (§ 9.)

Wobec tych przypadeków opiewa i zawiera powoda.

VIII Skargi wekslowe, o wydanie nakazu płatni- czego.

Nakaz płatniczy może być wydany tylko pod warunkami §5. objętymi. Jeżeli skarga zasadza się na wekslu cudzym lub sołi-
stym, a opatrzoną we wszytkie wymogi dla ważności weks-
lu, przepisane, a przeciw wekslowi nie powstają żadne wątpliwo-
ści, twierdzi spróca oryginalnego weksłu przedłożono oryginalny
protest i oryginalny rachunek, urotny razem z cennikiem
gietłonowym (o ile te dokumenty potrzebne są do uzasadnienia
prawa powołania) wówczas na żądanie powoła nakazie, sędzia
porównaenni dłużnikowi wekslowemu, bez poprzedniego wystr-
chania go, aby sumę wekslową razem z wykazanemi prawną,
lekkościami w trzech dniach podda grożeniem egzekucyi weks-
lowej zapłacił.

Do weksli oryginalnych policzyć należy i kopije weksłu,
o ile na nich znajdują się insce oryginalne, i na tych powo-
two się uzasadnia. Powód może zarazem kazać sądowni to
pod rygorem utraty takowych (Orz. najw. tryb. z 13. czerwca
1858. do L 30. Ks. Orz.)

Przeciw urotnie obowiązaniem, uwalniającemu pro-
siciela weksłu od zaliczenia protestu (art 42. not. weksl.) może
być nakaz płatniczy wprost dowołany bez potrzeby, aby pro-
wiot w skrawku wprowadził, że w należytym czasie przedstawił
weksel do zapłaty (orz. najw. tryb. z 24 maja 1877. do L 91. Rep. O.)

Nakaz platniczy wydany bywa w formie orzeczenia są-
dowego; przeciw niemu służyć, porwanemu jednemu karan-
ty w terminie nieobrotowym dni trzech na piśmie wniesić
się mające. Termin bierze się od dnia powroczenia naka-
zu platniczego, nie wliczając dni biegu pocztowego (57).
Przepis ten nie odnosi się do strony mieszkającej w mieście
niezależnie od tego, a postrzegającej się pocztą miejscową. (Orz.
najw. tryb. z 9. maja 1876. L. 86 Rep. Orz.) Rekurs od naka-
zu platniczego nie ma miejsca. Zarzuty porwanego za pó-
dwo wniesione sądzia i wzywać obywateli powinien, również
i oszuka, prosić o wolność od wniesienia karantów (Orz. najw.
tryb. z 15. kwietnia 1852. do L. 14. Ks. orz.) Wskutek zaniechania
wniesienia karantów w czasie właściwym, nakaz staje się
prawomocnym i wykonalnym drogą egzekucji wekslowej.
Termin trzechdniowy ubiega względem każdego wspólnie,
zwanego osobna, nie nakazuje się im razem, aby razem po-
czytnili i we karanty. Przeciwnie, wzywać, nie czynią
cemu karantów, nakaz staje się prawomocnym.

Powód może służyć rekurs od orzeczenia sądowego
obracającego skargę wekslową, albo obmawiającego wy-
dania nakazu platniczego, a natomiast karającego
postępowanie wekslowe. Prawym winien wystąpić karan-
ty, służyć mu przeciw rozłożeniu powoda, razem przedsta-
wić i udowodnić. Prawym i są w karantach, aby sąd
zmógł nakaz platniczy, lub go stosownie zmniejszyć. A

przypadków w wiesieniu zarzutów w terminie w łaciwnym, sędziom
 nie mogą być obrońcy. Zarzuty oznaczają się w napisie nazwą „Za-
 rzuty p. A. A. przeciw...”. Po zamknięciu postępowania sąd wy-
 daje wyrok. Wyrokujący, czy nakaz mu być utrzymywany w mocy,
 czy nie, albo sile to ma miejsce. Przeciw wyrokowi istnieje, niewiele
 środków prawnych, jako to: apelacja i rewizja.

Jeżeli jest więcej pozwanych, wnioskujących odrębnie swe za-
 rzuty z każdym pozwany, przeprowadza się odrębne postępo-
 wanie, i odrębny nakaz wyrok. Wskazówek wniesionych zarzutów
 nigdy nie przeszedł wniesieniem tychże, powód domagać się może z,
 grekencji na za bezpoczenie (ust. min. z 19 kwietnia 1855. Lj.
 według uchwały najwyższego tryb. z 16 grudnia 1863. do L. 58.
 Ks. Orz. przeciw wyrocznego sądu lub oszacowania i sekwestra-
 cji zajętych rzeczy ruchomych lub nieruchomości, nigdy nie
 poprzedzają takich.

VIII. Skargi wekslowe, poczynające za sobą zarządzenie postępowania wekslowego (§. 9.)

Jeżeli powód domaga się tylko zarządzenia postępowania
 wekslowego, lub gdy z przyczyny wadliwości przedłożonych
 dokumentów sąd przychylić się nie może do wydania żadnego
 nakazu zapłaty, natomiast na skargę wyznaczyć należy mu,
 dyspensę na czas jak najkrótszy do doprowadzenia wiedeńskie pra-
 wa wekslowe, a jeżeli skargę wystosowano przeciw kilku po-

rwany, namieszatym po części w okręgu innych sądownol,
legialnych, lub w innych krajach koronnych, lub nareszcie
na granicy, naterowas dzień do sprawy w ten sposób, ona,
czyj należy, aby każdy porwany nie takowej albo sobie,
ście albo przez pełnomocnika stanąć się mógł.

II Postępowanie według prawa weksel.

Postępowanie to ma miejsce w skutkach argwekslowych
skaptości, gdy:

1. w miejsce warty po części waha się płatniczym, albo
2. gdy wprost na skargę, a nie do czasu postępowanie weksel (VIII)

Postępowanie to polega ex officio, na rozr. min. a 25. stycznia
1858. części na procesie sumarycznym, gdzie te przepisy się
wytarczają, stawać należy przepisy proce sum. § 26 p. w.

1. W procesie wekslowym stawać na prawiać należy. Postę,
powanie pisemne tylko wtedy może mieć miejsce jeżeli to pro,
sa obydwi strony, przedkładać, w ten sposób nie przepisane, siwias,
zenie, lub jeżeli obojście na aubymogi tego rodzaju, i z ararom
obopólnie wyaczyły terminy, w ciągu których pisma procesowe
nomissione być mają (§ 11).

2. W postępowaniu wekslowem zachowane będą przepisy
§ 18-20. 22 kuziki § 25. i 27. w rozr. 53. i 54. ustawy o postępowa.
niu sumarycznym, wszelako z następującymi zmianami:

a. prośba o uprawdliwienie niestawienia niestawa na au,
Dykcji potawa być ma w dniach 3. licząc od dnia, w którym sa,

ustata, przechodzi do stawienia się na audyencji, równie i prośba o przywrócenie do pierwotnego stanu z powodu uprzedłego terminu przekazyjnego w ciągu 3. dni po upływie tego terminu.

c. w wyroku, którym pomyłkowo za uprzedłego w sprawie usna, na, należy wyznaczyć termin trzechdniowy do wypetnienia zobowiązania pod zagrożeniem egzekucyjnej wekslowej. Termin przysługuje, jeżeli od wyroku ^{nie} apelowano z pierwszym dniem podroczennia; jeżeli, dla apelowano z pierwszym dniem, porządek prawomocności wyroku.

c. do dozwolenia przysięgi zgłosić się należy w ciągu 24. godzin licząc od dnia, w którym wyrok stał się prawomocnym. W terminie wliczają się dni biegu pocztowego. (Uchwała najw. tryb. z 4. kwietnia 1865. do L 64. Ks. Orz.)

d. zgłoszenia się z apelacją i rewizją, tubien odmawiać się do nich wywoły, nieistnienia, nie mniej rekursy od orzeczeń I. lub II. inst. wniesione być mają w przeciągu 3. dni podroczennia wyroku a wglębnia rekursy. (S. 12.) Rewizya i rekursy przeciw równobremniacym wyrokom i rekursywnym przedkładają się najwyższemu trybunatom, gdyż § 57. postępowania summarycznego nie ma zastosowania w procesie wekslowym. Ten krótki termin do wniesienia rekursu ma tam miejsce w postępowaniu wyko, nawozem, w zakresie tylko tyle, o ile się rozchodzi o rekursy, kto, za pracę przekajacy sąd handlowy w postępowaniu egzekucyj, nem wykaza, została (orz. najw. trybunatu z 13. października 1874. do L 90. Ks. Orz.)

3. Powód może żądać w toku rozprawy zabezpieczenia na
leżności wekslowej w następujących dwóch przypadkach.

a. jeżeli pierwsza audyencya na skargę wyznaczoną,
została odroczona, albo jeżeli sąd rozprawił przesłuchanie
świadków albo objęcie naoczne, wtedy może powód w pierw-
szym przypadku na lub po audyencyi, w drugim zaś w odrocze-
niu rozstrzygnięcia i w razie drugiej przesłuchanie świadków, lub na-
oczne objęcie, domagać się nakazu, aby pozwany w ciągu
3. dni po rozstrzygnięciu egzekucyi wekslowej należności weks-
lowej zabezpieczył. Tęgo nakazu domagać się nie można, jeżeli
li odroczenie audyencyi nastąpiło wskutek przekroczenia art. 13
ze strony powoda lub gdy powód dokumentów oryginalnych do
zasadnienia skargi potrzebnych na audyencyi nie okazał (§ 13)

b. Jeżeli pozwany w toku apelacyj lub rewizyj, od wyro-
ku I. lub II. inst. którym mu wypisano obowiązanie bezwar-
unkowo nakazano, albo którym przysięgę sławną dopu-
szczone, wówczas powód natychmiast żądać może wydania
nakazu zabezpieczenia należności wekslowych w 3. dniach
po wyroku egzekucyi wekslowej (§ 14)

Jeżeli pozwany w I. inst. skazaany przez sąd apelacyjny
warunkowo lub bezwarunkowo został uwolniony, wszelako
przez sędzię w wyroku II. zabezpieczenia, już wystarczył,
natomiast takowe pozostaje niewymagalne dopóty, dopóki wyrok
sądu apelacyjnego przeciwko osądowi nie nabędzie, lub przed
najwyższego trybunału nie nastąpi (§ 15) Jeżeli pozwany nie

zastósował się do nakazów sądowych pod α i β wyniszmionych w ciągu terminu wolnościowego, wtedy wierzyciel prowadzić może egzekucję na majątku dłużnika (§16.)

Powót może więc iąbać, rąpać, rozaczowania i sprzedawizy rzeczy dłużnika. Ubezpieczenie należności wekslowej dostarczo, nie być musi sposobem w art. 25 u. w. przepisany (§17.)

4. Wpłacenie wekslowymu wazają się za dwieryalne tyl, ko nie dziele i prawnie uznane święta powszechnie. Wszelkie ter, mina liczą się nieprzerwanie bez względu na dni ferjalne. Jeż, li jednak ostatni dzień terminu przypada na niedzielę lub świę, to powszechne termin przedłuża się aż do pierwszego dnia powro, dnego. Żadna sprona nie jest jednak zobowiązana płacić się w sądzie w dni święteczne swego wyznania (§18.)

5. Restytucya (bez względu na jej rodzaj) dopuszczona być może ze osoby, która w sprawie głównej nie miała, ta niestęlnie, jeżeli takowa swoją należność wekslową to osoby trzeciej tymczasem przez upływ czasu w całości lub w części utra, ciła, lub z powodu krótkości przestając go jeszcze czasu prz więcej urzechywił nie zdota. (§23.) Rozprawę w przedmiocie restytu, cyi z powodu wynalezionych nowych dowodów należy potaćzyc z rozprawę sprawy głównej i obydwie rozprawy tym samym wyrokiem rozstrzygnąć. Skarżący restytucyjna musi więc zawierać zażalenie w przedmiocie głównym (§24.) Czas, w któ, rym się domagać ma restytucyi, oznacza §490. k. p. c. § czas na zważenie prowa wekslowego za kreślowy. Ponuplynie

tego czasu powstaje skarga x tytułu x bogacenia się (art 83. u. w.)

6. Gdy dłużnik nie uczynił xabści wyrokowi lub xerolucyi w terminie właściwym, wierzyciel xabści może egzekucyi na majątku dłużnika. Przepisy 18-21. brzmiały po xpcici xubstancy, po xpcici nchylemia x powołu xnieśienia egzekucyjnego przymmu xochiste, go xadługi wekslowe.

X. Prawo xastawu i xatrzymania.

Wierzyciel wekslowy może być na xrexxach ruchomych x adług wekslowy xastawiony lub prawnie xatrzymowany w całości x ogłoszenia upadłości co do majątku właściciela tych xrexxy prowadzić egzekucyę tym są xie, w którymby to bez xprawy upadłości nastąpić mogło, w xelaku próby w przedmiocie egzekucyi powinny być wystosowane przeciw xawiaśnwy masy (S. 22. ob. niżej VII) Postanowienie to wnoszi się xarowno do wszystkich xrexxów xastawu, a więc do umownego, ustawowego i ogólnego. Z tego S. wynika, że wierzycielowi wekslowemu obowiązuje prawo xatrzymania bez względu czy jest kupcem, lub czyli tym nie jest. Przedmiotem tego prawa są wszelkie xrexxy ruchome dłużnika wekslowego, jeżeli xwoli dłużnika, lub w jakimy xpo, sob prawnym w xierzeniu wierzyciela xrexxały (ob. niżej pod VII.)

XI. Skargi wekslowe o xabxpieczenie

Pod XII. xwrócić się uwagę na to, że taką skargę xabściac można:

1. wprost wytłania nakazu za bezpieczeństwa, albo
2. za bezpieczeństwa za pośrednictwem jedn. przeprowadzeniem postę.
powania wekslowego.

Jak w tych przypadkach, postąpić należy, powiada następujący
rester min z 18 lipca 1859 do L 132. D. u. p.

§1. Jeżeli wierzyciel wchładowy w przypadekach art 25 i 29. ust
wchł. iąda wyplania nakaz i kabexpicorunia, a jeżeli do skargi
protut oryginalny jest dołaczony, w przypadekach art 29. i ai ułs,
orodmiano dokumentami wiarogodnymi okoliczności, iądami ta,
kowie masatnijając, wówczas należy nakazac poruczenie bez
uprzedniego wystuchania jego pod xagroziem wchłowej egzeku.
cyi, aby w ciągu dni 3. kabexpicorzył należytosć wchłową.

§ 2. Precyzjonokarowi takowemu porównany w trzech listach
wnieść ma do sądu wszelkie zarzuty swoje. Bieg terminu tego ra-
czy na się z dniem powołania sądownego nakazu; do niego atoli
nie będą wniesione, w których wniesione zarzuty na prośbie
się znajdowały. W tym przedmiocie wyznaczyć należy jak naj-
krótszy termin do rozprawy wedle prawa wekslowego.

Przebieg choroby w kierunku
nie ma mijała.

§ 3. Jeżeli przeciw nakazowi o acherpięcenia uciągu tor,
mim ustanowionego mi wnicarionu xabnych zarzutów, wówoxas
prowi jeżeli strony mi xgo bity się na inny sposób acherpięce,
nia (art 25. u w) prawo mieć bęćnie ucyi w rektich o ad hvir
eg rekucyjnich dozwolonych w postępowaniu wcholeny, aby

zoproszenia o tego, iżby suma dłużna, wgotowała się za krótko
zostata.

Jeżeli zaś porwany w czasie, należytym wniósł zarzuty, wówczas
powołani wprawdzie mimo toczącej się rozprawy prosić w terminie
w § 2. wyznaczonym, dozwolone będzie rajcować i oszacowanie, lub
sekwestracja, jako prowizoryczny środek zaradczy, wszelkie zaś
inne środki egzekucyjne utrzymywane będą, aż do chwili prawomoc-
nego rozstrzygnięcia procesu.

§ 4. Porównując rozprawę wyrokem rozstrzygnięcia na-
leży, czy nakaz zabezpieczenia utrzymywanym być ma w swojej mocy,
lub czy, i jakdalece od tego odstąpić należy.

§ 5. Jeżeli w sprawie w celu utworzenia iądzanego zabezpie-
czenia domaganie się tylko wprowadzenia postępowania weks-
lowego, albo jeżeli iądanie w sprawie wyrażonemu o wytłumaczeniu
nakazu zabezpieczenia dla osób, zachodzących w przedmiot,
mych ratowników, zaoszczędzonym być nie może, wówczas
czas na skąd wyznaczonym być ma termin na jak naj-
krótszy czas do rozprawy według praw wekslowego.

Porównując rozprawę iądanie w sprawie wyrażone
wyrokem ma być rozstrzygnięte.

Podczas rozprawy może być powołani dozwolone rajcować
i oszacowanie lub sekwestracja, jako prowizoryczny środek
zaradczy, jeżeli porwany nie wniósł zarzutu, któreby komi-
smie wymagały zarządzenia dozwolenia lub obroczenia
rozprawy. Prosta traktatowi ma miejsce, jeżeli obroczenie ter-

się według zasad procesu wyroczajnego (ustnego, pisemnego i su-
maxymnego) a nie wekslowego (S. 108. 120. 131. ust. z 25 grudnia 1868.)

Skargi procesowoprastawne sparte na osiwiadczeniach wekslo-
wych, niezamionych po ogłoszeniu uprastości nie mogą być wynie-
sione przeciw fał uprastości.

Wierzyciel wekslowy, mający wierzytelność z zastawem obowia-
zowania, występujący zatem jako wierzyciel rzeczowy powinien
popierać swoje roszczenie, jak gdyby nie było uprastości, wszelako
procesu zawiadomiony masy. Wzy ole należy wytoczyć proste,
prowanie w sądzie uprastości. Jeżeli jednak spór jest o proces
otwarcie uprastości wisiat w innym sądzie, albo dotyczy wie-
rzytelności, której zaspokojenie nastane jest tylko z realności wie-
rzytelności obciążonej, wówczas wekslowy w zastawanie proce-
su o własności sądu proce-
sionu obciążonej (S. 137.
i 138. ust. o uprast.)

Rozdział IV.

O procesie nakazowym.

Zjechli skarga spiera się na dokumentach na zupełną wiarę, występującym, powód według §. 397. i 398. k.p. i sekretu nadw. z 7. maja 1839. L. 358. mocą jest wydać wyrok o pozwoleniu do antygeny i czynić natychmiast w skardze losowe ządanie o dozwolenie egzekucyi celom ściągania dochodzonej należności. Postępowanie winno być procesem egzekucyjnym (Alboz rozdz. I.) Akta notaryalne należące do rzędu tych dokumentów obliczając spieranego ściągania należności na aktach nota, ryalnych polegających, przeprowadzono cesarskim rozporządzeniem z 21. maja 1855. do §. 95. proces nakazowy (Maukai proces) w krajach, w których instytucja notaryalna poświadcza istniała, jako to:

1. w krajach, do składu byłej raczy niemieckiej należących, w których równocześnie instytucja notaryalna ust. z dn. 21. maja 1855. przeprowadzona była.

2. w Dalmacji i

3. w W. Ks. Krakowskim.

Proces nakazowy polega na tym, że podobnie jak w procesie wekslowym, sędzia bez przeprowadzenia wytrzechnia porwa,

nego nakazuje temu, aby zobowiązanie skargą dochowane
po zagróceniu w egzekucyi wkrasie (należytym) oznaczonym
wypełnił, lub karuty swoje wniósł. Z powodu zaprowadzenia instytu-
cyi notaryalnej w Galicyi i na Bukowinie zaprowadzono i w tych kra-
jach z dniem 1. listopada 1858. wyżej powołane cesarskie rozporzą-
dzenie z 21. maja 1855; po której zaś zastrzeżono takowe znikłość,
równi odmianami. wskutek rozpr. min. z 18. lipca 1859. do L. 30. Za-
kreślenie do należytosci i wotowalności dokumentów publicanych lub
prywatnych, jednakowoż legalizowanych, lub też do należytosci
intabulowanych.

Proces nakazowy ma obecnie miejsce:

1. w procesie wekslowym, oilem na skargę wekslową, o rabek piecra,
nie lub zapłatę wyniesioną, sąż wprost wydaje nakaz rabek piecra,
nia lub wypłaty.

2. w przypadkach wyżej podanych, fraktyka i § 131. ustawy o
nprawnościach z 25. grudnia 1868. mówią, szerególnie w tych przy-
padkach pod 2. o procesie nakazowym.

3. przy sążowych wypowiedzeniach kontraktów, o najem lub
dzierżawę, lub też przy napomnieniach sążowych w przedmiocie
wyprzewodzenia lub odebrania przedmiotów wynajętych lub wy-
dzierżawionych.

Proces nakazowy ma kasadnie ces. rozpr. z 21. maja 1855. i reskr.
min. z 18. lipca 1859. ma miejsce, jeżeli się rozchodzi o należytosci
pionizną, albo wypełnienie innego zobowiązania osobistego,
a powód twierdzenia wszystkich faktów kasadniające jego roszczenie,

nia do porwanego, nie tylko co do przedmiotu zgłoszonego, ale też co do
należności ubocznych, następujmy w pierwszym opinie przedłożonymi
i co do ich zewnętrznej formy nieskazitelnymi dokumentami:

1. Dokumentami publicznymi w kraju (w Austrii) prawnie
oporzeczonymi.

2. Dokumentami prywatnymi, przez tutejszą krajową sądy lub
notaryuszy krajowych legalizowanymi, albo

3. Dokumentami na podstawie których wiarytelność skargą,
dostrawiana, intabulowana, jest w tabuli krajowej, albo w księdze
miejskiej, gruntowej lub też górniczej (zaskr. min. z 17. września
1859. L. 172) jeżeli nie wisi rekurs, od sądowego rozpoznania, do
zwalającego go intabulację, a w księdze hipotecznej nie ma zapisku spor-
ności, nie potrzebują być obowiązane przez powoła, powoła nie
jest więc obowiązany wykazać prawomocność decyzji hipote-
cznej (uchwała maj. tryb. z 25. września 1872. L. 76. Ko. Orz.) —

Ale także skargę sąd wydaje polecenie porwanemu, aby do
ochrony skargę zobowiązanu, unikając egzekucji, radzić
niezmiennie ciągu dni 14. a jeżeli porwany przebywa poza obrębem
kraju koronnego, lub gdy niewiadomo, gdzie przebywa, albo
gdy się rozchodzi o skuteczenie pracy, w terminie dłuższym,
nie przekraczającym jednak dni 45. albo gdy porwany w tym
samym terminie wniośi zażalenie swoje, (§ 1. 2. ces. rozpr. i § 1. 2.
rekr. min.) Termin ten nie jest obrotowym.

Polecenie wzmiarkowane nowie się nakazem płatni-
czym, natomiast nakazem dopełnienia zobowiązania, gdyż

przedmiotem skargi, nie zawrze jest niżej wymienionej.

Jeżeli przeciw kapitałowi lub obelkom mógłby być uczynio-
nym zarzut przedstawienia, wykazanie nakazu kaptały w ten sposób,
kończąc się, może, gdy zarzutem przeciwko lub wstrzymanie prze-
dawnienia wykazaniem będzie dokumentami wyżej poświadczonego,
Dziś. Skazanemu doręcza się jeden egzemplarz pozwu razem
z odpisami z aktów, drugi egzemplarz z dokumentami
oryginalnymi zwraca się powołowi. Gdy pozwu wyznaczono prze-
ciwnie, więcej pozwany, każdemu pozwaniemu doręcza się całkowi-
ty egzemplarz pozwu razem z aktami. Gdy nie poświadczone wy-
maganej liczby egzemplarzy razem z aktami, egzempla-
rze są trzymane w aktach, w miarę ich liczby doręczono będą po-
zwany, w porządku, w którym ich wymieniono w pozwie. Wresz-
cie, jeżeli zaś wyraża się, którym z pozwanych pozwu doręczonym
nie będzie, przeciw tym pozwom zostaje bez skutku. (Sł. ces. rozpr.)

Gdy powód lub pozwany nie jest tą osobą, która jest dokumen-
tach wyżej wymienionych, potrzebna jest za wiaryciela lub tłumni-
ka, tzn. osoba, która wskutek stosunków prawnych, nie dających się
porwać z dokumentem, wstąpiła w miejsce pierwotnie uprawnione-
go lub obowiązkanego, tudzież jeżeli pełnomocnictwa lub inne
do udowodnienia wiaryczelności potrzebne za aktami przedło-
żonego dokumentu, nie należy, do żadnego wyżej wymienionych do-
kumentów, i narazie, gdy obowiązek pozwany w ni-
nym względzie zawisło od dowodu faktów nieobjętych właściwym
dokumentem - wówczas nakaz kaptały z zagrożeniem egze-

krucji w tedy tylko wydanym być może, jeżeli te okoliczności uko-
wione będą innymi dokumentami, w oryginale i atestacy-
mi, i to według wspomnianych dokumentów i orzeczeń (S 2. ces.
rozpr.)

Gdy proces nie nadaje się do wydania nakazu zapłaty, sąd
stwierdzi i zabrania, jednakowoż i zarządzi postępowanie istotnie i re-
czy właściwe (S 3. ces. rozpr.). Powołowi służy jednak rekurs od rezo-
lucji odnawiającej wyrok nakazu płatniczego, i rekurs ten
ma miejsce bez względu na przedmiot i kwotę wierzytelności tyl-
ko w ciągu dni 8 i to według przepisów post. ankar. (S 14. ces. rozpr.)

Przeciw nakazowi zapłaty służy pozwaniem we wnosz-
kich wyżej podanych przypadkach następujące dwa środki prawne:
1. rekurs w ciągu dni 8, jeżeli pozwany utrzymuje, że nakaz
płatniczy nie powinien być być wydany, że więc wydanie naka-
zu płatniczego nie odpowiada warunkom rozpr. ces. z 1855. i resk-
min. z 1859. Rekurs ten ma na mocy wstrzymującej ani co do
rozprawy wskutek wniesionych zarzutów i zarządzonej, ani co do
egzekucji na skutek przeczenia pozwolonej.

2. Zarzuty (Einreden) przeciw zabranii skargą do
chodzonemu. Fakta i środki dowodowe, które ni pozwany uko-
wotnie chce, iż rozstrzenie dochodzone nie istnieje, mają być przed-
stawione w zarzutach, a nie w rekursie. Zarzuty muszą się za-
obronę i powinny być ustnie lub na piśmie wniesione w terminie,
nie, na dopełnienie zobowiązania narzaczonym, nie później,
niż dni biegu procesowego. Wskutek wniesionych zarzutów

zadania postępowanie sumaryczne, a na podstawie jejnej re-
stron, dla wziętych jednak powodów, postępowanie wyjątkowe na-
pisanie. Po zamknięciu postępowania sąd orzeknie wyrok, czyli nakaz zapłaty utrzymanym zostaje w swojej mocy, czyli też,
iżak należy zmianie ulegać. Przeważa tu wyrokowi Sędziego, wy-
jątkowe środki prawne, sumarycznem postępowaniem dochodzone.

W przypadku wniesienia zażaleń, albo rekursu, albo obu-
tych środków, sąd udziela powodowi na jego żądanie egzekucy-
na i zabezpieczenie (Execution zur Sicherstellung) sposobu, na-
stępny: Egzekucya na zabezpieczenie prowadzona być
może na majątku poręczanego przez zajęcia i zachowanie
lub sekwestrowanie zajętych rzeczy ruchomych lub nieruch-
omych. Te sposoby egzekucyi także równocześnie mogą mieć
miejscę i są nawet intensywniejsze i skuteczniejsze jeżeli dla tego-
samej wiarygodności już pierwszej zastrzeżenie było ustanowione a
nieostateczność tegoż wiarygodnie wykazana jest (§ 4.
rekr. min.)

Powód, który zabezpieczony zastrzeżeniem, wy-
jątkowo sobie nakaz zapłaty, prowadzić może egzekucyę na
zastrzeżeniu, nie potrzebując udowodnić jego nieostateczności.
(Uchw. najw. tryb. z 10. października 1872. Nr. 223. A. C.) Egzekucya, na
zabezpieczeniu dochodzona być może przez rekursy, bez wyjątku,
chronia poręczanego. Przez zajęcia, będąc według okoliczności
albo sądowe zachowanie wzięte, albo trzymanie sobie do
przechowania oddane. —

Wskazanie,
które ma na
miejscu, po-
wodzie na za-
strzeżeniu, mo-
że podlegać na-
stępnym re-
kursom, na
zastrzeżeniu,
zawieszce, do-
kładu, ty-
tułu, re-
kursu, nie po-
dlega wyjątko-
wemu
wyjątkowi
z 29/1 1881 R. 1.
14/97 R. 1. 11/11/1881

W prawach, w których sekwestrator ma być ustanowiony, winien go powołać natychmiast ustanowić, przestawić. Jeśli ustanowi albo przedstawionego, albo jeżeli przeciw temu wątpliwości zachodzi, wezwać własnego wybrańca i tego sekwestratora i mianować strony zważywszy na wojnę. Jeżeli przeciw mianowaniu sekwestratora, w karantynie winno, zaś w wypadkach służby takowe rozstrzygnąć musi (§ 5. rek. min.)

Jeżeli pozwany udowodni dokumentami takiego rodzaju, jakie do uzyskania nakazu zapłaty potrzebne są, iż pretensya prawa do czego, nie istnieje, prawnie wartości albo w rzeczy, natety na jego prośbę natychmiast zachować być ma zupełne albo częściowe zatrzymanie egzekucyi. Jeżeli zaś udowodniem być, iż egzekucya w wierznej rzeczy głośności dozwolona, lub wykonana, jest, jako do zupełnego zabezpieczenia dochodzonej wierzytelności, wraz z odsetkami potrzebnem było, natety ograniczenia egzekucyi nie być można. W tej mierze natychmiast termin jak najkrótszy termin ustanowić, a przedmiot rozstrzygnąć należy.

(§ 6.) Pozwany może kwotę potrzebną do pokrycia dochodzonej wierzytelności wraz z odsetkami złożyć kasy tego czasu w sądzie w gotówce, lub w papierach rządowych i wartościowych na gwarantowanych, przez co natychmiast od egzekucyi na zabezpieczenie w miarę złozonej sumy lub wartości papierów odstąpić należy. Papiery rządowe o tyle tylko przyjęte być mogą, na zabezpieczenie o ile dochodzona wierzytelność wraz z odsetkami przez ich wartość bieżącą, większą, w dniu złożenia z dnia tego urzędowego, na

Rozdział V.

O procesie egzekucyjnym.

Jeżeli nakaz płacniczy, w poprzednim rozdziale smówiony, nie może być xorradowany, atoli powós opiera na lerytosc' swą na doku, mentach zupełni wiarogodnych, wówczas ma miejsce tzw. pro, ces (nie postępowanie) egzekucyjny. (Executivprocess) Takowy polega na przepisach § 397. i 398. g. p. o. i sek. natw. z f. maja 1839. który to Sekret natworny bliżej określając powołane dwa §. §. stanowi, co następuje:

Jeżeli skarbca opiera się na dokumencie, który na zupełną xastu, guje wiare, wówczas skrzy powołowi prawo, nawet w przypadkach, należących się do procesu piśmieniowego, prosić o wykonanie ter, minu do autyencyi i rozprawy przed skarbce stósowne xóstanie o do, xwole nie egzekucyi, celem wykonania prawa skarga, dochodo, nego. Wskutek takiej skargi, egdria bezwzględnie wykonany krót, ki termin do autyencyi z tem doświadczeniem, iż porwany w razie niestawienia się, za praxymającego fukl, skargę, objęty, uwaxa, rym, i że co do xadanej praxer powoda egzekucyi, co xprawa wypra, da, procronum będzie.

A. Jeżeli porwany
a. nie stawia się w terminie lub

6. Stręgnąć na audyencji sądowej, albo w posadaniu na pi-
śmiu mniemaniu.

wówczas sąd przeprzechny wprost. kazać porwanego na ka-
płażę dochodzonej pretensji w ciągu dni 14. pod zagrożeniem
egzekucyj.

B. Jeżeli zaś porwany poczyni tabie karę,

a. względem których wyrok stanowią karą wysłanym
być może, wówczas ohydnie strony dwóstronnie i ustnie rozprawić
się mają, i pór, jeżeli to być może, w tym samym dniu wyrokem
rozstrzygnąć należy.

6. jeżeli jednak karę poczyni wymagają wysłania
wyroku, przed stanowiącego w celu prowadzenia do woli, albo o,
rozłączenia terminu do audyencji, wówczas rozprawy dalej prowa-
dzić należy według przepisów kod post. aż do rozstrzygnięcia
sprawy wyrokiem; powołani zaś, jeżeli by nie był dostatecznie
zaobronionym, na prośbę jego może być oddzielna rozprawa
zwolona egzekucja na zaobronienie dochodzonej preten-
sji wraz z należytymi ubaczeniami. W tym celu może być
zwolone i zajęcie przedmiotów prawa porwanego stosownie
do § 1425. k.c. do depozytu sądowego złożyć.

Do tej ustawy dodajemy następujące uwagi: (i. 187) § 1. 9. 6) *inhaltslos* *der* *Verfahren*
ausgeführt *aus* *§ 298 a. 9. 6.*

1. postępowanie jest ustne *Einigung* *aus* *dem* *Abgange* *der* *Verfahren*
versteht *es* *in* *der* *Alage* *gefallte* *beim* *Prozess*
geändert *und* *§ 187* *§ 1. 506* *§ 1. 506* *§ 1. 506*

2. proces egzekucyjny ma za przedmiot tylko kapitał sum

pieniężnych

3. dokument, na którym powołano się spiera przedłożyć

na leży w oryginalu i w odpisie; pierwszy zwraca się powołaniu, drugi ukiela się prośbą.

4. w wyprawkach pod A. wymienionych z adspawę, rozstrzyga rozsolucya, o której służy rekurs.

5. egzekucya na xabexpiacemni ma miejsce nie tylko w wyprawkach pod B. b. ale według dekr. nadw. z 25. stycznia 1841. ta, krempuyprawkach pod A. i B. a. / Egzekucya ma miejsce nawet, gdyby pozwany zaprzeczył prawdziwości podpisu swego. Egzekucya na xabexpiacemni stowuje się obecnie do rek. min. z 18. lipca 1859. (Właściwie dla rozbiła poprzedni i Greic II. rozdz. XXX. pod L. II. lit k.)

o n
ni
nie
mł
my

1850

trak
kre
Dris
miz
mł
Eru
xre
lub

Rozdział VI.

O postępowaniu w sprawach, wynikłych z umów o najem lub dzierżawę, wogóle, tudzież o postępowaniu przy wypowiedzeniu i oddaniu najitych rzeczy nieruchomości, lub z nieruchomości ułamkowych, mianowicie młynów statkowych i innych napłatkach wystawionych budowli.

Postępowanie to polega na postanowieniu ces. z 16 listopada 1858 L 213. D. u. p.

I. Przedmiot postępowania.

*Ob. ulgowa formacja król. post. ...
... w sprawie spory z ...
... w sprawie ...
... w sprawie ...
... w sprawie ...*

Przedmiotem postępowania są wszelkie spory, wyniki z kon. traktu najmu i dzierżawy, wypowiedzenie i oddanie takich, wszelkie rozprawy i rozstrzygnięcia dotyczące wypowiedzenia i oddania dzierżawionych lub najitych gruntów, budynków i innych rzeczy nieruchomości, lub praw i udziałów w nieruchomościach, mianowicie młynów statkowych i innych napłatkach wystawionych budowli. Ekcypiej ces. rozp. postanowić należy i wskazać, gdy nowy posiadacz rzeczy najitej lub w dzierżawionej występuje przeciw najemcy lub dzierżawcy na mocy § 1120. k. c. (rozp. najm. tryb. z 14 lutego 1873.

Do l. 40. Pp. ory. Przepisy wzmiankowanego postępowania stosują się także do kontraktów (§ 1103 p. f. c.) woli których jedna, celem prowadzenia gospodarstwa wypuszcza lub waja, za stowisko, w części pól, ier prawnym odbiorcy prawa użytkownego lub prawa płacenia czynszu ziemnego. Kontrakty te uważamy, że, w tym względzie jako kontrakty szeregowe, chociaż woli, prawa cyw. uważać je należy za kontrakty spółki.

II. Własność sądu (§ 1.

Wszelkie wyprzeżone sprawy należą, wyłącznie, bez różnicy osoby, przed sąd powiatowy, w którego okręgu znajduje się przedmiot sprawy lub najmu. Jeżeli znajduje się on w okręgach kilku sądów, należy wybrać między tymi, oile w kontrakcie jeden z tych, nie sąbowm jest na ten przypadek wyznaczony, stały powód, w wypowiedzeniu zaś temu, kto wypowiedział.

Dorozumienie i sporządzenie sądowych, i egzekucya przeciw osobom podlegającym jurysdykcji najwyższego nadwornego sądu, w sądach karnych, przez tenże wykonana być winno.

III. Postępowanie przy wypowiedzeniu (§ 2-10)

A. Wypowiedzenie w anachemii rolniczej,

Ł. takiś krę jest potrzebny według przepisów kodeksu, aby za, pokój i honoru i innych odnowieniu kontraktu, lub aby takowy

Nawet w obec sądownictwa, iż uznawa o najem turyz sę bez wypowiedzenia, wy.
powiedzenia najmu uważa się być porówny w tym wypadku. Jakiś porównania u.
mowa do umowy przedłożonej, podobna (W. T. a. 1110 1889 Lb. 88 1/2) Prawo
Tadeusz br. Hry. Dł. 2 d. 22 czerwca 1882 Lb. 68 1/2 P. S. a. D. 31/1882 f. 117.
1884 Lb. 148 1/2 P. S. a. D. 7/1884 -
rozwiązac.

1. Termin wypowiedzenia (P. 2.)

Wypowiedzenie kontraktu dzierżawy lub najmu nastąpić ma:

a. na przypadek szczególnej umowy o terminie wypowie-
dzenia, i zwrot przedmiotu dzierżawy prawidłowo tylko w tymże
terminie; gdy zaś nie ma takiej umowy, wówczas

b. tam, gdzie przez szczególny wykaz miejscowy, lub wyłane
w tym względzie przepis, ustanowione są do ustąpienia, a przed-
miot dzierżawy pierwotnie roku, a oznaczonymi terminami wy-
powiedzenia, nastąpić winno wypowiedzenie przed upływem ora-
su w tym względzie wyznaczonych.

Rozp. gub. zachodn. Galicyi z 8 lutego 1803 (Wskr. nadw. z 28 sty-
cznia 1803) ustanawia dla Krakowa i przelnieć, co następuje: Wmo-
wy o najem kawatek na dzień, tydzień lub miesiąc, kończą się z u-
pływem dnia, tygodnia lub miesiąca. Gdyby zaś kawatek umowę
na dwa lub kilka miesięcy, bez oznaczenia ich liczb, i nie nastre-
siono wyrażnie terminu do wypowiedzenia, wypowiedzić należy na
dni 14. przed upływem miesiąca, zaś w najmach czterococznych
na 6. tygodni przed upływem kwartału, a w najmach pół lub
całkowitych na 3 miesiące przed upływem tego czasu.

c. W powyższych przypadkach wypowiedzian być winny
dzierżawy przynajmniej 6. miesięcy, najmy przynajmniej 3.
miesiące, a najmy, których umówiony czas trwania nie dochodzi
roku, przynajmniej 14 dni przed terminem, w którym przedmiot
dzierżawy lub najmu ma być oddany.

2. Prawo do wypowiedzenia (§ 3)

Kontrakty dzierżawy i najmu mogą być wypowiedziane sądo-
wnie lub sąsądownie tak przez poszczególnego w najem, lub dzier-
żawcę, jakoteż przez najemcę lub dzierżawcę. Wypowiedzenie przez
sąd może skutecznie przez jedną stronę, może być wykonane przez
drugą stronę, przeciw wypowiedzającemu.

3. Rodzaje wypowiedzenia

aa. Wypowiedzenie sąbowe (§ 4-8)

Wypowiedzenie sąbowe wniesić można na piśmie lub czynić
ustnie. Podanie pisemne lub sporządzoney protokół zawierać mu-
si prawne, prawnego (tytuł) wypowiedzenia, nazwiska, imiona
i miejsce zamieszkania obu stron razem z wykreśleniem przedmiotu,
tu kontraktu dzierżawy lub najmu i terminu, w którym tenie ma
zostać. Wypowiadający się jest obowiązany twierdzić swychami
wolności, ani uprawnienia do niego.

Jeżeli wypowiadający mieszka poza okresem okręgu sądo-
wego, wtedy podanie wymienione być winna mieszkać w
tymże okręgu, osoba umocowana, której rozporządzenie sąbowe
mają być stosowane.

Wypowiedzenia nie odpowiadające niniejszym przepisom,
lub wniesione do sądów niewłaściwych, odrzucone będą z urzędu
z podaniem przyczyn. Jeżeli wypowiedzenie sąbowe miało skut-
ek już w najbliższym następującym terminie, winno być tak,
we nie tylko przez upływem czasu ustalonego § 2. lit. a i b.
mniejszemu, ale także i stosownemu.

Wypowiadać i wyznaczyć dopiero po upływie tego terminu
odrzucone będą, a wreszcie Wypowiadać i wyznaczyć przed roko-
pisy umiarkowanego lub notariuszowego terminu wypowiedze-
nia, nie mogą być odrzucone a tego jedynie powodu.

Jeżeli wypowiedzenia nie składają się wreszcie, należy do-
czyć duplikat pozwania lub opis protokołu stroni przeciwej, a
nakazem, aby skarżący we przeciwnym wypowiedzeniu, jeżeli za-
myśla takowego zaprzeczyć, pisał w 8. dniach na piśmie lub
ustnie, inaczej po upływie tego terminu i tak skarżący przy-
jęte mi będą, a wypowiedzenie staje się wykonanym. Nie
ma więc skarżyć i powodu zaniechania tego terminu (S. 6)

Strona chcąc wypowiedzieć, winna iść się do sądu w ta-
kim, czasie, aby doręczenie wypowiedzenia jeszcze w czasie,
w następie mogło. Doręczenia takie winny być bezwzględnie
nakutekowane.

Gdyby jednak mimo tego doręczenie wypowiedzenia nie
nastąpiło, a dopiero po upływie terminu wyznaczanego w
§ 2. lit. a. b. wypowiedzenie przestanie przeciw skutecznemu, je-
li przeciw niemu nie były wzywane skarżący w terminie w tym
względnie wyznaczonym. (S. 7)

Wypowiadać i wyznaczyć być winno temu, komu się
wypowiada, a na przypadek jego nieobecności, lub gdyby go
nie zastano, jego ustanowionemu pełnomocnikowi, lub gdy-
by takowy nie był ustanowionym, temu, kto w jego imieniu
utrzymuje nadzór nad przedmiotem spierawy lub najmu.

Jeżeli wypowiedzenie istniejącej z tych osób na własne ręce oświ-
nem być nie może, natomiast możemy przybyć na tych miejscach,
powiedzenie w obecności domowników, którychby zastat, albo
dwóch świadków i to wewnątrz mieszkania, lub gdyby takowe
było niemożliwe, również w obecności, dowiódz także o powo-
dachi twarzą nieobecności, i oświadczenie, że oświadczenie, re-
lacje.

Przybycie wypowiedzenia następuje miejsce doręczenia;
wraz z tym dla nieobecnych ustanowiony będzie bezwzględnie
kurator, któremu należy opisać wypowiedzenia w dziele i ra-
zami o tem uwiadomić, iż wypowiedzenie zostało umi-
ownie wypowiedziane przybycie.

Tymczasem ustanowiony doręczyciel, a kurator przeciw-
wypowiedzenia liczy się w takim wypadku oświadczenia, w którym
kuratorowi jego ustanowienie oznajmiono (§ 8.)

B. Wypowiedzenie zasadowe.

Wypowiedzenie zasadowe wywiera tylko w ten sposób skutki,
wypowiedzenia zasadowego, gdy jest stwierdzone:

a. aktem notaryalnym

b. protokołem urzędowym podpisanym przez stronę, któ-
rej się wypowiedza, lub przez najmnij

g. poświadczeniem pisemnym, wydaniem przez tę samą
stronę w formie dowodnej, przepisanej przez sąd, cywilną, dla s-
komentów prywatnych, -

aktów to dokumenty (z g.) zawierają do skutku wymienienie

narwiak i imion stron obu, przedmiotu kontraktu szierzawy, czasu, w którym tenże ustaje, i chcieli uskutecznić tego wypowiedzenia (§ 9.

Przeciw takiemu zasadowemu wypowiedzeniu wniesć można do sądu przeciwnie swe oświadczenie na piśmie lub podać ustnie do protokołu, ^{ten} przeciw któremu wypowiedzenie jest wyłożonem i to przed upływem dni 8 po onym dniu, w którym wypowiedzenie we, stug przewidzianego dokumentu nastąpiło, jeżeli chce uniknąć na, cęstw w § 6. oznaczonych.

Przepisy, dotyczące się wypowiedzeń zasadowych zawarte są w § 20.

B. Padowe upomnienie.

Przy kontraktach gaszących bez poprzedniego wypowiedzenia po upływie pewnego czasu, a zatem nie wymagających wypowiedzenia, może tak puszczający w najem lub szierzawę, jako też biorący w najem lub szierzawę w razie obawy, iżby przedmiot szierzawy w malejącym czasie może nie być oddany lub odebrany, prosić są, dowe zarządzenie, mocą którego przeciwnik z góry odbiera stos, wie polecenie.

Napowiadanie takie, które w rachcie tyłkowi agn ostatnie 6. mie, sicy przed upływem czasu szierzawy lub najmu przyjętem być, może, nakazać nalezy przeciwnikowi z zachowaniem przepisów § 6. stosownie do wypadku, by przedmiot szierzawy w czasie ozna, czonym pod zarządzeniem egzekucyi zwrócić lub odebrać, lub też wnieść w dniach 8. na piśmie lub ustnie swe zarzuty do sądu, gdyż po upływie tego czasu zarzuty nie będą dopuszczone, lecz nakaz

zwrotu lub odebrania przedmiotu dzierżawnego lub najmu
stanie się wykonalnym. Z powodu zaniesienia tego terminu
nie ma miejsca restytucja (§ 11.)

IV. Postępowanie w sporach wynikłych z kontraktów o najem i dzierżawę (§§ 12, 13, 15 i 16)

Dowódzkie spory z kontraktów dzierżawy i najmu, które
wane być winny przepis o postępowaniu summarycznem, biorąc
atoli wgląd na szczególne postanowienia zawarte w ces. posta-
nowieniu z 16. listopada 1853. a to bez różnicy, czy spór dotyczy oist-
nie kontraktu, lub tylko sprawy z tego, tudzież bez wglądu na
jakość pretensji i na ilość nakazności. Postępowanie w sprawach
drobiarzowych nie ma miejsca, gdyż skargi wypływają z kontraktu
najmu lub dzierżawy, wyjąwszy, gdy w nich idzie o tylko ościs-
lenie czynszów dzierżawnych lub najmownych. (§ 12 i 274, § 73)

Żądania czynione przez nakazowi wyrażone na mocy
§ 6. lub 11. maxime będą za skargę (§ 12)

Żądania te nie będą obroną, jak w procesie zwykłym i na-
kazowym, a czego wynikiem, że strona czyniąca żądania występ-
je jako powód, a zatem na osobie winna żądania tak jakto wo-
gół powód jest obowiązany. Obowiązek dowodzenia ciąży na
stronie czyniącej żądania.

Wszelkie postanowienia rozstrzygające być mają rozumiane, a
zwycięstwo, w sprawach dzierżawy lub najmu" tudzież ostateczne

z Borgorane przez cały i największym poświęceniem. Rozprawy odby-
wać się będą, tożsako podczas ferij sądowych z wyjątkiem niedziel i świąt.
W rozprawach nad karantami przeciw sądowemu wypowiedzeniu,
mianowicie nad porwaniem, którymś dochożym i niszczeniem lub wyga-
śnięcia kontraktu bierzanym lub najmu zimnych przyczyn, a nie
z powodu uprzedmiotowego czasu, albowiem rządowy odwołujący się od
sądu rzeczy nadzierniających lub najetych, wchożą w zakres
waniej przepisy § 13. i 14. a nadto następnie wyjątki od postanowień
postępowania sumarycznego:

[illegible]

Ł. swiatkowia, których przesłuchanie w przeciągu dni nastąpić
nie może, nie będą mogli być na rozprawie obecni.

c. do dowodów przysięgi przystąpić należy w ciągu 3 dni po za-
sędzi prawomocności wyroku, a gdy tenże w ostatniej sprawie in-
stancyi, po tejże porocznici.

d. zgłoszenie się kapelana, i rewizyj, z którym połączone być winny kaxalenia, jak najwięcej, ulozonane, twixix rekursa i rekolucyj pierwszej lub drugiej inst. wniesione być winny na piśmie lub ustnie w trzech dniach po zarechceniu wyroku lub resy, luyi do sądu pierwszej instancji.

e. rekurs o nakazów wydanych na rozkazie § 6. i ff. nie mają,

miejca.

f. prośba o usprawiedliwienie nie stawienia się na audyencji
wmissiōnej, być winna w 3. dniach od dnia, w którym nastąpił przesłuch,
daleko stawienia się na audyencji, a prośba o restytucję a pomoru ubi,
z tego terminu przekazyjnego w 3. dniach po upływie tegoż ter-
minu.

Laryuty lub dawoty, które w rozprawie wskutek postanowienia pod
lit. a. i b. nie mogły być przeprowadzone, mogą być przez tego, który
inaczej straciłby takowe, przedstawione i przeprowadzone a pomor,
co, oświadczenia postępowania sumarycznego.

V. Środki zabezpieczające powierzone (§14.)

Jeżeli przedmiot ubezpieczony lub najmu ubezpieczony był na niego,
dane a kontraktem lub w sposób, który go w sposób naraz na nie,
pewni lub stracie wartości, lub który mu zagroziła szkoda niepowroto-
wana, tedy, a zaskarżona być może składowa przysięga ubezpieczyciela,
zawy lub najmu podczas trwania rozprawy, na podstawie strony
zagrożonej, a to albo brzmieniem albo w celu okoliczności na u,
bezpieczeniu; narazie przedmiot powierzony być może tej stronie,
która przeciwnikom wstaje ubezpieczeniu.

Jeżeli więc tylko o pojedyncze zdarzenia, celem zachowania
przedmiotu najmu, lub w ubezpieczonych a także prowadzenie porzą-
dowego gospodarstwa, albo tylko o razach pojedynczych oświadczeniach
wymagających, tedy są nakazać może przedsięwzięcie właściwych za,

rażenia, albo zaniechanie wspomnianych skoliwych czynności,
a to pod karą pieniężną lub arsztn, wedle okoliczności kapłanem
zabierającym, za następstwa z tych czynności wynikające. Takie
tymczasowe froski zarażone być mogą prawidłowo tylko, powy,
sluchaniu strony kującej. Wnagłaczem i poświęceniem nie bierze,
czciwosci, wymierzającemu z zwołki, może jednak sąd zarażać
zabawę zwołki nawet bez występowania strony przeciwniej. Dekret
nie promstrzymuje wykonania takich tymczasowych zarażeń
(§14.)

II Termin do ustapienia z przedmiotu najetego i wykierowania, gdy obowiązek ustapienia jest już nieważliwy (§17:18)

Jeżeli wypowiedzenie kontraktu dzierżawy lub najmu (§6) lub
nakaz odebrania albo oddania przedmiotu najetego lub wykier,
owania (§11) nie byłoby zaprzeczone, albo też wyrokiem prawu,
możnym uznano takowe za skuteczne, tedy najemca zechce się
uchylić, tam, gdzie szczególnie przepisami ustanawiają nic
innego, z względu na wyjątek miejscowy, rozporządzenie,
nie najpóźniej trzeciego dnia przed upływem czasu najmu i z,
stawi temu, kto powinien odebrać przedmiot najety, miejsce przy,
zwolte i dostateczne na schowanie części jego ruchomości, zaś
ostatniego dnia czasu najmu spisać i oddać w zupełności przed,
miot najety. (W Krakowie trwa ten czas przez 8 dni, licząc od

Śnia, w którym się najem koniecy, a to na mocy wyrażu /
 Poślednie rozporządzenie dzierżawcy sprzeczanie doś dzierżawio-
 mych, w których znajdują się budynki, najdalej śniego śnia
 przed upływem czasu dzierżawy i obła obłory tylę tego roka,
 ju budynków, iaby w nich części swoich ruchomości nie gło po-
 mieścić, i ile takowych potrzeba do dalszego prowadzenia
 gospodarstwa, ostatniego zaś dnia czasu dzierżawy spruści
 i obła przedmiot dzierżawy w upytności. Inne przedmioty
 dzierżawne obłane być winny bezwzględnie z upływem cza-
 su dzierżawy (§ 17.)

Jeżeli wskutek skargi bez poprawnego wypowiedzenia
 umiars kontrakt dzierżawy lub najmu narozumiany lub
 regaty, natenczas ustanawiają się w wyroku terminy wyżej
 (§ 7.) podane (§ 18.)

VII. Egzekucya (§ 19. 20 i 21.)

Gdy dzierżawca lub najemca celem dopiętowania obłoty,
 rku częściowego lub upytnego sprzeczania i obłania przed-
 mioty dzierżawy lub najmu, nie przedkierwiał potrzebnych
 kwotom irosków ai do potu śnia ostatniego śnia, w którym
 do tego był obłotowanym, natenczas takowe skutecznione
 będzie naśadanie tego, komu na tem należy, jecze tego
 samego śnia przesad, o ile skoliczności napomaga strażij.

Jeżeli czas najmu lub dzierżawy upłynął przed prawo-
 możnością, zaś owego orzeczenia, zapadłego wskutek usyni,

nych karantów, natomiast prosić można o egzekucję karne,
 ożemia, jeżeli w drugiego dnia po karnej tegoż prawomocno,
 ści, albo drugiego dnia po karnej ożemia wydanego
 w ostatniej instancji (§ 19.)

Jeżeli, nadano o egzekucji na mocy wyprośnienia na,
 sądowego (§ 9.) przeciwko czemuś nie wykonano karantów,
 a w dowód którego karantowno, prosząc ożemia notaryalne,
 protokół karantowy albo prosząc ożemia strony przeciwnej,
 wszelako legalizowane, natomiast prosząc ożemia, we,
 drug przepisów karantowych w § 19. karantów nie wykonano.
 Jeżeli jednak dla udowodnienia skutecznego wypro,
 śnienia przeciwko tylko Dokument przywołny, tedy na
 podstawie o egzekucji, oparte na tym dokumencie, wy,
 znaczy należy jak najkrótszy termin do audyencji, we,
 dla okoliczności, jeżeli na ten sam dzień, na który jednak
 tylko, nad tem pytaniem, karantowa toczyć się ma, czy pro,
 świenie jest prawdziwe.

Jeżeli przeciwnik wyrażnie temu nie karantowa, lub nie
 stawia terminu, egzekucja bezwzględnie ma być dozwolona,
 long i wykonana będzie. Gdyby jednak prawdziwa była do,
 kumentu karantowno, karantowa wyrok po przeprowadzeniu
 w tej mierze karantowy (§ 20.)

Wyprośnienia, które ze strony przeciwnicy lub majmcy
 nie podlegały karantom, tudzież wszelkie przeciwstawni,
 uzyskane karantowno tymczasowe albo rozstrzygnięcia i wyroki

sa skuteczne i wykonane, tak i przeciwno jego prośbiarawy
lub posiadający, choćby nawet wypowieszenie przeciw temu osta-
tinnu nie było myślośowane, lub takowy dorozprawy nie był
przywołany.

[illegible]

VIII. Porozumienie odnowienie kontraktów
swoich lub skierowanie. (S. 22.)

Kontrakty dzierżawy lub najmu, które zawierają w sobie, lub w poprzednim, lub w następnym (S 1114. K. p. c.) wstępie, chociażby w skutku tego, że dzierżawca lub najemca nie byłby w stanie, przedmiot dzierżawy lub najmu, lub z niego wytknąć, a powołujący na najem lub dzierżawę ten ^{nie} opiera, inwaryjancie na nie zastrzeżeniu współdzielcu zawartym, jeżeli nie 14 dniami po upływie nie czasu dzierżawy lub najmu, albo gdyby kontrakt taki nie, wotnie na krótki czas, nie ma miesiąc, a warty został, w czasie, nie powołującym się, po stronie czasu prawnym nie umieszczonego po upływie, nie kontraktu, ani przez umieszczenie w dzierżawę lub najem umowy, nie z powołaniem na zobowiązanie, ani bez dzierżawcy lub najemcy z obowiązkiem, nie przedmiot dzierżawy lub najmu. —

Spory między spadkobiercami o wyzwanie w ogólnym spadkowym - wie i drodze praw.
ewangelij bar i rydzkiej drodze państwowej rozporządzenia trybunału (O.N.T. z 12/1882/29
L. 3619 P.L. A. Nr. 23/1882)

Rozdział VII.

Postępowanie w sporach o naruszenie posiadania.

W celu odzyskania posiadania przez utraconego, służy:

1. właściwa skarga wydobywca cypli o własność (§ 336 k.c.)
2. skarga wydobywca na zacięcie prawnie domniemanej wła-
ności powoda (§ 372 k.c.)
3. skarga na mocy § 346. Dozwolona prawnie wadliwemu po-
siadaczowi.

Skargi pod L. 2. rozpoznawane być mają wkrótce postępo-
wania zwykłego. Dla skarg pod L. 3. i dla skargi z powodu
niepokojenia posiadania, zaprowadzono odrębne postępowanie
nie postan. ces. z 27. października 1849. L. 12. dx. u. p. i skargi tenawig
ie skargami o naruszenie posiadania a postępowanie, proce-
sorium summarium.

I. Właściwość sądu

W dziale I. postanowimy nasade, § 35. N. 1. objęta, wiede krój tylko
sądy powiatowe właściwemu są do osądzenia skarg o narusze-
nie posiadania.

II. Skarga o naruszenie posiadania.

A. Warunki:

Warunkiem tej skargi jest naruszenie posiadania, a więc niepokojenie w posiadaniu, albo wyrzucanie z posiadania. Po-
wodzi przedstawia fakt ostatniego spokojnego stanu posiadania i
fakt naruszenia tegoż, a wracając na przeciwnie tych faktów albo,
wolni takowe. Naruszenie, tj. bezprawne przerwanie dotychczas,
sowego faktycznego stanu, nastąpić może albo przez faktyczne
wtargnięcie się, po którego ustaniu, posiadacz znów tak swobo-
dnie rozrządzać może rzeczą, jakto przed naruszeniem mógł,
nie mógł, albo naruszenie polega na istotnem wyrzucaniu go,
tychczasowego posiadacza, który odtąd zostaje wykluczonym
z stanowienia jego wpływu na rzecz lub prawo. Z tego wynika,
że samo tylko zatrzymanie rzeczy lub samowładna zmiana
tytułu władnictwa nie są naruszeniem posiadania (Stosownie
do reskr. min. z 17. marca 1856. L. 2126. stanowi, iż w sprawach
o ustąpienie z mieszkania lub sierciawy, nie ma miejsca za-
łożenie postanowienia ces. z 29. października 1849.) Polega to na-
tem, że według §. 5. rozpr. ces. przy rozprawie, w przedmiocie na-
ruszenia, rzecz idzie jedynie o dochodzenie i udowodnienie osta-
tniego faktycznego stanu posiadania i następnego tegoż na-
ruszenia; że przeciwnie pytania dotyczące się tytułu prawnego,
dobrych lub złych wiar, w wyżejajnej drodze prawa rozwiąza-
ne być mają. Ustawa mówi o faktycznem posiadaniu, przez
co wyrazić chce, iż do tabularnego posiadania nie może być

Skarga o
naruszenie
posiadania

Warunki

Warunki

Warunki

Warunki

Warunki

Warunki

Warunki

Warunki

Warunki

Warunki

Warunki

Warunki

Warunki

Warunki

Warunki

Warunki

Warunki

Warunki

Warunki

Warunki

Warunki

Warunki

Warunki

Warunki

Warunki

Warunki

Warunki

Warunki

Warunki

Własność lub użytek nieruchomości może być nabyty przez darowiznę, kupno, wadium, dzierżawę, zastaw, hipotekę, a także przez inne sposoby, o których mowa w art. 1204 § 1. K. P. (1881) 131.

Przedmiotem naruszenia posiadania, jest ten, kto ściga, w nabywaniu lub posiadaniu lub papierach, które mają prawo do posiadania, walczyć musi do wykazanej drogi prawa. Sąsiedzi, nie tylko tego faktycznego stanu posiadania, który miał miejsce w chwili naruszenia. Jest to rzecz obojętna, czyli naruszenie nastąpiło protajemnie, czy też gwałtem lub podstępem (§ 345 i 1464 k.c.) Sam tylko skutek wykonywania prawa pierwotnego, które pomimo tego skutku wykonaniem bywa bez wszelkiej przeszkody i bez wszelkiej zmiany faktycznego stanu, nie może być uważane za naruszenie w rozumieniu rozprawy z 27 października 1849. W takim przypadku posiadacz wystąpić może ze skargą wywoławczą (uchw. najw. tryb. z 2. grudnia 1853.)

B. Przedmiot naruszenia posiadania.

Przedmiotem mogą być ruchomości i nieruchomości, tudzież prawa np. dzierżawy i najemnika prawo. Najmujący w faktycznym posiadaniu rzeczy najętej, przez wynajmującego naruszony, może przeciw niemu wystąpić ze skargą o naruszenie posiadania (orz. najw. tr. z 7 stycznia 1853 § 3. K. P.)

C. Powód

Skarga o naruszenie posiadania służy jedynie posiadaczowi, nie dzierżycielowi, jako takiemu (§ 345-347, 851. k.c. i § 2-5, 10-15 c.o. orz. z 1849.) a to bez względu, czy posiadanie jest prawnem lub nieprawnem, godziwym lub niegodziwym, i

czy powód jest posiadaczem w dobrej lub złej wierze.

Twierdząc, że skarga o naruszenie posiadania staję takiej posiadaczowi wadliwemu, nie równała przepisu § 346. k.c. bo § ten nie oznacza osoby powoła, lecz osobę powołanego, tudzież istnieje tylko jedno posiadanie, i tego broni ustawodawca, a sposób jego powstania jest według § 339. c. a. t. i. m. obojętny.

Wtenczas tylko zachodzi wyjątek, gdy powołany czyni narzut, że powód od niego, (tj. powołanego) nabył posiadanie w sposób wadliwy, wtedy bowiem sam powołany, może wystąpić przeciw powołowi, z skargą o naruszenie posiadania i urobić, cennie rzeczy bezprawnie zabranej. Wolno mu więc prawo to wykonać, i w osobie narzutu przejąć na siebie pociąganie skutek, że powód będzie z skargą oddalony, a powołany powstanie w posiadaniu; przyjąć się wprawdzie, iż narzut wadliwość posiadania powoła nie do p. t. w ciągu czasu na wyniesieniu skargi o naruszenie posiadania określonego (ob. niżej). Do tego tylko przyprawkę odnosi się § 347. k. c. i §. 10. prot. ces. Niewadliwość posiadania powoła jest więc wten, czas tylko stanowiący, gdy powołany narzuca, iż powód od niego ma być posiadanie, *et ex vi, clam vel precario*.

To posiadanie takie prawo na rzeczy cudzej, które bez zaliczenia takiej nie jest wykonaniem, np. prawo dzierżawy, czy biorącego w najem, ma jako posiadacz prawa (nie jako dzierżawca) samo dzierżawę skargi posiadawczą dla obrony dzierżawienia. —

Polęga to na zasadach prawa karnego, iż Sierżant jak taki bro,
nie może swego Sierżantstwa włożyć w koniecznej obrony.

D. Prowany.

Skarga o naruszenie posiadania Służby przeciw nieprawomoc-
niepokojącemu w posiadaniu (§ 339 k.c.) i przeciw posiadaczowi
rzeczy, który w skutek samowładnego wyznaczenia Sotych ex ar-
bitrio posiada, stał się wadliwym (§ 346) przeciw pro-
wadzącemu lubow, jeżeli przez to posiadacz nieruchomości
lub prawa ściśle rzeczowego narazonym jest na niebezpieczeń-
stwo w swoich prawach. (§ 340-342. k.c. i § 8 postum. ces)

Skarga wytaczona być ma przeciw władcivemu, nie,
prawomocniepokojącemu, ty przeciw temu, od którego się skut-
kiem domagać się można przywrócenia dawnego stanu, o-
raztem nie przeciw, z rozkazu drugiego działającego. Nawet
wprowadzenie w posiadanie przez sądziego zarządzone, u,
prawnika do skargi o naruszenie posiadania każdego tre-
ciego, którego nakaz sądowy się nie tyczy, skoro wykon-
nie tego nakazu narusza jego spokojne posiadanie (art. 1.
najw. tryb. z 29. października 1872. i 24. Rep. orz.)

E. Ządanie

Skarga skierowana do strzymania niepokojenia (§ 339.)
albo przywrócenia do dawnego stanu (§ 346.) Powód ten do,
którego określi w ządanie, i żądać może także wynagro-
dzenia szkody (§ 339, 346) które jednak subiaholnux as
tylko przyjąć, jeżeli pozwany takowe dobrowolnie uczyni.

(§ 5. rozp. ces.) Zapłatania kosztów własnych jednak, jeżeli się mo-
że powołać.

F. Czas do wyniesienia skargi.

Skarga o naruszenie posiadania może być wyniesiona, tyl-
ko w przeciągu dni 30. licząc od chwili osiągnięcia wiadomo-
ści o naruszeniu posiadania, wliczając jednak do tego czasu
dni ferjalne (tempus continuūm.) Prezis, że piemo, do którego
wniesienia termin ustawowy w niebiele, lub święto upływa,
w najbliższym dniu powszednim wniesione być może, stoso-
wac należy i do postępowania w sporach o naruszenie posia-
dania (Orz. najw. tryb. z 16. kwietnia 1861. L 38. Ko. Orz.) Po upły-
wie wzniósłowanego czasu strzy jestynie możność wyto-
czenia wyjątkowej skargi o posiadanie (possessionis orbi-
narium) albo skargi o własność. Powód wyznien skienia,
stapionego naruszenia, jak niemniej skienia osiągnięcia mia-
samości, wowie xas zaprzeczenia ze strony porwanego, —
twierdzenie to ubowolni.

G. Forma

Wspomniona skarga ma formę skargi wyjątkowej
i może być wyniesiona, na piśmie, lub ustnie połączona do pro-
tokółu. W pierwszym przypadku umieścić należy również
wyrzuty, nagłać a powołać naruszonego posiadania. Data,
tamie stron, przek adwokato wie jest wymagane. Podania
mogą być do sądu wniesione i bez podpisu adwokata (orz.
najw. tryb. z 15. czerwca 1864. L 62. Ko. Orz.)

III Zarządzenie sądowe na wyniesioną skargę.

(§ 6. i 7. post. ces.)

Sędzia winien wkrótce jak najkrótszym, a gdyby to być mogło, jeszcze na ten sam dzień, lub dzień następny, wexwać obie strony z tem na pamięć, że się stawiają na wyrost, skierując dokumentami i świadkami, na którychby się powołać chciały, i że wkrótce przedstawienia się jednej z nich, twierdząc, niem strony przeciwnej, o ile takowe nie będą, odparte przedst. ionami dowodami, wiara sędzi i rozwinie do nich orzeczenie wyrokem burze. Jeżeli już z skargi okazuje się, że sądowe naoczne obejrzanie burze potrzebnem, wtedy sędzia, karze pierwszy termin do rozprawy na miejsce sporu wyznaczy i do tego biegłych przywoła.

IV. Postępowanie, czyli rozprawa.

A. Cel rozprawy (§ 5.)

Przy rozprawie rozprawa jest nie o dochodzenie i udowodnienie faktu ostatniego rzeczywistego posiadania i następnego jego naruszenia; a orzekanie sądowe ograniczy się do obrony i przywrócenia posiadania na burze niego. Kto dopiero chce małyć posiadanie lub popierać silniejsze prawo do posiadania, musi się udać do wyjątkowej drogi prawa, no której obwinie i wreszcie spory stytut, dobry lub zły wiarę w posiadanie.

domin i wynagrodzeniu schody dobrowolnie nieprzyznanej,
rozporządzać materij. (§ 320. 328. 335. 339. 372. 373. i 384 k.c.)

§ 3. Karzut niewłaściwości sądu.

Karzutem niewłaściwości sądu miaroduch rozprawy, nie jest odrzucenie, i takowego odrzucenia wyroczniam rozprawy, nie jest. Rozprawa w tym przedmiocie potężniejsza być winna rozprawą w rzeczy głównej. Jeżeli winien odrzucić ten karzut, tą samą stanowczą rozstrzyga, którą rzecz główną rozstrzyga. Jeżeli od niego się przekona, że nie jest właściwym, odrzuci skargę, albo wprost, albo wskazywając na rozprawę, albo po namyślności takowej.

C. Postępowanie, gdy jedna, lub obie strony stają § 11.

Gdy na wyznaczony termin jedna ze stron nie stanęła, stan posiadania, jaki przez stronę przeciwną jest próbany, o ile się temu dowody przeciwstawiane nie sprzeciwiają, za prawodniwy uważamy i rozstrzyga, nie czyniąc wyjątku, utrzymamy być winien.

Jeżeli obie strony stają, sędzia się starać winien, przysamej rozprawi w okłanie strony do ugody, czyto względem samego przedmiotu spornego, czyto względem tymczasowego zarządzenia, mającego obowiązywać aż do stanowczego rozstrzygnięcia spornu.

Jeżeli ugoda nie przyjdzie do skutku, sędzia przeprowadzi rozprawę, która wyłoży oświadczenie o naruszonego posiadania

odnosić się winno. Właściwie nadzór postępuje w urzędzie.

D. Odroczenie audyencji (§ 12.)

Bez porozumienia się obu stron, odroczenia rozprawy nie ma, chyba, że w rozprawie zachodzi przeszkoda, której odwrócić nie można.

E. Przesłuchanie świadków i naukowców (§ 13.)

O do faktów spornych, należy w razie potrzeby i uwzględnić, mieć przesłuchać protokolarnie świadków i biegłych. Porządkowi się rozstrzygnięcia, sędziemu, i których świadków i biegłych przesłuchać i jakich pytań im zadać należy. Świadkowie i biegli przy sięgę, wykonać, powinni według prawnych przepisów procesu, wych.

F. Wytaczenie przysięgi stron (§ 14.)

Odbieranie przysięgi od stron mijają mi ma. -

V. Tymczasowe zarządzenie sądowe (§ 8.9.10.)

1. Jeżeli stronni do § 340-342. zachodzi potrzeba wydania przed sądem, jeżeli nie sporu, natychmiast do przedsięwzięcia nowej jakiejś, (lub roboty) aby dalszej budowy nie prowadził, wtedy na się, danie powoła zarządcę przy zataśmieniu skargi to, co potrzeba, za, rzekłom być winno (§ 8.)

2. W innych takich przypadkach, jeżeli bezprawnie uszkodzić mająca nagłać, niebezpieczeństwem, może być pozwany

bezwarunkowo lub za zabezpieczeniem nakazanem, aby się do ukończenia sporu po sforsowaniu kary pieniężnej lub aresztu wstrzy-
mać od wszelkich tego rodzaju działań i wszelkich zmian
w przedmiocie spornym.

3. Nawet podczas rozpoczęcia nieukończonej jeszcze rozpra-
wy mogą być rażone, a przez siebie dozwolone tymczasowe
zakazania, uniemożliwające do zapobieżenia gwałtom lub do od-
wrócenia niepowołanej osoby, szkodliwej, gdy jest spornym,
która ze stron znajduje się w posiadaniu nieruchomości. W tym
celu obowiązany jest sędzia albo sforsowanie do § 347 k.c. zakaz
dacie sekwestracji, albo obu stronom zakazać wszelkich czyn-
ności, uniemożliwiających do posiadania, albo wręcz powierzyć
sporny przedmiot tej stronie, która przeciwnikowi daje zabezpie-
czenie, albo innych powodów; uwzględniając wszelkie okoli-
czności, większe ma prawo do opieki rażowej.

VI. Osadzenie sprawy (§ 15)

Do ukończenia rozprawy spór natychmiast, ile możliwości
jesteń tego, samego dnia rozstrzygnąć należy przez rozstrzygnię-
cie sędzię (Endbescheid), która razem z powołaniem wydaną, i
obu stronom bezwzględnie doroczona, być winna. Rozstrzygnię-
cie to jest tylko tymczasowym prawem dla ostatecznego fakty,
czego stanu posiadania, albo obejmuje sforsowanie do § 340 k.c.
do § 342 k.c. tymczasowy zakaz, lub nakazuje ustanowienie
zabezpieczenia; nie przeszkadza, a toli rażonej stronie poprosi,

raci w drodze zwyczajnego postępowania silniejsze do posiedze-
nia prawo, i zawzięte od tegoż prawne naszekcenia (§ 16. mylnie
powołuje § 343 k. c. p.)

VIII. Prawne środki (§ 16. 17.)

1. W toku rozprawy wszelkie środki prawne przeciw rozpo-
rządzeniom sądowym są wytaczone. Po zamknięciu rozprawy
zaś na miejsce tylko rekurs od rozstrzygnięcia i stanowczej wyro-
czenia wszelkich innych środków prawnych, a szczególnie re-
stylucyi.

2. Strony mogące mogą razem z rekursem, iwe, i axiale,
na przeciw naszkadzaniem sądowym, w toku rozprawy wyda-
nym. Rekurs wniesionym być winien, na piśmie albo ustnie
do protokołu w ciągu dni 8. z wytaczeniem dni ferjalnych (§ 6.
roz. maj. tył. z 16. kwietnia 1861. do L. 28. k. o. roz. wyz. I. F.)

Gdy rekurs wniesiony w czasie właściwym, sednia I inst.
prezdyj. wyrok i akta natychmiast, bez naszkadzania au-
dyencyi do spisania takowych, sednia 2. inst. i dołączay ony,
ginalny protokół narocznego objazdenia, sprawozdania bie-
głych lub innych świadków, chyba że strony przedłożyły od-
pis tego protokołu.

VIII. Egzekucya (§ 18.)

Na zasadzie rozstrzygnięcia I. inst. należy dozwolcie egzekucyi

stronie wygrywającej, bez względu na to, że termin do rekursu jeszcze nie upłynął, albo, że rekurs nie czyni się kasetą kaset, iony. Czyli po czasie rekursu, do wyiszej instancji wniesionego rozporządzenia tymczasowe, wydane przez sądu w sprawie skargi lub pozwu rozprawy, natychmiast, w nową instancję, czyli aż do prawomocności rozstrzygnięcia ostatecznej instancji, mają być, to pozostawia się rozstrzygnięciu sądu I. inst.

IX. Posałki karnego czynu (§ 19.)

Jeżeli rozprawy prokuracji się posażki karnego czynu, iednia winien przepisów ustawy karnej przestrzegać, bez charakteru, w przedmiocie sporu, o ile tenże do sądu cywilnego należy, wedle powyższych przepisów bez przerwy działać. —

Rozdział VIII.

Uwiedomienie o sporze i wzywianie o za- stepstwo.

Literatura: Fischer, Lehre von der Streitverkündigung
Wien 1843 roku.

W rozdziale II. mówiliśmy o uwiedomieniu o sporze, tudzież
o wzywaniu o zastepstwo sądowe, wskutek których osoba trzecia
wchodzić może do procesu toczącego się między innymi osobami. Usta-
wa sądowa postaje jedynie przepis, w jaki sposób uwiedomienie
nie o sporze i wzywaniu o zastepstwo sądowe mają być usku-
teczniane.

I. Uwiedomienie o sporze (§ 49.)

Uwiedomienie o sporze dokonuje się wniesieniem proś-
by o wyłączenie do sądu właściwego dla osoby, mającej być
uwiedomioną. Prośbie towarzyszy w 2. okazach, z których
okaz spratrzony załącznikami, udziela się wzmiankowa,
nej sobie do wiadomości. Przepis § 49. stanowi, że powód wi-
nien wniesić wspomnianą prośbę przed wyznaczeniem
skargi, powołany zaś przed upływem połowy pierwszego ter-

terminu, wyznaczonego do wnieścia obrony. Ostatni ten przepis odnosi się do postępowania na piśmie. W procesie stowarym wnosi się owo postanie przed wniesieniem obrony, a to na mocy § 21. Uwiadomienie pośniej skutecznione pociąga za sobą skutki spóźnienia. Ostatnie zdanie § 49. o wyrazów, w przeciwnym razie etc" do końca uchylone zostało przez § 931. k. c.

II. Wexwanie o zastępstwo (§ 50)

Wexwanie o zastępstwo w sporze następuje m. a. w tym samym czasie, w jakim uwiadomienie o sporze skutecznione być winno, gdyż wexwanie o zastępstwo musi się wexać w sobie uwiadomienie o sporze, wszelako nastąpić może i później, strona wexająca ponosi skutki spóźnienia. Jeżeli powód przedstawia swoją skargę, ustnie, a sedzia sprzeczając, że powód domagać się może od trzeciego zastępstwa sądowego, winien wexać powoda, aby zajął zastępstwo od trzeciego. W razie przychylenia się do tego, skarga dopiewo nastąpieniem wexwania o zastępstwo protokołowi spisana być może. Gdyby powód nie chciał domagać się zastępstwa, sedzia uczyni o tem wzmiankę w protokole i przyjmuje skargę dotychczasową (§ 21. k. 3. To samo rozumie się o pozwaniach).

W ten sam sposób postąpi sedzia, gdyby tylko uwiadomienie o sporze miało miejsce. Jeżeli powód z dostarczonych przez pozwanego dowodów przekonał się, że mu sturaj prawo żądać

zastępstwa (przed wyniesieniem nowej skargi) od osoby trzeciej, wolno mu będzie odstąpić od pozwu i domagać się zastępstwa przed wyniesieniem nowej skargi. (Dekr. nadw. z 15 stycznia 1887.)

O zastępstwo wywołuje w wytyktem podaniu wniesionem do tego sądu, któremu podlega osoba z zastępstwem wzywana. Sąd udziela jej w terminkowane podanie do wiadomości.

Przednikowi z zastępstwem wzywaniem porządku należy, iż czas dostateczny do namysłu, strona, która przed upływem tego czasu wyniesie skargę, lub wata jej w spór, ponosi skutki swego postępowania, albowiem wzywany poprzednik przystąpić tylko może do sprawy w tym stanie, w jakim się taki w chwili przystąpienia znajdował (Dekr. nadw. z 8 lutego 1889.)

Gdy wzywany oświadcza gotowość swoją do zastępstwa, wówczas należy od wzywającego i wwanego, ozy proces zgo, dnia i jako spólnicy papierac zechać. W razie nieporozumienia papieranie procesu należy do strony wzywającej z zastępstwem. (S. 50.) Przypis ten zastosować należy i do uwiadomienia o sporze.

III. Proces o zobowiązanie do zastępstwa i proces o wynagrodzenie szkody (S. 51.)

Jeżeli poprzednik z zastępstwem wzywany nie chce bronić strony wzywającej go o pomoc sądową, a spór powstaje, czyli poprzednik obowiązany jest do zastępstwa, a następnie do zwikcyi, na przypadek niepomysłnego dla wzywającego wygni,

W procesie, wówczas może być to przeprowadzony odrębny pro-
ces, między wyzywającym o następstwo jako powodem, a werowa-
nym jako pozwanym. Wyrok, wktądający na werowanego obo-
wiązek następstwa, może być wykonanym w myśl § 410. ust. sąd.
Proces ten wszakże nie ma skutku praktycznego, albowiem wy-
konanie wyroku nie prowadzi do przewidzianego celu, a wyzwa-
jący o następstwo mimo tego wyroku nie jest uwolnionym od pro-
wadzenia przeciw poprzednikowi procesu o wynagrodzenie jak-
dy, gdyby przegrał sprawę główną, tj. sprawę, która stała się
przyczyną, werwania o następstwo. Dla domagania się o o-
wikęcy od poprzednika wystarczy wyrok niesamymślnie dla
wzywającego w sprawie głównej i pąstwy. Jeżeli strona domaga-
jąca się o następstwa od trzeciego, albo miedziemającego go ospo-
rze, przegrywa sprawę główną, a trzeci nie skłamał się do wol-
nie do wynagrodzenia jakoby (§ 922. k. c.) wówczas strona wystąpić
musi przeciw trzeciemu sądownie i odrębny prowadzić proces o to,
co z prawa wypadła, bez względu, czyli trzeci przystąpił do procesu
w sprawie głównej, lub też nie; w obojgu ani ten proces, ani proces o
to, czyli werwany obowiązującym jest do następstwa, nie mogą, tam-
wac postępowania, nota o rozpostępowania egzekucyjnego w spra-
wie głównej. Następstwa w sprawie głównej sporze i sądać można je-
dynie od bezpośredniego poprzednika. Poprzednik werwany o na-
stępstwo, może i uoio i sądać o następstwa od swego bezpośredniego
poprzednika, stając analogicznie to, cośmy wyżej pisał. —

Rozdział IX.

O procesie wywoławczym.

(Rozdz. III. VIII. i IX. ust. sąd.)

Według § 60. ust. sąd. nie służy nikomu prawo zniewala-
nia przeciwnika do wywołania skargi o jego prawo, wyjaw-
szy w przypadkach, w ustawie przewidzianych. Ta zasada
ma dwojakie znaczenie.

1. Kto się chce wyrec prawa swego, nie może w tym względzie
doznacić przeszkody ze strony przeciwnego, a

2. uprawniony nie może być zniewolony do chodźcie swego
prawa. To zależy jedynie od jego woli.

W pierwszym przypadku pozwana strona musi ulegać radzie,
mu wyjątkowi, w drugim zaś, po stronie wyjątkom, gdyż nie
raz sędzia sam wywołuje kogoś, aby dochodził prawa swego pod
zagrojeniem pewnych następstw szkodliwych np. w postępo-
waniu spadkowym. Czystokroć służy i sronie samemu prawo takie.
Czynność sędziego nazywamy w tym przypadku wezwaniem
priex edykta, lub pisemna publiczne (Edictalvorladung) czyn-
ność zaś srony wywołaniem (provocatio Aufforderung) choceś
niemiecki odróżnia 2. rodzaje wywołania, które według procrat,
kowych słów odnoszących ustaw rymokisch nazywają się:

1. provocatio ex lege, Diffamari⁹ etc. constitutio quinta codi-
cis de ingenuis manum missis (Lib. III. tit. 14.)

2. provocatio ex lege, Si condendat (lex 28 lib 46. tit I. D. de fi-
dejussoribus et mandatoribus)

Tylko pierwszy rodzaj przyjęto w procesie austr. co też wskazuje
łaciński napis rozdziału VII. ust. 94.

Provocatio ex lege, Diffamari⁹ polega na przechwacie wy-
wołanego, że mu sturzy prawo przeciw wywołującemu. Provoca-
tio ex lege, Si condendat⁹ polega na urzeczonym obawie wywoł-
ającego, że mu grozi jakaś przy sturzejącość w wyniesieniu
skarży przez wywołanego, np. że stracił może świadka potrzebn-
ego do obrony etc. W miejsce tej prowokacji podaje proces austr.
wielnijsze środki, jak np. przesłuchanie świadków dla wioznej
panieci. Należy mi tu wskazać, że mylnem jest wyprawienie
obydwoch rodzajów prowokacji z wymienionych ustaw rzym-
skich, gdyż i provocatio ex lege, Diffamari⁹ polega na prowadze
głosy, na praktyce niemieckiej, i ustawach państwa niemieckie-
go; provocatio rās ex lege, Si condendat⁹ polega jedynie na po-
wzięciu prawu wywoławcy. Z ustawy ex lege, Diffamari⁹
datoby się chyba tylko wyprawienie wywołaniemu w tym przypadku,
gdy się ktoś osobiście drugiego wywrzł w sposób niegodzi-
wy, czyto publicznie, czyto w obec kilku osób. Procedura wywoławcza
austr. Sposób procesu wywoławczego:

1. z powodu przechwataki twor. proces wywoławczy wtasciwy, a
2. wskutek innych prawem dozwolonych przyczyn bez pro,

przechwycenie przechwytki, tw. proces wywoławczy szczególny.

I. O właściwym procesie wywoławczym - z powodu przechwytki (§ 61-64)

Alto się, przechwycenie, że mu stłucy przeciw drugiemu prawo, nazywa się „przechwyceniem się” (*jactans der Berührung*) ten drugi zaś, jeżeli wyzwa przed sąd przechwyceniego się, aby udowodnić prawo przechwycenia, nazywa się „wyzwaniem” (*der Aufforderer provocans*) a skarga jego wywoławczą (*die Aufforderungsklage*, *actio provocatoria*) Przechwyceniecy iż nazywa się w tym przypadku „wyzwanym” (*der Aufgeforderte, provocatus*) Jeżeli wywołany wskutek skargi wywoławczej, wywołuje skargę, za pomocą której się udaje dowiedzieć, iż mu stłucy przeciw wywołującemu prawo przechwycenia, nazywa się ta skarga „wyzwana” (*die Aufgeforderte Klage* *actio provocata*)

A. Przechwytka (*die Berührung, diffamatio*)

Ja pochodzą, gdyż ktoś, przez wyprawę słowną lub na piśmie, al. bo przez działanie, albo przez objęcie ta czyni daje ponać, iż mu stłucy przeciw drugiemu personowi osobne prawo, mogące być się, dowiedzieć za pomocą skargi dochodzenia, która to przechwytka, gdyżby się w zasadniczo skarga, notując, byłaby z uszczerbkiem dla drugiego. Jeżeli się ktoś przez działanie przechwycenie przechwytka do czynu, nie winny być tak w tej natury, iż, porównawczem moralnych, z obowiązkiem skolemowi nie dopu,

szczerzy i adnej wątpliwości, że przedsiębiorcy takowe chcą dać
formać i mścić przeciw drugiemu pierwemu prawo (§ 863. k.c.)
np. ktoś chce na polować na gruncie drugiego i nie wstrzymuje
się od tego, pomimo jego sprzeciwiania się (i zniszczenia jego mienia,
kiedy jest wymieszenie skargi o naruszenie posiadania)

Praktyka uważa pręchwałkę, chociaż w części, albo
mniejszą, się w łosie wywołanym do obowiązku, co je,
dnak sprzeciwia się istocie pręchwałki, gdyż ta następuje mni,
na wobec osób obcych, a nie wyłącznie wobec tego, przeciw które,
mścić ma prawo pręchwalane. Pręchwałka, chociaż
bez względu, czy nastąpiła umyślnie, czy tylko z omyłki.

Zgłoszenie się z roszczeniem do sądu łosie również uważa
należy za pręchwałkę; a tego powodu nie jest wyłączone wywo-
łanie zgłaszającego się, by dowodził pręchwalanego prawa.
(por. najw. tryb. z 7. marca 1878. L 98. Rep. Ork.)

Prawo pręchwalane musi być tej natury, iżby w chwili wy-
wołania mogło być skargą dochodzone. Przy pręchwalce, chociaż
nie należy fakt pręchwalce od jej przedmiotu tj. prawa, a
któremi się ktoś pręchwał; Fakt pręchwalce jest przedmio-
tem skargi wywołanej, dochodzenie zaś prawa pręchwal-
nego przedmiotem skargi wywołanej (tj. sprawy głównej)

Przedmiotem pręchwalce mogą być prawa osobiste i re-
kowe, wszelako niekiedy pręchwalca uprawniona do wywo-
łania.

W następujących przypadkach wywołanie nie ma miejsca:

1. Działania, na zasadzie których posiadanie rzeczy lub prawa wykonywanem bywa, nie może być uważane za przechwałkę, gdyż posiadacz rzeczy lub prawa nie może być skargą wywołanego zniewolony do okazania tytułu swego posiadania (§ 62. ust. 2, § 323. i 324. k. c. obacz pod B)

Torano rozumie się o tabularnem posiadaniu rzeczy lub prawa, gdyż wpisanie prawa w księgę tabularną nie jest przechwałką. Kto zacharkę chce wainości wpisać w księgach publicznych uskutecznić tego, na się domagać i odrożać skargi wywołania wpisu przed upływem czasu ustawą dożadawienia potrzebnego (§. nadw. z 29 sierpn. 878 i § 61-67. not. hip. z 25 lipca 1874.)

2. Jeżeli prawo, o którym się ktoś przechwala sturzy przeciw, chwalcącemu się jemu prosto na mocy ustawy, przepis § 63. przypuszcza bowiem, że wywołany oświadcany jest uświadczanie nie prawa. Takie uświadczanie jest wszakże w tym przypadku, że abyć się, gdyż prawo w nim nie będąc prosto a ustawy wywołany, a zatem sędziemu x nanie być musi np. przechwałką, że ktoś dom swój podwyższyć może najedno piętro i tym oświadcaniem pozbawić sądnictwa widoku przypuszczając wszakże, że w danym przypadku dom nie jest obciążony sturchnicią nie, podwyższenia go.

3. Gdy nie ktoś przechwala, że nie ma pewnego zobowiązania względem drugiego; § 61. bowiem mówi o przechwalaniu się a prawem, które sturzyć ma przeciw drugiemu.

4. Gdy się ktoś dopuści przeciw drugiemu obelży, lub mów

szkodliwych, nie rozstrzegając sobie jakiegoś prawa przeciw bezrocz-
nym, pokrywającymi się winien do sądu karnego.

5. Jeżeli o przedmiot przechwalni toczy się już spór lub przed-
miot nie może być dochowanym w drodze procesu cywilnego.

B. Strony

Wyzwalającym może być jedynie ten, kto wskazuje wywo-
lanej jest właściwym powołanym. Jeżeli więc wywołujący „
nie chce przechwalać się do wymieszenia skargi, wywołują-
cej, powinien złożyć dowody na to, że on, tj. wywołujący jest posia-
daczem rzeczy odmiennej, albowiem on tylko może być powołany skar-
gą wywołującą (§ 369. k.c.) Zatem idzie, że posiadacz rzeczy nigdy
nie może być skargą wywołującą zmuszony do wymieszenia
skargi wywołującej; nie może bowiem być tego, by wy-
stąpił z tą skargą w roli powoda. Nie tylko posiadanie, ale samo
dowiedzenie posiadania skierującego przed skargą wywołującą (§ 323.
i 324. k.c. jest zatem miejscem nie słownym)

Prawo do wymieszenia skargi wywołującej przechodzi na dzie-
dzie, jeżeli rozstrzeżenie, z którym się przechwalało, może być do-
choconem przeciw nim, jako wierzyciom. Wywołanym może być
tylko osoba ściśle samowolna, a to ta, która się przechwalała z
prawem, a która w razie prawdziwości przechwalni, mogłaby za-
porować wywołującego o prawo przechwalane. Skarga wywo-
lująca nie może być wystawiana przeciw wierzyciom prze-
chwalającego się; skarga wprawdzie przechwalającego się do-

rezerw, musi być przez jego spadkobierców popierana.

C Skarga wywoławcza (§ 63-65.)

Wymagający praw winien wskazać wywoławcy:

1. przedstawić i udowodnić fakt naruszenia przez niego prawa, i dokła-
dnie opisać prawo, z którym się wywołamy przezchwałat.

2. żądać, aby porwanemu polecono, i aby dowiódł prawa do
przechwałanego, a w przeciwnym razie, i aby nim w tym wzglę-
dzie wiernie miłowanie nakazane było, tj. że jego prawo po-
wiedziwa, że w gwałcie uważaniem będzie, a zatem, że prawa po-
go nie będzie mógł więcej dochodzić, chociażby mu przeciwnie
stwierdziło. -

Skarga na piśmie wniesiona oznacza się i zawiera nazwę
„Skarga wywoławcza” Przed wyrażeniem właściwego postępo-
wania winien sędzia rozpatrzyć się w przedmiocie skargi,
albowiem obowiązany jest w rozstrzygnięciu, wyrażając postę-
powanie i ogłosić porwanemu wiernie miłowaniem, a zatem
upadkiem w sprawie. Sędzia więc zbada, czy skutek tej skargi,
przyjmując, że przechwałka została, porwany zmięwo-
nym być może do wyzniesienia skargi wywołanej o prawo prze-
chwałane.

Jeżeli się sędzia przekonał, że to nastąpić nie może, na-
stępuje odrzucenie skargi, w przeciwnym przypadku i w razie postę-
powania ustne lub piśmienne lub summaryczne, do sądu, ari-
by porwany do obwinienia go o przechwałkę, na taką, że pro-

wiedziat, tj. podał obronę przeciw skardze wywoławczej, albo z swej strony wyznosił skargę wywołaną, albo w innem w przeciwnym razie więcej miłowanie nakazaniem mu będzie.

Termin, w którym pozwany ma dać odpowiedź na skargę wywoławczą, tj. wnieść winien obronę, lub skargę wywołaną, jest w postępowaniu ustnem i na piśmie ten sam, jaki pozwany mu wyznaczyć należy do podania obrony na piśmie (§ 66.)

D. Sąd właściwy dla skargi wywoławczej.

Pozew wywoławczy powinien namowy S. M. N. być wniesiony przed ten sąd, w którym wywołany musiałby poszukiwać prawa, z którym się przechował, bez względu na rasę, przechowałkę lub wywołanie, tj. sąd, przed który wywołujący pozwany być by musiał szukanie prawa, z którym się wywołany przechował.

Skargę wywoławczą należy więc wnieść przed sąd, który jest właściwy dla skargi wywołanej, a zatem według różnicy sprawy, przed sąd osobisty, rzeczowy lub kauralny. Juredykcyja w sprawach wywoławczych, jest juredykcyja ogólna; z tego powodu mogą być powiadacze i obce tabularnych pozwani przed sądy powiatowe i odwoławcze. Jeżeli dla skargi wywołanej kilka jest sądów właściwych, wywołującym pozostawia się wolny wybór między nimi; przed sąd obrany należy wnieść skargę wywołaną (§ 31. N. J.)

E. Postępowanie w procesie wywoławczym (§ 66 i 67.)

Wskutek postanowienia sądownego na wymiesioną skargę wywołaną, wywołanego, obowiązkiem będzie wywołanego, słów;

1. bronić się przeciw skardze wywoławcy, albo

2. wynieść skargę wywołaną

W pierwszym przypadku ma miejsce właściwy proces wywoławcy. Wywołany broni się przeciw skardze wywoławcy, wnosząc przeciw tej obronie, co uważa za konieczne, jeżeli z jego strony również było przechwałki, albo przechwałka sąpowiedza wywołania. Wywołany twierdzi więc, że nie jest obowiązany wynieść skargi oprawo wną, wie będąc, i składając za razem obalenia powoda ze skargi wywoławcy. Wskutek obrony, wnosi się replikę i duplikę. Wytaczonym przedmiotem tego procesu jest pytanie, czyli twierdzenia przechwałka są prawdziwe, i czy ona uprawniona do wywołania przeciwnika.

Po namknięciu postępowania sądu wyrok orzekający jedynie o tem, czyli wywołany jest obowiązany do wniesienia skargi przeciw powoda, a więc wynieść skargę wywołaną, czyli ten powód ma być oddalony ze swojej skargi. Jeżeli w tym ostatnim przypadku wyrok staje się prawomocnym, sprawa staje się zakończoną. Jeżeli zaś wywołany upada w procesie, sąd wyznaczy mu w swoim wyroku wypróbowany termin do wyniesienia skargi wywołanej pod rygorem, że w przeciwnym razie wyrok wchodzi w życie.

Gdy wywołany nie wnosi ani obrony przeciw skardze wywoławcy, ani skargi wywołanej, wywołający wykazując racjonalność powożenia, może prosić o wyznaczenie terminu do wniesienia skargi, wskutek czego sądu wyrok wchodzi w życie.

F. Postępowanie wskutek wyniesionej skargi wywołanej
Jeżeli wywołany wynosi skargę wywołaną bądź to wprost na
skargę wywoławcę, bądź dopiero wskutek wyroku skazującego, gona
mlowienie, prawa przex niego przechwalać, wówczas, pozwa,
ny winien, prawa tego brwić tak dokładnie, jak w każdej innej
skardze. Pozwany, wyniesie skargę, tę przed ten sam sąd, przed który
porwanym był skargę wywoławcę, nawet wówczas gdyby mu
stwierzyło co do wyniesienia skargi prawo wyboru między kilku sąda,
mi (S. H. J. ob. wyżej l. D.)

Na wspomnianą skargę, zarządzi sędzia postępowanie podob,
nie, jak na inną, zwykłą skargę. Po przeprowadzonym procesie
zapada wyrok przyznający albo odmawiający wywołanemu pra,
wa, z którym się przechwalał. Jeżeli wywołany po wyroku niepo,
myślnie dla niego na skargę wywoławcę, zapadłym, zaniecha
wynieść skargę wywołaną, w terminie wyrokiem tym zakreśl,
onym, wywołujący samąga oń, spisania aktów, wskutek czego
zapada wyrok zadowol,
nakazujący wywołanemu wieczne milczenie.

Postępowanie takie, przeciw powszechnie przestrzegane, nie da się
w żaden sposób nieprawidłowie, gdyż bez względu nawet na to, że nie ma ja,
nychpiem procesowych, któreby mogły być spisane, w danym przypr.
idzie jedynie o egzekucję wyroku zapadłego w procesie, a groźnego
nakazem wiecznego milczenia.

Z tej to przyczyny winna być wzmianka prosba o egzekucję, wska,
żek z tego wypraje, sąd restrykcy, która dojdąca, na wywołanego wie,

całe miłowanie p. od zagnoczeniem kary pierwszok. Skarga wywołana
na piśmie wniesiona oznacza się zwyczajną nazwą „skarga wywołana”

II. O procesach szeregobnych wywoławczych.

Opióć proces wywoławczy z powodu przechwarki, zachowując
także szeregobne przypadki wywołania dopuszczonego procesowi usta-
wę sądową, prokurencji w rubryce ustanowionej. Są one tej natury, że
przy rażącej włościwości okoliczności powstaje zarazem dla strony
prawo wywołania, skutkujące i przeciw straszkobiercom wywołane-
go, albo wywołać się mającego. Wpominione przypadki są dwa,
którego rodzaju:

1. takie, gdzie od strony zależy, czy chce w drodze wywołania zmięwo-
lić przeciwnika do dochodzenia pewnego prawa, lub czy tego nie chce
rozprawić. W tym ostatnim wszakże przypadku bezobawy skutków
składliwych, i

2. takie, w których strona sądowi wywołać winna przeci-
wnika w terminie oznaczonym, chcąc uniknąć skutków składli-
wych. Do tych przypadków będziemy więcej podane przypadki
od A. do E., do pierwszych zaś przypadki od F. do I.

A. Wywołanie wskutek orzeczenia władzy skarbowej
zapadłego z powodu przekroczenia ustawie płowych, prze-
mycia towarów, tytoniu itp. (568 i 569. ust. sąd.)
Proces ten wywoławczy utracił już swe znaczenie praktyczne.

gryzi od 1. kwietnia 1855. z przestępstwowych ma miejsce postępowanie karne z urzędu, niedopuszczające procesu wywoławczego.

B. Wywołanie z powodu zatawienia rachunków wydanego przez właściwą izbę obrachunkową (*Buchhalterei, Erläuterung*) § 70 u. s.)

A rachunkowi stowom przez urzędnika publicznego dołożenia takowych obowiązków, wypada Izba obrachunkowa (obecnie ad, *Recht der Buchhalterei*) w razie zachodzących błędów, omyłek - *Erw.* wytknięcie błędów (*monita, Bemängelung*) Wskutek tego podaje urząd swój wyjaśnienia (*Erläuterungen*) procesem następuje ratowanie (*Erledigung*) ze strony izby obrachunkowej, orzekające, czy od urzędnika przyspada zwrot, i w jakiej ilości. Wyjaśnienia winny być wniesione w terminach określonych, z których upływem ratowanie racemnie ma być wyplanem.

Zatawienie, wkładające na urzędnika obowiązek zwrotu wywra w zachowanie urzędnika, aby na przypadek, gdyby się mu nie, miał na okazy, wkładać albo do drogi prawa, albo do drogi prawa i łaski, a to w przeciągu 6. lub 12. tygodni, stosownie do tego, czy urzędnik uchylił wroczenia ratawienia mieszka lub nie mieszka, w tej samej prowincyi, w której wypada ratawienie, gdyż po upływie tego terminu, rekurs nie ma miejsca, a zwrot natych, nie ma nastąpić winien.

O niezadowolonego z ratawienia nie można się nigdy odwołać do jakiejś wyśszej instancji, można tylko wynieść skargę wywo,

Tawara, przeciw Prokuratury skarbu tego kraju koronnego, gdzie
 urzędnik ma swoje stałe miejsce zamieszkania, a to w tym celu,
 aby Prokuratury skarbu w drodze prawa, tj. kapitału, skargi
 w terminie w § 65. określonym, należycie udowodniła, jako
 urzędnik rzeczywiście jest obowiązany do zapłacenia tych
 kwot, których kwota zatwierdzenie Kasy obrachunkowej włożyła na
 urzędnika, w przeciwnym bowiem razie wiecane milczenie jej.
 natomiast, a urzędnik w kwocie uwołnionym będzie. Skarga
 wywoławca powinna być wyrażona w przeciągu wyżej spom.
 nianych 6. lub 12. tygodni, a to na mocy patentu z 16 stycznia 1786.
 i dekretu nadw. z 16. lipca 1825. zmieniających w tym względzie § 70.
 ust. sąd. odwołujący się do § 69. Termin ten rozpoczyna się z
 dniem po zakończeniu obliczenia rachunkowego. Wraz z tem,
 zbawia tego terminu, niedopuszczającego żadnego przesłucha-
 nia, zatwierdzenie rachunkowe staje się prawomocnem i może
 być w drodze egzekucji wykonanem. Do skargi wywoławcy do-
 stępuje zatwierdzenie rachunkowe i wykazuje się dzień jego
 wroczenia, gdyż według § 69. tylko skarga wywoławca w należytym
 tym czasie wyrażona, udzielenia, być może Prokuratury
 skarbu do wyrażenia skargi wywołanej pod zagrożeniem wie-
 canego milczenia. Z tego też powodu skarga wywoławca nie
 udziela się Prokuratury do wyrażenia obrony, lecz wprost do wy-
 rażenia skargi wywołanej. Gdyby skarga wywoławca po-
 zwolonym czasie wyrażona, udzielono Prokuratury do wy-
 rażenia skargi, Prokuratura zwrócić ją, może sądowi przy-

ułożeniu, iż zapisać ma kartała wypisania. W tym przyp.
postępuje się, jak przy awrocie skargi z powodu narzutu sprawy
władzom (§ 35). Właściwość sądu stoi się do § 44. Ob. wyz. (I. D.)

Gdyby urzędnik tylko w drodze łaski prosił o zmianę katalu
nia rachunkowego, wówczas takowe staje się prawomocnym i nie
może już być więcej zaskarżone w drodze prawa (§ 44. Ob. wyz. z 1/4 § 48.)

C. Skarga wywoławca z powodu trw. ceduty i skutko
wyj. wyroku braku rachunkowego) wydanej urzędni-
kowi i wrociekniemu przez jego państwo, wskutek tego
mich przez urzędnika rachunków (§ 41 i 169 not. sąd.)

Orazu amiesienia fassunku podobnego, i jwidykacji pa-
trymonialnej, straciło to wywołanie swe znaczenie praktyczne.

D. Skarga wywoławca z powodu zapadłego wyro-
ku polubownego, skazującego stronę wywołującą, któ-
ra nie zrekła się drogi prawa (§ 363. ob. niżej.)

E. Skarga wywoławca, wyniesć się mająca, przez
porównanie z powodu wyroku na jego niekorzyść przez
Sąd przemyślowy wydanego, a wzniesieniu ulegającego
(Ob. wyz. Cies. II. Odrokach prawnych)

W podanych pięciu przypadkach, orzeczenie sądu
administ. sworu, i z niego polubown. lub przemyślowego staje
się prawomocnym i irykwalnym, skoro osoba skazana nie wy,

stepuje ze skargą wywoławcą, w terminie ustawowym, a kreślonym. Odwołanie się od wymierzonych karze nie ma niej. Lca. Właściwość sądu stosuje się do przepisów § 31 Np (ob. wyz. I D)

F. Jeżeli prenotowana pretensja z powodu zaminchanego niesprawiedliwienia wykreślona, a na powołanie i odwołanie wierzyciela ponownie prenotowana została, natomiast może właściciel realności lub prawa z hipotekowanego, obciążyciela mającego, zaporować wierzyciela skargą wywoławcą, aby pod nagrocie, niemi wiecznego milczenia udowodnił swą pretensję (Dekr. nadw. z 20. czerwca 1878. i § 48. ust. hipot. z 1871.)

G. Sprawa po urzędniku, doświadczenia rachunków obowiązkowych, nie może być przedmiotem sporu z obywatelami bez zezwolenia właściwej władzy administracyjnej.

Do zezwolenia może być udzielone dopiero po wydaniu zataświnienia rachunkowego. Jeżeli więc przegrwanie faktu z powodu niewydanego zataświnienia ze strony urzędu obrachunkowego za długo, zostaje wskazanem, natomiast stwierdzenie i zbadanie praw do wymierzenia precii Prokuratorowi skarbu skargi wywoławcy w celu zmiękczenia tejże do udowodnienia karze, dla których sprawa ma być natychmiastem. Wywołanie to w charakterze wtenczas tyl. ko nastąpić może, jeżeli przeciw urzędnikowi ma miejsce proces rachunkowy administracyjny (Dekr. nadw. z 6. marca 1879.)

H. Dla szybkiego postępowania przy przyznaniu kapitału indemnizacyjnego, a powołań o uwolnienie gruntów, może właściciel dóbr tabularnych, na których ciąży pretensya wniośca, o onej sumie, a która według swej natury nie ma pozostać na gruncie, a niewolic wierzyciela tej pretensyi skarga wywoławcy o uwolnienie ilości pretensyi tej (§ 58. pat. z 8. listopada 1853.)

Wywoławcę to jednak nie może nastąpić, jeżeli pretensya nieległa orzekniona w sądach administracyjnych (reskrym z 5. listopada 1855.)

3. O wywołaniu przed rozprawami budowy.

Bez rozwołania właścicieli wolać politycznej nie może być, a dla budowy rozprawy. Wolać nie może politycznych w czasie, a ona budowa ma miejsce z dwóch następujących względów:

1. w celu rozpoznanienia, czyli zamiaru onej budowy nie stoją na przeszkodzie publiczne, a szczególne polityczne względy. Gdyby tak nie zachodziło, wolać polityczną przedsięwzięcie potrzebne mielibyśmy w planie.

2. aby wystrzegać sąsiadów, czyli mając co do zachowania przeciw budowie, lub nie. A przyprawkę przeciwności sąsiadów winna wolać polityczną nieporozumienia zachodzące między sąsiadami starać się załatwić na drodze dobrowolnej ugody, a gdyby takowa do skutku dojść nie mogła, odstąpić strony sprzeczki, mającej się do drogi prawa. —

Formalny konsensus na budowę może wolać polityczną

...tylko wydać, gdy ani względy publiczne, ani zarzuty sąsia-
dów nie są temu na przeszkodzie. Gdyby tylko spraciewicz się są-
siadów stało na zawadzie, władza polityczna winna poprzestać
na samem osiwiadczeniu, iż budowa ze względów publicznych
jest dopuszczalną, i zwołania wszakże na budowę wydać nie
może.

Przecież przed budową domagającego się konsensu na budowę
wywotać przed sądem renowy gruntu budowlanego tych sąsiadów,
którzy się sprzeciwiają, przedsięwzięciu budowy, aby prowa w są-
downie udowodnili (dekrety z 12. marca 1840. r.)

Do tej skargi wywotawczej przystąpić należy plan budowy w 2.
określach (§ 73.) Ten rodzaj procesów wywotawczych różni się od wywie-
nionych rodzajów tem, że

1. skarga musi być wyrażona, przed sądem renowy, w którego
określe leży grunt, na którym budowa ma być przedsięwzięta (§ 73.)

2. wywotanie jest już tem samem uzasadnieniem, i sąsiad,
dzięki prawu, prawie przed władzą polityczną, przedsięwziętej nie chce,
li zwołać na budowę.

Skierowany utrzymuje, że proces wywotawczy z powodu kamie-
niny budowy i tem się różni od właściwego procesu wywotawczego,
że przeciw skardze wywotawczej, nie może być wniesiona obrona,
lecz wprost skarga wywołana, i że wskutek tego skarga wywotaw-
cza musi być wniesiona jedynie do wyrażenia
skargi wywotawczej pod zagrożeniem wiecznego milczenia, albowiem
§ 73. stanowi, że w razie niewystosowania skargi, będzie sąsiadem

wieczne w onym względzie milczenie nakazuje." Twierdzenie to jest mylnem. Cennowa § 73 jest bowiem równobieżnością z cennową § 64, a mimo to nakazuje § 64 aby skarga udzieloną była wywołanemu do wniesienia obrony, czego trzymać się mianowicie przy wywołaniu przed rozpoczęciem budowy, gdyż § 73. stanowi, że proste powożenie należą tak, jak w procesie wywoławczym. Także i Trybunał Najw. uwzględniając ostatnie zdanie § 73. kilkakrotnie orzekł (wyrok z 18. marca 1853. I. I. Ko. Orz.) że wywołany bronić się może wniesieniem obrony, wszelako w ten czas tylko, jeżeli wywołujący chce prowadzić budowę w całości lub w części na gruncie, który się znajduje w posiadaniu wywołanego. Przy rozstrzygnięciu procesu wywoławczego poprzedzającym sędzią na rozwiązaniu pytania, czyli zarządy prokuratora przeciw wykonaniu przedłożonego planu budowy uchylił, na co orzecznictwo przy uwzględnieniu stanu rzeczy i przepisów prawa prywatnego (wyrok Najw. tryb. z 17. grudnia 1872.)

Przepisy te odnoszą się także do zniszczenia budynków lub innych budowli. (§ 342 K. c.)

III. Owezwaniach publicznych (edyktałnych)

W procesie wywoławczym z powodu kasatej przechwalce, niżej we wszystkich przypadkach od A do Z. wywołujemy osobę indywidualną, ściśle oznaczoną — z tego powodu nazywa się też wywołanie w tych przypadkach wywołaniem indywidualnem,

dla odroczenia, od wywołania publicznego, wystosowanego do ogółu, do osób, do składnie mierzonych. Wywołanie takie następuje we formie publicznego obwieszczenia, wywołającego wywołanych, do dopilnowania ich praw prywatnych, a zawięzaj głośniego, prę, wnymi skutkami szkodliwymi.

Takie wywołania publiczne nie pociągają, za sobą nigdy, prę, cun wywoławczego i mają, miejsce:

1. w upadłości, (o czym niżej)

2. jeżeli na liczącą, sądową, wystawia się realność, nie wpisana, na w księgi, gruntowe. Wywołanie wystosowuje się do wierzycieli, zastawnych, aby ci dopilnowali swych praw. (Dekret, nadw. z 19. listop. 1839. dla Tyrolu wydany, a w niektórych krajach koronnych, auct., logicznie zastosowany.)

3. z powodu, zastawienia ksiąg gruntowych i ksiąg dla kolei, i szlakowych (Ob. ust. z 28. czerwca 1841. i 19. maja 1844.)

4. przy umorzeniu wpisów hipotecznych, dłużej nad lat 50. ciał, i ciałych (§ 118-121. ust. grunt.)

5. przy umorzeniu dokumentów archiwalnych, gdzie się, wzywa, posiadacza tego dokumentu, by się z nim zgłosił do sądu. (§ 201. - 203. k. p. c.)

6. jeżeli chodzi o całość, mierzonych, sądowi, materii, sąd ich, wzywa, by się zgłosili do sądu (§ 128. par. 29. sierpn. 1854.)

7. wezwaniem wierzycieli spadkowych, do zgłoszenia się, do sądu, w celu, wależytości, (§ 873-875. k. c. i § 33-36. ust. z 9. sierpn. 1854. l. 208.)

8. przy postępowaniu, które, poprzedza, zajęcie, sądowych, depozytów,

ten narzekacz skarbu (Sik. nat. w z 35 z października 1802)

9. przy oddzieleniu jakiegokolwiek od nieruchomości, w księgach publicznych wpisanej (ust. z 9. lutego 1809 L. 17.)

IV. Skargi, ktoronmi naprzeciamy zasadności (sprawiedliwości) orzeczeń władz administracyjnych. —

Ła 2. przypadki, gdzie orzecznictwo przez władze administracyjne wydane, muszą byćaskarżane w drodze sądowej w przeciągu oznaczonego terminu, albowiem w przeciwnym razie nabywają powagę orzeczenia prawnomocnego, nielegającego już więcej naruszenia. W tych przypadkach winien powód wskazać udowodnić, że orzeczenie jest niesprawiedliwe, i domagać się wyroku sądowego, iż nie jest obowiązującym do tego, co na niego okłada orzeczenie władzy admin.

Tu należą:

A. Orzeczenia zagrabiające odebraniem dóbr skarbowych, więc, tych w dzierżawę, albo arszadujące odebraniem tych dóbr. Orzeczenie takie wydaje starosta powiatowy oznaczające dzierżawcy termin 14. dniowy do wypłatienia kontraktu dzierżawnego, a zagrabiające po brankującym upływie tego terminu, odebraniem dóbr, które natychmiast może być wykonaniem, skoro xiłoka grozi niebezpieczeństwem. Dzierżawca może jestaskarżyć w drodze sądowej to orzeczenie, a w tym celu wyznaczyć sobie, skargę przeciw Prokura, torji skarbu. Na przykład uskutecznionego odebrania dóbr win, na być skarga wniesiona w przeciągu dni 45. (pat. z 21. grudnia 1800)

To samo postępowanie ma miejsce w zgłębieniu wyrażeniowych
dobre gminnych, wszelako skarga wyrażona być winna przeciw
gminie (Skr. nadw. z 29. sierpn. 1835.)

B. Orzeczenia władz administracyjnych wojskowych, mocą
których ktoś skarżany został na wynagrodzenie szkody, twierca kata,
twierca centralnej kasy obrachunkowej wojskowej. — Skarga wy-
rażona być winna przeciw Prokuratorowi Skarbu w przedsięwzięciu
2. misji, licząc od dnia wyrażenia orzeczenia; sąd wskazuje tyl-
ko wówczas przyjąć moję skargę, jeżeli powołano doń i dostatecz-
nie kabepierzył należność skarbową, lub ją złożył do depozy-
tu sądowego. (Skr. nadw. z 28. marca 1804.) Stajemy się natow-
skowy orzekł 25. kwietnia 1855. r. xi w przypadkach wmianko-
wanych ma miejsce skarga wyrażona.

Dotąd tych skarg zaliczyć możemy następujące 2. przypadki:

C. Wypowiedzenie sądowe kontraktu najmu lub dzierżawy
mieszkała sąd przeciwnikowi i nakazem, aby zarządy swe przeciw wy-
powiadowi podał w 8. dniach, gdyż po upływie tego terminu żadne
zarządy przyjęte nie będą, a wypowiedzenie staje się wykonanem.
(§ 6. rozp. ces. z 16. listopada 1858.) / To samo dotyczy się sądowego upom-
nienia przy kontraktach nie wynoszących wypowiedzenia, aby
strona w czasie właściwym oddała lub odebrała przedmiot najmu
lub dzierżawy (§ 11. tegoż rozp.); Zarządy niezyskane w tych przy-
padkach przeciw nakazowi sądowemu, uważają się za skargę, która
przekazywana sądowności nakazem sąd ułożeniom to zaprzeczenie
D. Jeżeli stworzono upadłość, co do majątku słowami jego ra-

robokowych i gospodarczych, a sąd razą i nie twierdził, że porządne obli-
czenie dopłat poszczególnych członków, karek i tych nie ma prawow-
nie iść poruczyć, mowa, którego rozkaz obliczenia dopłat, o ile się do
niego odnosi (§ 6 i 86. ust. z 9. kwietnia 1873.)

Rozdział X.

O procesie rachunkowym (Rozdział X. ust. sąd.)

Rachunki mogą się stać przyczyną wywołania się procesu
w 3. przypadkach:

I. Gdy ktoś obowiązany jest do składania rachunków,
a nie składa takich.

II. Gdy ktoś otrzymał rachunek, a nie otrzymał ani uznania
rachunku, a rachunek ani rachunków przeciw temu, ze strony od,
którego rachunek.

III. Jeżeli ktoś rachunek otrzymał, a odbierający takowy:

A sądownie,

B. kasadownie czyni rachunki przeciw rachunkowi.

do I. W pierwszym przyp. obowiązany jest do składania
rachunków porwanym być winien przed sąd swój osobisty o to, że
nie rachunków. Ponieważ w tym przypadku nie ma miejsca wła-
ściwy proces rachunkowy, przeto przepisy rozdz. X. ust. sąd. nie

nie mają być stosowane;

jeżeli ktoś został wyrokiem skazany na złożenie rachunku, wyrok wykonanym bywa w myśl § 410. Ten, komu rachunek ma być złożony, może według okoliczności wynieść skargę, ozw. od tego, co dał osobie, która do składania rachunku jest obowiązana, aby tym sposobem zniwolić ją do wykazania, co się stało z odebranymi pieniędzmi, lub innymi rzeczami.

do II. W drugim przypadku wchodzi w zastosowanie przepis § 165 i 166. Składający rachunek, winien jak w procesie wyroczni, czym wnieść skargę przed sąd, przed którym go odbierający rachunek, powołać musiał, a więc przed sąd osobisty składającego rachunek, i wykazać w niej, że powołanemu toczył rachunek, i dać, aby ten albo rachunek, za rzetelny uznać, albo zarzuty przeciw rachunkowi poczynił, a to w terminie, istniejącemu do okoliczności wyznaczyc się mającym. Niekiedy tej skargi wyznacza sąd, a nie dyktuje w celu wysłuchania stron co do oznaczenia terminu. Na podstawie rozprawy wyraża sąd rozstrzygnięcie (nie wyrok) mocą której wyznacza się odbierającemu rachunek termin domnięcia rachunku za rzetelny, albo do poczynienia przeciw niemu zarzutów, a ten zagrożeniem, że na przypadku bezskutecznego upływu terminu rachunek uważać się będzie za rzetelny.

Niekiedy tej rozstrzygnięcia może odbierający rachunek,

1. wydać składającemu takowy bądź sądowi bądź zasadomierzom rachunku, czyli tzw. absolutorium z rachunku — w tym przypadku ustaje także posiadnictwo sądu.

2. Jeżeli odbierający rachunek, nie dotrzymuje terminu, składający rachunek może iść do sądu z pozwem, wskutek czego sąd wyda wyrok ostateczny, w którym uznaje rachunek za usprawiedliwiony (§ 166.)

3. Jeżeli odbierający rachunek czyni zarzuty przeciw niemu, natenczas ma miejsce właściwy proces rachunkowy (ob. niżej § II)

do III. A. Jeżeli odbierający rachunek czyni zarzuty przeciw rachunkowi, czyto wprost, czy dopiero wskutek skargi wyrażonej przez składającego rachunek, natenczas ma miejsce właściwy proces rachunkowy (§ 167. i 168.) który przeprowadza się na piśmie, chociaż najw. trybunał dopuścił w jednym przypadku nawet postępowania summarycznego.

Zarzuty przeciw odbierającego rachunek poczynione stanowią w procesie rachunkowym właściwą skargę. Każdy zarzut rachunkowy winien być przedstawiony odrębnie i oznaczyć liczbę, kwotę, a do skutku wyjaśnieniem przyczyny, na której zasadzonym zostało (§ 167.) Odpowiadzi na poczynione zarzuty, zawierająca odparcie tychże, stanowi obronę. Odpowiedzi zarzutów (in primis) stanowi replikę, a ostateczne odparcie tychże duplikę. Pisma procesowe oznaczają się także podzwannami. Którykolwiek skargi zawierający zarzuty, piewa: „aby zarzut pod 1. i do kwoty 100. zł, zarzut pod 2. do do kwoty 50. zł etc. — za prawdziwy uznany, a składający rachunek na wypłatę i wypłatę sumy skazany został.“

Odpowiedzi na zarzuty zawierać należy taki sam termin, jak o stronie. Odpowiedzi na repliki także ten sam, jak do repliki, a do duplikę także ten sam, jak do duplikę (§ 168.) Po raz pierwszy proces rachunkowy, nie przynosić racjonalnej

re Fron u
B.
ruty, ma
za przeszk
wy proces
rachunkowy
x niewoli
chwego p

Mo
a jeżeli
nienia x
ustawy
rachunkowy
winnym
chunki
powód, p
jący ra
sądzie
sie skar
Pr
mamy u
powoła
1. kwiet
Rachu
namu u

ze stron wyrok racorny.

§ 8. Jeżeli odbierający rachunki czyni ^{zaw} domniemanie przeciw tymże rachunkom, nadto składający takowe, może poczynienie rachunków poczynić na przechwałkę, i przez wyrażenie skargi wywoławcej wywołać właściwy proces rachunkowy, tj. wniesienie monitów rachunkowych, czyli rachunków przeciw rachunkowi. Należy jednak od jego woli, czyli i kiedy chce, zniechęcić odbierającego rachunki, za pomocą skargi wywoławczej do sądowego poczynienia rachunków pod zagrożeniem wiecznego milczenia.

Wolno mu też prominać całkiem rachunek czynienie rachunków, a jeżeli chce, zniechęcić odbierającego rachunków skargą do sądowego poczynienia rachunków. Trybunał najw. wyrok d. 26. czerwca 1854. że nie ma ustawy, według której z powodu błędnych rachunków musiałoby być narządzone i przeprowadzone postępowanie w rodzaju I. przepisane, albowiem postępowanie to ma miejsce tylko na rachunek składającego rachunki. Jeżeli tenże chce się tego postępowania, i występuje jako powód, postępować należy jak z powodem każdej innej skargi. Składający rachunki interweniować może tego środka, jeżeli mu się na rachunek tego rachunku wrócił należy, w tym bowiem przypadku winno się skargę załatwienie tego zwrotu.

Przepisy w rodzaju I. zawarte stosują się także do rachunków rachodcy mają upadk. (d. nadw. z 13. lutego 1795) i sekwestratora (§ 393. u. z.) jeżeli z powodu tych rachunków spór powstaje. — Co do upadłości otwartych w dn. 1. kwietnia 1853. lub później, wchodzi w zastosowanie § 149. 753 ust. o upadł. Rachunki opiekunów i kuratorów podlegają postępowaniu akredytowemu w § 203-214. ust. z 1. sierpnia 1854. o postęp. w sprawach wspólnych.

Rozdział VI.

O sędziach polubownych.

Sędzia polubowny jest to osoba wybrana przez strony celem rozstrzygnięcia spornej, i obowiązująca się rozstrzygnąć takową.

I. Ustalenie sędziego polubownego (§ 359 i 360.)

Rozstrzygnięcie spornej przez sędziego polubownego wymaga dwóch warunków:

1. Istnienie między stronami spierającemi się, które zgadzają się poddać spór między sobą sędziemu, lub pod rozstrzygnięcie sędziego, lub sędziów polubownych. Umowa ta, tzw. kompromis, albo porozumienie, może być zawarta wprost, lub na groźbienie nieważności na piśmie zawartej umowy.

2. Istnienie umowy zawartej między sędzią polubownym, wskutek której ten sędzia jest obowiązany rozstrzygnąć. Umowa ta, ustnie zawarta, może być:

a) zawarta wprost, lub na groźbienie nieważności, albo b) zawarta w formie umowy, która jest przedmiotem umowy, lub na groźbienie nieważności, albo c) zawarta w formie umowy, która jest przedmiotem umowy, lub na groźbienie nieważności.

mieu. Sądzia polubowny, kęj zwoleka wyplanie orzeczenia na prawie, może być do tego zważanym w drodze procesu.

III. Środki prawne przeciw wyrokowi polubownemu (§§ 362. 364)

Jeżeli strony ustanowiły stałe sądy polubowne, a to, na pokrzywdzona winna się odwołać do wyroku sądziego niższego sądu, do sądziego wyższego. Jeżeli strona chce się być pokrzywdzoną wyrokiem polubowym, wydanym w ostatniej instancji, albo jeżeli instancji nie było, wydanym wyrokiem polubowym, naówczas może się odwołać, czy strony w kompromisie wyrażnie zaakceptują dołżnego odwołania się w drodze prawa od wyroku polubownego, lub czy tego nie uczyniły.

1. Jeżeli strony wyrażnie tego się zaakceptują, tj. jeżeli wyrażnie oświadczyły, że poprzestaną na wyroku sądu polubownego, wówczas bezwarunkowo do niego ściśle się muszą, z wyjątkiem następujących dwóch przypadków:

a. jeżeli zasądziło widoczne oszustwo, albo

b. jeżeli sąd polubowny przekroczył granice nadanej mu władzy.

W obu tych przypadkach strona pokrzywdzona winna skargę przed sądem wyższym I. inst. a to w przypadku pod a. przed sądem karnym w sprawie o czynu kradzieżliwym, w przypadku pod b. przed sądem cywilnym w sprawie o stwierdzenie powołanego wyroku polubownego. Gdyby w przypadku pod a. dochodziło karnie uprzedź, może być wyrok polubowny według ustawy § 362. zachowany w

drodę cywilną. Pytanie o ważność wyroku polubownego rozstrzyga
(wyrokiem) wyłączenie sędziów wyjątkowy, wydając wyrok (najwyższe
postanowienie z 4. maja 1833 r.)

2. Jeżeli strony wyrażą się niechętnie, dalszego odwołania się.
wówczas strona powołująca może od wyroku polubownego roz-
strzygnięcia apelacji do wyjątkowego sądu drugiej inst. lecz wolno jej to przez
ciągnięcie terminu do czasu wyczerpania wyroku polubownego, wytoczyć
spór przed sąd wyjątkowy i dalej także postępować, jak gdyby się rzecz
nie była w sądzie polubownym. Innej rozprawy, ani jej mi rozstrzy-
gnięcia. (S. 363.) Termin ten 14. dniowy nie jest odwołanym. Przy rozwi-
nieniu pytania, jak ten spór ma być wytoczonym przed sąd wyjątko-
wy, rozwinąć należy:

a. jeżeli powód nie jest zadowolony z wyroku polubownego, na wo-
łas podaje wyjątkową skargę do sądu właściwego, w którym to przypadku,
kto przedstawić może okoliczności i środki dowodowe, które przedtem
nie były, przedstawić.

b. jeżeli zasądzone, tj. skazany wyrokiem polubownym
chce się być pokrzywdzonym, wówczas uważać może wyrok ten
za przedwczesną precesionikę, wystąpi więc ze skargą, wywoł-
ując, nadając, aby precesionikowi nakazano, iż by skargą wywo-
łaną dochodził prawa przyznane mu wyrokiem polubownym,
inaczej nakazaniem mu będzie wieczne milczenie. Wyrok polu-
bowy staje się prawomocny.

3. jeżeli strony wyrażą w kompromisie oświadczyć, że na wy-
roku polubownym poprzestaną, a więc zachają się wszelkiego

Rozdział VII.

Oareszcie, czyli przymusie osobistym.

Jeżeli istoty procum wyptywa, że egzekucya może dopiero nastąpić po przejściu wyroku w rzecz osadzoną, wówczas prawo dozwała wierzycielowi domagać się za bezpięcenia swą należności przez ten środek zaradczy tymczasowy, o których rozdziały 28, 29 i 30. ust. sąd stanowią. Rozdziały te mają za przedmiot różnorodność, rządzenia sądowe, kapomocą, których dozwała się tymczasowego za bezpięcenia na korzyść strony, nie mogącej nadać wykonania prawu swego w drodze egzekucyi. Wprocent środków zaradczych tymczasowych wchodzi:

1. tymczasowy przymus osobisty;
 2. zapowiedzenie rzeczy ruchomych;
 3. sekwestracya prowizoryczna lub tymczasowa;
 4. złozenie rzeczy do depozytu sądowego;
 5. kaucya.
 6. prenotacya a podpiwnem, zastawieniem i adnotacya w księgach hipotecanych;
 7. zajęcie i oszacowanie jako obiekt zaradczy prowizoryczny.
- Przymus osobisty jest w postępowaniu cywilnem 2-aki:
1. prowizoryczny, a powodem obawy, że dłużnik nieknie, a

2. jako środek egzekucyjny, aby dłużnika przymusić do do-
starczenia środków wypłaty. Ustawa z 4. maja 1868. przewiduje
przymus osobisty egzekucyjny za wekslowe lub inne pieniężne dług.

Provizoryczny przymus osobisty jest to przytrzymanie dłuż-
nika podejrzanego o ucieczkę, albo uciekającego się do ucieczki,
albo uciążliwego się już ucieczce, dozwolone przez sąbiergo
cywilnego przeciw rozpowszechnieniu procesu, lub w toku tegoż, w celu, aby
dłużnik nie uciekł. O tym przymusie stanowi rozdz. XVIII. ust. 145.

I. Warunki dozwoleń aresztu osobistego.

A. Krona, i rządająca aresztu, powinna mieć do dłużnika
pretensję, rzetelną i wypłatną, w dowód której albo

1. przedstawia dokument, na zupełną, wiarę zastępujący, tj.
taki, który stanowi zupełny dowód pretensji, jeżeli przeciwnik
wniesł go za prawdziwy (§ 367) albo

2. nie mając takich dokumentów,

a. przedstawia dokumenty, uprawdopodobniające byt pre-
tensji, i zarazem

b. skłoda dostateczną kaucję, z którejby przytrzyman-
nym być mający wynagrodzonym być mógł za odstąpienie i
jakoś wyrazić się mogąca (§ 368). W braku wszelkich dokum-
tów przymus nie może być dozwoleonym (Inaczej praktyka)

B. Krona domagająca się aresztu uprawdopodobnić
winna wiarygodnem świadectwem lub winny sposób, że dłuż-
nik dla wzmiankowanego długu podejrzanym jest o ucieczkę

albo że się zabiera do nieczci, albo, że się już najpóźniej w nieczci, narodzić

P. Osoba, mająca być przystrzymana, nie może być prawnie uwolniona od aresztu, na który zezwolić, może sądzia cywilny.

Do osób uwolnionych należą:

A. wszyscy ci osoby, które dotychczas podlegały jurysdykcji wojskowej cywilnej (pat. z 20 kwietnia 1782) wszelako ulegają przy: mrowi osobistemu:

a. żołnierze należący do rezerwy ochrony krajowej, jeżeli nie są w służbie czynnej, i

b. żołnierze, którzy są na wolności, aż do powołania, przeniesienia do rezerwy, albo aż do zupełnego uwolnienia (reskr. min. z 3 marca 1867. i ust. z 5 grudnia 1868. § 53.)

Jeżeli żołnierze w powyższym pod a i b powołanym pozosta do służby przez władzę wojskową, noszą one natychmiast przymus osobisty.

2. Urzędnicy państwa (pat. z 25. marca 1798) dopóki pozostają w służbie czynnej.

Prawo to stwarza także:

a. praktykantom na przyjętym, naopatrzonym dekretem nominacji (sekr. nadw. z 18. grudnia 1800.)

b. urzędnikom urzędu naostawniczego, szpitali, niemniej w ogóle urzędników takich zakładów, które utrzymywane bywają z fundusów, które imi rząd bezpośrednio zawiaduje, dalej u, urzędnikom miejskim i wydziału krajowego (sekr. nadw. z 16.

Hydria 1799. i 3. kwietnia 1838.

c. stobie dwornym cesarskiego, która pobiera stół, pitacę, rekarbu
panstwa (dekr. nadw. z 26. kwietnia 1799) tudzież wresztem teatrów
nadwornych (dekr. nadw. z 8. lutego 1828.) nie zaś aktorom nadwor-
nym (dekr. nadw. z 1. lipca 1833.)

d. subiektem apteki nadwornej (dekr. nadw. z 3. kwietnia 1805.)

e. nauczycielom publicznym i nauczycielom szkół ludowych
miejskich, nie zaś kościelnym (dekr. nadw. z 3. lipca 1801-10 sierpnia
1822. i 9. lutego 1841.)

f. parafionym gmin żydowskich (dekr. nadw. 22. lutego 1828.)

3. Fabrykacyi i zakładów wyrabiających proch (reskr. min.
z 31. kwietnia 1853.)

4. Konsulowi generalni, konsulowi, wicekonsulowi i
kanclerz francuzoy, ustanowieni monarchii austr. ulegają wtem,
czas tylko przymusiowi osobistemu, gdy są kupcami, i gdy się ro-
chodzi o thing handlowy. (Uwaga z 16. grudnia 1856.) Ten przymu-
s, stniy także konsulom państwa niemieckiego, krolestwa hirs. etc.

II. Dozwolenie.

O dozwolenie przymusu osobistego podaje się prośba, nie skar-
ga. Jeżeli wszystkie zachodzą warunki, sąd dowala, przez rozstrze-
szyć arextu bez stuchania słuchnika, nakazując wykonanie arextu
słownikowi sądowemu, wykonanie arextu. Jeżeli kaneya ma być stori-
na, wykonanie nastąpi na poprzednim storiem kaneyi do ręk. de-
legowanego urzędnika lub sądu. (prośba potrojnie.)

III. Sąd właściwy.

Przepis § 869. został zastąpiony przepisem § 46. nowej jur. w.,
zług którego podania, odwołanie, powikarycznego, aresztu, ka,
powierzenia sądowego, sekwestracji powikarycznej lub innego
świadczenia tymczasowego karadnego, mogą być wniesione według
wyboru domagającego się, albo przed sąd, który jest właściwym
dla sprawy głównej, albo przed ten sąd powiatowy (także miejsce
deleg) w którego okręgu abexpiercienie powikaryczne ma być u,
skutecznością. Jeżeli podanie wniesione jest do sądu powiatow,
wego niewłaściwego dla sprawy głównej, nadczas ma miejsce
jurysdykcyjna szczególna dla powikarycznego abexpiercienia.

IV. Wykonanie aresztu.

Delegowany urzędnik sądowy wczera, strużnikowi rezolucję
dokładającą aresztu i karadnego przytrzymuje. Rekrutatoro,
my od tej rezolucji, nie ma mocy wstrzymującej. Prawiślowo strużnik
ma być przeprowadzonym do aresztu, wyjątkowego, wrelako od są,
driego kaluzy, rezolucji, aby strużnik zatrzymanym był w swem
mieszkanin, lub ten, aby abexpiercienie względem niego nastąpi,
do winny sposób np. przez obłanie fraizy

Różnica, jaka tu zachodzi, jest ta, że utrzymywanie strużnika ka,
trzymanego w areszcie wyjątkowym, dostarczonem być musi na
jego zaciąganie przez wierzyciela; w przeciwnym razie strużnik sam
potrzebne koszty ponosić winien. Ośwymienna koszt na utrzyma,
nie strużnika w areszcie wyjątkowym zatrzymanego, które wie,

rozprawy w sądach, przy sądach wyznaczonych z góry płać winien.
W razie niedotrzymania tych rat musi być dłużnik na ządanie
nowe bez wszelkiej rozprawy uwolnionym, i dla tego samego dłużu
musi być już więcej przyzysztowanym (Skr. nadz. z 18.
grudnia 1817. i 8. marca 1818.)

Dłużnik zatrzymany w więzieniu, nie mogący po-
nosić kosztów strażnicy, oprowadzonymi kosztami do aresztu, wry-
czajnego (Skr. nadz. z 12. września 1796)

V. Usprawiedliwienie dowolnego aresztu prowi-
sycznego, i właściwość sądu. (§ 372.)

Zadający aresztu jest obowiązany skargą usprawiedli-
wić dowolny areszt. Skarga ta wnosi się albo równocześnie
z prośbą o zwolnienie aresztu, albo w ciągu dni 14. po wykonanym
arescie według §. 6. noweli z 1814. Termin ten nie jest odwrotny.
Areszt przypuszczony w celu i zapadła pretensja, z tego powodu
i sąsami skargi może mieć za przedmiot tylko rozrymność ro-
płaty i uwanian aresztu za usprawiedliwienie. Na skargę za-
żądać od sądu postępowanie ustne. Jeżeli przed wykonaniem
aresztu toczył się już spór o ten sam dług, naówczas niema pro-
stoby wniesić skargi usprawiedliwiającej, jednak winny
wykazać musi, że spór wisi. Skarga usprawiedliwiająca ma być in-
mioną

1. przede wszystkim o głównej i właściwej, skoro sąd ten do-
zwolit aresztu.

2. jeżeli aresztu dozwolit sąd powiatowy, w którego okręgu przytrzymano strażnika, wieczyli macen będzie wyznaczyć skarżącą, usprawiedliwiającą.

a. przed sądem dla sprawy głównej właściwy, albo

b. przed ustanowionym sądem powiatowym.

Skargi jednak należące według zasad, normy jurd. przed sądem kolegiąlnym I. inst. nie mogą być wnieszone przed sąd powiatowy, który dozwolit aresztu, lecz tylko przed sądem kolegiąlnym I. inst. w którego okręgu sąd powiatowy ma swoją siedzibę. (ukr. min. z 19. czerwca 1855.)

W przyp. pod b. zachodzi szczególna jurysdykcyja osobista.

VII. Czas trwania aresztu prowiarycznego

Areszt ten nie jest ograniczony do pewnego czasu, lecz gdy przeciwnie areszt egzekucyjny tylko rok cały nieprzerwanie trwać może. (§ 405. i dekr. nadw. z 13. czerwca 1806) Areszt prowiaryczny wyrokiem usprawiedliwiony, zaczyna się na dzień aresztu egzekucyjny, a to z dniem wykonania wyroku I. inst. u, usprawiedliwiającego areszt. (dekr. nadw. z 21. stycznia 1808.) Postanowienie to służy obrotowi zachowującemu trwałość, a nie się nie pochodzi o areszt za wekslowe lub inne pieniężne dług. Areszt prowiaryczny z powodu takich długów docelowo, znosić się z dniem wykonania wyroku usprawiedliwiającego areszt, a strażnik zostaje pułkowany na wolną nogę.

VIII ²⁰ Lnienie arestu prowizorycznego

(§ 371 i 373.)

Arest znosi się:

1. jeżeli dłużnik dług swój zapłacił.
 2. jeżeli dłużnik dług swój dostatecznie zabezpieczył.
 3. jeżeli wskutek skargi niesprawiedliwiającej pretensya Soma, gającego się arestu nie została uznana, za usadowioną;
 4. jeżeli wierzyciel nie otrzymał terminów rat, w których koszt utrzymania dłużnika miały być pokryte. (ob. § 371)
 5. jeżeli dłużnik udowodni, że jest uwolniony od arestu;
 6. wskutek powołania do służby wojskowej żołnierza przymusowo utrzymanego w areście, a
 7. wskutek zapadnięcia wyroku niesprawiedliwiającego arest uwolniony dla wieloletniego lub innego pieniężnego długu (wyrok najw. tryb. z r. 1860) -
- W przypadkach podl. 4. i 7. uważać należy, czyli dłużnik nie jest zatrzymanym także dla innych długów.

VIII Skarga o radę i czynienie (§ 373.)

Jeżeli skarga niesprawiedliwiająca, a w czasie tożsaczym nie była podana, albo jeżeli pretensya Soma gającego się arestu nie została uznana, za usadowioną, dłużnik ma prawo wynieść skargę o radę i czynienie, nie mniej powodu otwierania i wyrażonej skody. Skargę tę wynieść można w czasie trwania arestu przed sąd, który go uwolnił (§ 373) a po uśmierceniu arestu przed sąd osobisty wierzyciela.

Rozdział XIII.

O zapowiedzeniu rzeczy ruchomych. (Verbot auf fahrende Güter.)

Przez zapowiedzenie (condictio Verbot) rozumieamy na, kar sadu, mocą którego na wiadomości wierzyciela (zapowiadającego) policonem bywa sobie trzeciej (zapowiedzianemu) macy, jacy w ręku rzeczy ruchome dłużnika, aby takowych podosta, sup odpowiedniością, nikomu bez zezwolenia sadu nie wy, dawata. Tym sposobem dłużnik nie może korzystać z rzeczy, xami dowolnie na nikorzystać swego wierzyciela (Zapowiedze, niema za przedmiot rzeczy ruchome.

I. Warunki (§§ 374, 376 i 377.

Zasady, na których polega, arezt przewidziany, stau, ją, się także do zapowiedzenia. Zapowiedzenie może być dozwolone przed wytoczeniem procesu o prawo wierzyciela, lub w ciągu tego procesu. — Warunki dozwozenia są:

1. Rzeczy ruchome, które mają być zapowiedziane, muszą być intasnością dłużnika i znajdować się w ręku trzeciego. Jeżeli trzeci nie ma w ręku rzeczy dłużnika, jednak obowiązuje już na jego korzystać do pierwonego świadectwa, na oświada

sędzia nakazuje trzeciemu, aby się wstrzymał z świadectwem
na rzecz swego wierzyciela, tj. dłużnika osoby iadającej rękę,
wiedzenia. (Jeżeli się rzeczy iadająca, w ręku dłużnika, ma
miejscę sekwestrację § 339.) Jeżeli wierzyciel sam ma w ręku rękę
czy dłużnika, lub obowiązany jest do jakiegoś rękopisu na jego
rzecz, wówczas wypowiedzenie tylko w ten sposób osiągnąć mo-
że, że rzeczy, albo wyptoite należności i tory do sądu; jeśli zaś
rzecz do tego nie jest zdolna, domaga się przechowania rzeczy
przez trzeciego, a w obu przypadkach iada wypowiedzenia
mniemankowanych przedmiotów.

2. Iadający wypowiedzenia winien uprawdopodobnić,
że zostaje w niekorzystnym położeniu nieobecności rękopisu od swego
dłużnika, dla braku innych dostatecznych funduszy lub
dla innych przyczyn np. że dłużnik jego opuścił kraj, mi-
steczka na granicę, lub t. p.

3. Iadający wypowiedzenia przedłoży odwołanie swej petycji
a. dokument na rękopis, wiarygodny (§ 376) i
b. w braku takiego dokumentu uprawdopodobniający pre-
terazy. W tym przypadku wszakże iadający i tory kanonę,
z którejby dłużnik strzymał rękopis czynienie za odwołanie
i wyrażającą mu szkodę.

4. Rękopis ruchome nie powinny być wyjęte z rękopisu
wiedzenia lub egzekucji (Obacz naukę o egzekucji)

Jeżeli się te warunki iadający, iadający rękopisu przez rękopis,
czy bez występowania dłużnika na wypowiedzenie rzeczy

stosunkowo do wysokości materialności wierzyiciela.

II. Przedmiot zapowiedzenia

Przedmiotem zapowiedzenia są, wyłączenie, rzeczy ruchome i nieruchomości, o ile nie są wolne od zapowiedzenia. Wszelkie rzeczy wyjęte z pod egzekucyi, są wolne i od zapowiedzenia i na odwrót, chyba, że ustawa wyrocznie uwalnia od zapowiedzenia, nie zaś od egzekucyi.

III. Sąd właściwy. (§ 378.)

W miejsce tego §^u weszło postanowienie § 46. N. Z. o którym mówiliśmy w rozdziale poprzednim.

IV. Wykonanie zapowiedzenia.

Prosta zapowiedzenie wnosi się w trzech okolicznościach.

Polecenie sądu rożnem jest z uwzględnieniem następujących przypadków:

1. rzeczy nieruchomości, znajdując się u trzeciego (§ 372. i 379) skład dawałający zapowiedzenia winien ostrzec tego, w którego ręku znajduje się rzecz zapowiadana, być mająca, aby z tego, wyjąć wcale nie wydawał pod własną swoją odpowiedzialność. Zapowiadający, któremu nikt nie należy, doręczonym załatwi, winien do niego się zwracać, choćby nawet podlegał innej władzy sądowej i żadnego polecenia w tym względzie od swojej władzy nie otrzymał. Jeżeliby rzeczy zapowiadane ulegały

zaprzeczenia, lub zachowanie tychże wiel kosztowało, wówczas na prośbę jednej lub drugiej strony sprzedam być winny przez publiczną licytację zaproszeniem oszacowaniem, a zebrane pieniądze w depozycie sądowym zachowane być winny.

2. Rzekę znajdując się w sądowym zachowaniu (art 380) Właściciel, kim przy prawku winien sąd dozwolone zapowiedzenie w księgozdroju przymusi do zapłaty lub wezwac do sądu, w którego przechowaniu rzecz się znajduje.

3. Zapowiedzenie funduszu pieniężnych, pobieranych przez dłużnika z kas publicznych, np. pensji, emerytalnej etc. (P. 381) Zapowiedzenie takie ulega przepisom reskr. min. s. g. maj. 1860. (Ob. naukę o egzekucji)

4. Zapowiedzenie sądowe obligacji publicznych i ich odsetek skutkuje się według przepisów reskr. min. z 2. lipca 1859. (Ob. naukę o egzekucji)

5. przy zapowiedzeniu sumy pieniężnej, którą osoba trzecia musi winna dłużnikowi, wierzycielu zadającego zapowiedzenia, nakazuje się temu trzeciemu (zapowiedzianemu) aby się wstrzymał z wypłatą, dopóki sąd nie wyda właściwego postanowienia;

6. przy zapowiedzeniu rzeczy dłużnika znajdujących się u danego wierzyciela i przy zapowiedzeniu należności, które tenże musi mać winna dłużnikowi, postąpić należy jak wyżej podał, no pod P. I. 1. Zwracamy na to uwagę, że otrzymać można zapowiedzenie rzeczy dłużnika, na których osobom trzecim stają prawa rzeczowe, np. prawo zastawu. —

Wzrostug dekretu nadzwyczajnego z 8. listopada 1832. można
zapowiadać obligacje imienne stugu państwa nawet ustnie
i kasadownie, byleby wierzyciel był w stanie podać liczbę, datę,
wysokość kapitału i procent, tudzież nazwiska, na które opie-
wają obligacje.

W takim przypadku może się wierzyciel udać do właściwej
kasy kredytowej i ustnie uzyskać zapowiedzenie, które przez 24.
godzin jest skuteczne. Wszakże wierzyciel winien przed upływem
tego czasu winić do kasy prośbę na piśmie o zapowiedzenie
i oświadczenie, że się już wiał do sądu o odwołanie zapowiedze-
nia. Ponieważ to zapowiedzenie kasowe w każdym jest przez
sądami, w przeciagu których nadejść w sądy winno o odwołanie
sądowe na zapowiedzenie. Zapowiedzenie administracyjne
wychodzi od władz administracyjnych przetożonych na
kasa, w której odnośne fundusze pieniężne się znajdują i ma
na celu uniemożliwić kapitał, dopóki jegościągnięcia nie
nastąpi przez właściwe władze administracyjne lub sądowe.

V. Skutki prawne zapowiedzenia.

Zapowiedzenie wywiera ten skutek, że przez zapowiedzianą
wyjętą, zostaje z pod władzy właściciela, i że wierzyciel na prawy,
padek ponownego wyroku względem prawa, na którego zabrak,
przebiega przez zapowiedzianą, na kręcy tejże egzekucję prawa,
nie może. Właściciel przez zapowiedzianą nie może ani takową
dowolnie rozstrząsać, ani dobrowolnem odstąpieniem zapowiedzianą,

niej wiarytelności udaremnić za bezpieczeństwo wiaryciela. Wskutek
zapowiedzenia nie należy w sądzie wiaryciela zapowiadający
prawa rzeczowego na rzeczach zapowiedzianych, dlatego też
osoba trzecia nie może dochodzić przekoń w popieraniu egzeku-
cji na rzeczach zapowiedzianych, chociażby ta osoba przedtem
nie była wyzkoła zapowiedzenia, a nawet gdyby prosta o egre-
kucję, po dowolnym zapowiedzeniu wniesiona, była (Skr.
nadr. z 5. kwietnia 1791.)

Z tego samego powodu nie należy zapowiedzenie w upadło-
ści żadnego pierwszeństwa w uporządkowaniu wiarycieli (Skr.
nadr. z 4. czerwca 1789) - Zatem też idzie, że między zapowiedze-
niami na jednej i tej samej rzeczy wyzkośnieni niekoniecznie, a wie-
rzycieli nie stwaja pierwszeństwo, i że temuż niech pierwszeństwo
przyznawane będzie, który pierwszy na mocy wyroku usprawie-
dlivniającego zapowiedzenie, domagał się egzekucji, chociażby
nawet tylko egzekucji na zabezpieczenie przez zajęcie rzeczy (§12.
rekor. min. z 18. czerwca 1859. i §339. ust. ord.)

Dozwolone jest samo przez się, że prawa rzeczowe przez osoby
trzecie przed dowolnym zapowiedzeniem nabytkiem nie mogą
być wzmoczone przez zapowiedzenie później nabyte, mają
zatem pierwszeństwo przed prawem zastawu nabytym w drodze
egzekucji przez zapowiadającego wiaryciela, wszelakoż i po
nabytym owych praw rzeczowych.

VII. Usprawiedliwienie zapowiedzenia (§384.)

Równie jak prowizoryczny arest osobisty, musi być usprawie-
dlnione i zapowiedzenie przez wyniesienie skargi, w której wo-
wadnia się wiarytelność, na której za bezpieczeństwo uspokojono
poprzednio zapowiedzenie. Wiarytelność winna być rzetelną i
wypłatną.

Skarga, tak sądowy, aby porównano manowca obowiązanego
go zapłacić sumę, etc. w przeciągu dni 14. i aby uzyskane zapo-
wiedzenie manowca było za usprawiedliwione. Co do właściwości
sądu obowiązuje to, cośmy w poprzednim rozdziale pod L. II. po-
wiedzieli. Jeżeli skarga usprawiedliwiająca nie może być wynie-
siona w ciągu dni 14. wiaryciel prosić może o przedstawienie ter-
minu (§ 6. nowel z 874.) Dodanie oświadczenia, że tego sądu,
do którego wniesiono być winna skarga usprawiedliwiająca.
Jeżeli sądem tym nie jest sąd, który dozwolił zapowiedzenia (ob.
L. II. rozdz. poprz.) wiaryciel wiadomości, ten sąd o zarządanej
ratyce, a względnie o wyniesieniu skargi usprawiedliwiającej
a to w dniach 14. (§ 384.) Jeżeli wiarycielowi chodzi o prawo wybo-
ru między sądami co do wyniesienia skargi usprawiedliwiają-
cej, wynieść należy prośbę o oświadczenie sądu, który dozwolił zapo-
wiedzenia.

VII. Zniesienie zapowiedzenia (§§ 383 i 385.)

Zapowiedzenie kładzie się na sądowni strony.

1. Jeżeli stronnik stronę zapomniał, uspokoił, albo dostatecznie
za bezpieczeństwo. Wrazie zaś spornego, czyli zaofiarowane za bez-

pięć jest przyjmowalnem, spór ten jak najprędzej na na-
dyencyi rozstrzygnięty być winien.

2. Jeżeli skarga usprawiedliwiająca w nakazym czasie
podana nie była (§ 384).

3. Gdy skargę wprowadzić w czasie właściwym wymieszono,
przez sąd, który zapowiedzenia nie dozwolił, wszelako sądniego,
dozwalającego zapowiedzenia nieumiałościano o wymiesze-
niu skargi w dniach 14. po jej wymieszeniu (§ 384, 385.)

4. Gdy wskutek skargi usprawiedliwiającej prawo ka-
powiadającego wzmano na niego kasadmo. W ostatniej chwili
prawy w tych dniach, jeżeli może strasnego wynagrodze-
nia na ostateczności i wykładziona, składe. Skarga o wynagro-
dzenie podana być winna, dopóki zapowiedzenie trwa, do sądu,
zgodnie z tym, było zapowiedzenie, po umieszczeniu kasadmo,
go do sądu, którego zapowiadający podlega co do swej osoby
(§ 385: 386.)

Wykazanie ludzi uo dyngia, p. d. d.
doznanu wyachem nie m. t. g. u. p. a. m.
miana ogad. u. p. d. d. d. p. d. d. p. d. d.
apowiedzenia dozwolnij (d. n. z 4. 1789
d. 1015 14 6. d. n. z 4. 1796 d. 134 100. 2. n. 1
10. n. 5. z 4. 1879 d. 135 100 116. Dug. 4. 1. i. d. n.
z 17. z 1880)

Rozdział XIV.

Osekwestracyi i innych środkach karadczych tymczasowych.

I. Osekwestracyi.

Przez sekwestracyę rozumiemy oddanie z polecenia sądu rzeczy cudzej osobie trzeciej pod zarządek, względnie przechowanie, celem wyjątku takowej z podroptym osób innych. Sekwestracya jest swojaką: tymczasową i egzekucyjną.

Opiemorej stanowi rozdział 30. ust. sąd. Sekwestracya prowadzi konsekwentnie prawidłowo od wyniesienia skargi, tycającej się rzeczy, mającej być sekwestrowaną, albo winną odosłone noty, wy mówią o powołaniu i porównaniu. (§§ 287-339. 339 ust. sąd i §. 1101. k.c.) Przedmiotem sekwestracyi mogą być rzeczy ruchome i nieruchome. Sekwestracya nie ma miejsca, jeżeli rzecz może być przyjęta do przechowania sądowego.

A. Przypadki sekwestracyi.

1. Jeżeli między powodem a pozwanym spór się toczy o prawo własności rzeczy lub prawa jakiegos, np. prawa propinacyi, a żaden z nich nie zgłasza się w posiadowni, albo jeden z nich prawa do posiadania, natychmiast mykazać mi może, natw.

ex us ię xia, przy kiego spór wytorzom, dozwala sekwestracji, rzę lub prawa. (§ 387.) Ustawa przyпускаła, że osoba nie stron nie znajduje się w posiadaniu godziwym, albowiem osoba nie godziwego posiadania wnie w posiadowaniu przepis § 388. Do podanego przypadku należy walczyć i ten, gdy jedna strona nie wycofała, że jej przeciwnik znajduje się w posiadaniu niego, dxiwem, ona jednak sama nie może natychmiast wykonać prawa swego do posiadania. (§ 347. k.c. i § 10. postępowania w sprawach o naruszenie posiadania.) Wzmiankowanym przypadku do osoba sędzia na ządanie jednej lub drugiej strony sekwestracji bez strachania przeciwnika, np. kilku spadkobierców zgłosił się do sądu w taki sposób, że się wzajemnie wykluczają, i ządne, mu z nich na mocy § 870. k.c. nie oddano zarząd i niywanu spadku. W tym razie sędzia wyznacza jednego, który jako powód winien wystąpić. Jeżeli tenie wyniósł skargę w czasie oznaczonym, kaxida że stron spór wiodących domagać się może sekwestracji spadku (§ 127. ustęp 1. pat. z 9. sierpnia 1854) Jeżeliby zaś jednemu z wyżej wspomnianych spadkobierców powierzano zarząd i niywie spadku, natomiast ma miejsce drugi przypadek sekwestracji (§ 127. ustęp 2. powołanego pat.)

2. Drugi przypadek sekwestracji (§ 388) Jeżeli porównamy naj, duje się w godziwym posiadaniu rzęzy lub prawa, o którą to rzecz powołany jest skarga, wówczas sędzia dozwala sekwestracji pod następującymi warunkami:

Powód powinien:

a. wykazać niebezpieczeństwo, że porwany mógłby znieść lub prawo w ciągu procesu zepsuć, porwać, albo inną, szkodę wyrządzić, i
 b. kaofiarować dostatecznie zabezpieczenie za szkodę porwanemu złodziejowi wyniknąć mogącą. Wskutek podania o sekwestrację prowny, być może wystąpić co do niebezpieczeństwa przez powoda twierdzącego, iż co do dostateczności kaofiarowanego zabezpieczenia nie ma co do karantów tychących się sprawy głównej. Po wystąpieniu zarządu uchwała pozwalająca lub odmawiająca sekwestracji. (dekr. nadw. z 31. października 1800.)

3. Trzeci przypadek sekwestracji (§ 339.) Powód bezwarunkowo wygrywający sprawę w I. inst. może się domagać podważenia postępowania apelacyjnego sekwestracji na zabezpieczenie przysługującego mu prawa. Według dekr. nadw. z 31. października 1800. postąpić należy w tym przypadku, jak w drugim przypadku, obecnie w sprawie wygrywającej może natychmiast prosić o zrekurs na zabezpieczenie, o czym mówiliśmy w nauce o środkach prawnych.

4. Czwarty przypadek sekwestracji (§ 1101. k. c.) Prowadzący, czynu w najmu lub dzierżawę służby na zabezpieczenie czynu z najmu lub dzierżawy ustalone prawo zastawu na rzeczach w § 1101. k. c. wymienionych. (dekr. nadw. z 10. kwietnia 1837.) Prawo to wszakże wykonane być może na tych tylko rzeczach najemni, kła lub dzierżawcy, które w czasie wyniesienia sługi o wyplatę czynu znajdują się w mieszkaniu a względnie na dobrach wyniesionych. Na przypadek wyniesienia tej sługi służby nie przysługuje prawo żądać w osobnym podaniu z zażaleniem

prezentowanego napisu skargi, aby sądownie opisano rzeczy, które
się w czasie wyniesienia skargi znajdują w mieszkaniu lub w do-
brach wydzielonych. Opisanie to winno na mocy Sekr. nadz.
z 5. listop. 1819. i 11. marca 1820. natychmiast być dozwolone bez stru-
chania przeciwnika, chyba, że zachodzi uzasadnione wątpliwości.

Opisaniem tem nie nabývá się prawa zastawu, bo to istnieje je-
już od chwili wniesienia rzeczy do mieszkania lub do br. niern.
chomych, lecz prawo zastawu już istniejące zabezpiecza się tym
sposobem. Rzeczy opisane pozostają w posiadaniu najemnika
lub dzierżawcy, nie mogą być jednak przez niego samowładnie
zamiast (§ 183. k.k.) Jeżeli wynajmujący przy wyniesieniu skargi
opłaci, czynszu w celu zabezpieczenia tegoż, zgoda sekwestracji
rzeczy najemnika lub dzierżawcy, na czas wolaściel nie jest ob-
wiązany wykazać w tymogo w § 288. (uchw. najw. tr. z 25. września 1872. L. 17. K. G.)

5. Piąty przypadek sekwestracji zawarty w § 14. ces. rozpr. z 16.
listopada 1853. planowiocego opuszczenie w sporach z kontra,
które onajm. wynikłych.

6. Szósty przypadek sekwestracji podaje § 289. not. sąd. jeżeli
zachodzi wszystkie w rozdz. 29. not. sąd. podane warunki, od których
zastryż dozwolnie zapowiedzenia rzeczy strażnika, wierzyciel może
żądać, aby rzeczy strażnika podejrzanego o ucieczkę, nie będące
nawet przedmiotem skargi, które jednak na rozproszanie nie,
czyżby miały być by mogły, strażnikowi objęto i osobie trze-
ciej do przechowania oddano. Wyraz „Arest” w § 289. znaczy a.
miejsc na rzeczy, czyli zapowiedzenie. —

7. Tę samą przepadkę sekwestracji (§ 348 k.c.) Sąd dowodzi sekwestracji i w tym przypadku, kiedy wydanie rzeczy sądanem jest odzwierzydla przez więcej razem wspomnianych w niej prośb, sądanie, a między nimi nie znajduje się żaden, w którym imieniem rzecz jest brzmiana.

B. Sąd właściwy.

Właściwość sądu stosuje się do przepisów § 46 N. Z. (Ob. rozdz. o areście osobistym) Z właściwości sądu do postępowania spadkowego wynika, że podczas trwania postępowania tego tj. aż do przyznania spadku, żaden inny sąd dowodzić nie może sekwestracji spadku spornego (Zchr. nadn. z 4. lipca 1845. i § 37 N. Z.)

C. Wykonanie sekwestracji.

Sekwestracji domagać się należy w zwykłym podaniu, wskutek czego zapada rozstrzygnięcie (Zchr. nadn. z 21. października 1800.) Sądowi do porządajacy sekwestracji winien zarządem według § 290. wezwać strony, aby się w ciągu dnia 14. po wyrażeniu rozstrzygnięcia względem sekwestratora ułożyły, i tegoż w tym samym czasie sądowi przedstawiły. Jeżeli która ze stron inną osobę przedstawia, na sekwestratora, sądnia wyznaczy audytorów, i po wysłuchaniu stron miarą, jeżeli nie będzie przeciwstawiało sekwestratora. Co samo zachodzi, jeżeli jedna tylko strona przedstawiła sekwestratora (§ 291.) Sekwestrator mianuje się sekretarzem sądowym polecającym, aby orzeczył lub prawie zaskwestrowanemu miał staranie jakooby go spro-

data, wszelkie zaś pożytki składające, jakie są dla bezpieczeństwa
stowa po wytłuczeniu obu stron postanowi.

Nominacja sekwestratora należy do sądu, dozwala ją
tego sekwestracji. Wprowadzenie jednak sekwestratora do nie-
ruchomości, niepodlegających temu sądowi należy do sądu
recesowego (§ 51. N.G.) który wezwany być winien o przeprowadze-
nie sekwestratora. Sąd oddaje rzecz sekwestrowaną, sekwe-
stratorowi przez delegowanego urzędnika sądowego.

Sekwestratorowi dla przedsięwzięcia postanowionemu ma-
ją być także tylko listy i przeszły pocztowe wydane, które objmu-
ją prenieks albo wartości prenieksine (Kas. min. 2 lipc. 877. L. 8870)

Sekwestrator obowiązany jest maistalej w dni 30, po upływie
każdego roku stawić rachunki sądowi, ten zaś winien wrzucić,
jeżeli się strony inaczej nie ułożyły, wszelkie rachunki otydnom
na rzecz powoda, w celu zatwierdzenia takowych lub czynienia
rachunków, w którym to przypadku tak jak z innymi rachun-
kami postąpić należy w § 393. Choć strony poczynić mogą rachun-
ty przeciw rachunkom, jednak w jednym i tym samym proda-
niu, gdyż między nimi zachodzi wzajemność prawa względem se-
kwestratora, a na przykład, gdyby przysięło się procesu rachun-
kowego, strony występowatyby jako uczestnicy sporu. Sekwestra-
torowi należy się wynagrodzenie za jego stady, które odda po
wytłuczeniu stron wyznacza. Sekwestrator nie może jednak
żądać, aby mu z uwzględnieniem § 266. k.c. dano po 5% czyste-
go dochodu jako wynagrodzenie. Jeżeli realność jaka jest

naszkwestrowana, a ktoś tracił namaga się takie sekwestracji, sekwestracja później stała się z tem dotychczas, iż się prosiła o mianowanie nowego sekwestratorowi, aby przy naszkwestrowaniu realności i interesów rachunków uwzględniał także później sekwestrację (Dekret nadzw. z 6. maja 1814) jeżeli naszkwestrowano docho- dy realności, na której znajdują się za hipotekowane wierzytelności, prawo wszakże wierzytela, na którego rzecz sekwestracji dozwolę- no, nie było za hipotekowane, natomiast sekwestrator winien opła- cać z przychodów, oile te wystarczają, odsetki i inne słowny rocz- nie opłacać się mające, a wmiarkowany wierzyteli może jedyn- nie wykonywać swe prawa na restującą przychodach. (5394)

Docho- dy rzeczy naszkwestrowanej, których się cze- pia osoba do- na- gająca się sekwestracji, składowa- ją się do sądu na do zakończenia procesu rotacyjnego. Dodane przepisy ty- ka- ją się także sekwestra- cji naszkwestrowanej przez rotację administracyjną. W tym wzglę- dzie stanowi Dekret nadzw. z 17. listopada 1798. co następuje:

1. Sekwestrator ustanowiony przez rotację administracyjną przed klau- s- zą urzędowi politycznemu wykaz docho- dów i rozchodów, rachunki ws- ak- że z kata- strami właścicielowi realności lub właścicielowi interesowanemu. Według prowizorycznego porządku wydanego dla zachodniej części Galicji z dn. 9. października 1855. a ma- jącego być zachowanym przy egzekucji w celu ściągania pro- datków, rachunek przedkłada się starostom powiatowym, które takowy udziela właścicielowi realności.

2. Spory z rachunków między sekwestratorem a osobami

intrygowaniami są dostrzegają.

3. Opisane tego sekwestratora ruinowała władza polityczna i doświadczenia rachunków, a

4. nie wymaga się, aby o administracyjnej sekwestracji mniemano są właściwy; przeciwnie, kto się domaga se, kwestracji sądowej, winien wykazać, że realność wolna jest od sekwestracji politycznej.

D. Usprawiedliwienie sekwestracji praworządnej.

Ponieważ dozwolenie sekwestracji prawowładności od poprzedniego wyzniesienia skargi, czego firma dowiedzieć ma wprost o sekwestrację, przez sekwestrację nie wymaga usprawiedliwienia przez wyzniesienie skargi. To samo rozumie się ośmiódnym przypadkiem sekwestracji; jedynie rzadki przypadek (§ 389), wymaga wyzniesienia skargi usprawiedliwiającej.

E. Skutkach prawomocnych sekwestracji praworządnej.

Skutki te są te same, które potaliśmy przy zapowiedzeniu rzeczy ruchomych. Sekwestracja więc nie nadaje żadnego prawa rzeczowego, i nie może przeszkodzić w przekroczeniu granicy praw trzeciego na rzeczach sekwestrowanych.

II. Czynnych środków charakterystycznych tymczasowych.

A. Prenotacya pretensyi na rzecz nieruchomej.

O tej prenotacyi stanowi § 395. w miejscu którego w Krakowie, szły postanowienia § 438 i 445. k.c. a obecnie przepis ustawy o księgach gruntowych z 25. lipca 1871. przyciemniamy i wracamy uwagę na to, iż sąd dozwolił mieć prenotacyi jako egzekucyi na zabezpieczenie. (§ 387. 6. ust. hip.)

B. Złożenie rzeczy spornej do depozytu sądowego.

§ 387. Jeżeli między jakas, a do ukończenia sporu któraś, została do depozytu sądowego, a wzięto od stron, czyli się chcą tego, dnia na korzyść umiarkowanie kapitału (Dekret z 23. października 1794)

C. Adnotacya albo zapisek w księgach hipotecznych, nieporządek, do którego się zapisek odnosi, jest sporna.

(§ 20. b. i § 61. - 71. ust. hip. z 1871.)

D. Prenotacya pretensyi wierzyciela na nieruchomościach, dłużnikowi w spadku przypadłych.

(§ 822. k.c. i § 24. ust. hip.)

E. Sekwestracya majątku bezprawnym wycieczkom.

(patent z 24. marca 1882. r.)

F. Zabicie lub przechowanie bezprawnie nabyte, domowych przedmiotów, przywilejów przemysłowych.

(protent z 15. sierpnia 1852.) Ob. Część II. Dział II.

G. Sekwestracja majątku, zbiegów wojskowych.
 Urządzenie uskutecznia na wezwanie pułku lub oddziału, mi-
 ni. przez ten sąd cywilny, pod którego zarządem znajduje
 się porzuty majątek. (Rekr. nadw. z 4. marca 1842. i § 208. kk.
 wojskowego i rekr. min. z 4. listopada 1852.)

H. Sekwestracja i zajęcie majątku całego lub odpro-
 wieniny części majątku ruchomego osób oskarżonych
 o zdradę główną, prokur. lub bunt celem zabezpieczenia
 zarządkowych porządków i kasetów (rekr. min. z 5. października 1854.
 i § 340. proc. karn.)

I. Izogólnych środków zapobiegających nadwze-
 rzeniu praw dozwala ustawa: w sporach o naruszenie posia-
 dania i w sporach wynikłych z kontraktów o najem lub dzier-
 żawę (Ob. wyżej. rozdz. 5 i 6.)

JK. Egzekucja na zabezpieczenie, czyli tzw. egzeku-
 cja przewidziana.

Egzekucja ta ograniczona jest do majątku sturimika i
 obejmuje zajęcie i porządkowanie, lub sekwestrację zajętych
 rzeczy ruchomych i nieruchomości. Egzekucja ta polega
 na przepisach rekr. min. z 18. lipca 1859. i należy od tego wa,

rumku, aby wierzyliel jini, papietio nie byl obstatow miera, bezpieczoney. Bywa ona ubielana, przez realnoye bezpaprze, drugo wystruchania przeciwnika, a rekurs o tej rozolucy, ni ma mocy wstrzymujacy.

Łgrykucy a wzmiankowana na miejsce.

1. w procenii nakazowym (ob. wyzej rozdz II.)

2. pod czas postępowania apelacyjnego, na rzecz powoda wygrującego bezwarunkowo sprawę w I. inst. (§ 339. ust. sad i § 12. powołanego, reskr. min.)

3. w procenii egzekucyjnym (§ 397. i 398. u.s. dekr. nadm. a 25. maja 1839. i § 12. powołanego reskr. min.) Ob. rozdz IV.

4. w procenii sumarycznym

a. jeżeli pozwany nakłada apelację lub rewirę od wyroku I. lub II. inst. skazującego go bezwarunkowo na zapłatę (§ 56. post. sumarycz.) i

b. jeżeli skarga kasacyjna na dokumencie zastępującym notaryatną wiarę, jednak dopuszczono dowód ze świadków lub oględzin naszczynych (§ 55. post. sum. i § 12. powołanego reskr. min.) Ob. wyzej rozdz II.

5. Wskutek wniesienia kassacji nierozważności przez ciw wyrokami kassatennu w postępowaniu w sprawach drobiowych egzekucya z wyroku nie wstrzymuje się, orszak, że sąd I. lub II. inst. może na wniosek strony kassacji, nie tylko egzekucya, na zabrakpienie miejsce mieć łebie, jeżeli stronie grozi szkoda niepowetowana (§ 22. post. w spraw. drobiowych.)

Dodatek

O postanowieniach awartych w rozdziale 28, 29 i 30 ust. sąd.
rachodzą następujące wyjątki:

1. Prokuratorzy Skarbu w zastępstwie skarbu państwa o
tyle jest uprzywilejowaną, że ich nie może napowiadania, ani
tu osobistego, ani wstrący, i innych środków wabierających,
jeżeli komieksie, nie śledztwo się tyczy przecisłtwnikowi, albo
jeżeli przedkłada rozporządzenie ministerstwa, albo władz
centralnych lub krajowych, nakazujące prowadzenie
tych środków wabierających, w którym to przypadku nie
potrzebuje składać kaneyi. (dekr. nadw. 18. wrześn. 1786.) Przy-
wilej ten strzy Prokuratorzy Skarbu, jeżeli sziata imieniem
skarbu państwa, albo takich fundusów, które bywają utrzy-
mywane ze skarbu państwa, nie zaś, jeżeli prokuratorzy dnia-
ta w imieniu innych fundusów lub korporacyj (dekr. nadw.
z 29. stycznia 1839.) Przywilej ten tyczy się także bezpieniz-
nych wyniszczeniach w sprawach defraudacyjnych (ty-
chże się przestępstw ustaw skarbowych) dekr. nadw. z 10/4 844.

2. Poś wabierania takich pretensyj, które nie ulę-
gają postępowaniu sądowemu, lecz wytacznie przez władze
administracyjne rozporządzane, sądowne i w wykonaniach
wykonywane bywają, władze te bezpośrednio waci się mają
do sądu, i nie wymagają, aby odnośne wezwania rozpra-
towane było w formalności ustaw sąd. przepisane. —

Właściwości wymienione mogą być również w tym względzie
prokuratorów skarbu sprzedawców i właścicieli irodków ra-
bujących (dekr. nadw. z 24 października 1806.) Jednak we-
ług dekr. nadw. z 24 października 1845. powołane są wyłączenie
prokuratorów skarbu do przedsięwzięcia kroków w celu uzyska-
nia prerogatyw i pretensyj skarbowych, polegających na tytule
prawa prywatnego.

Przepis ten więc nie ma zastosowania:

a. jeżeli się rozchodzi o prerogatywy w celu nabycia
kalekich podatków rządowych lub innych opłat skarbowych,
niepolegających na tytule prawa prywatnego. W tych więc przy-
padkach władza administracyjna bezpośrednio udzielić może,
z dozwoleniem (dekr. nadw. z 11 kwietnia 1848.) i

b. przy nabyciu nieruchomości kar wymierzonych w
sprawach defraudacyjnych (dekr. min. z 10. czerwca 1850.)

Gdy skarżący państwa w celu osiągnięcia kalekich podatków
i dochodów przystępuje do prowadzenia egzekucyj na nieruchomościach
wpisanych w księgi publiczne, a egzekucya ma być po-
prowadzona w sądzie, w którego siedzibie nie jest ustanowiona pro-
kuratorya skarbową, natomiast może także urząd podatkowy
imieniem skarbu bez wyłączenia szczególnego do tego upoważ-
nienia władzy publicznej domagać się 1° i 2° stopnia egre-
kucyj (zajęcia i oszacowania) 3° stopnia licytacji) wszelkie
jedynie na mocy szczególnego upoważnienia dyrekcyi skar-
bowej krajowej.

O do innych przypadków popierania takiej sprawy wszys-
kich trzech stron na dobrach nieruchomych, prokuratora skar-
bu występować ma w imieniu skarbu (resk. min. z 24 kwietnia 1871.)

Władze publiczne mogą składać od sądu prenotacyi w
tych przypadkach, gdzie tylko według ich zakresu działania
pomocne są już względem zarządów zastawne ubezpieczenie
rozkazów skarbu państwa albo funduszy i zakładów pro-
stających pod zarządem państwa, kraju lub gminy, lub też
rozkazów dotyczących się zwrotów wynikłych z zarządu majątku
nie mających się pod opieką rządową (S. 38. list lip. z 1871.)

Zabezpieczenie pretensyj nie ulegających postępo-
waniu sądowemu nie wymaga usprawiedliwienia w drodze
sądowej.

3. Szeregowe postępowanie ma miejsce w przedmiocie
ściągnięcia należnego cła i podatków konsumcyjnych (S. 38.
m. d. z 10. lutego 1872.)

4. Należy będzie mowa o zabezpieczeniu rozkazów pa-
ństwa do osób sędziowskich, które przekraczają swój obowią-
zek urzędowy nadwreżając prawa państwa i przeto wyrządzając
ty nim szkody, której niezaradkują środki prawne, w postępo-
waniu sądowemu doproszone. (List z 12. lipca 1872.)

Rozdział XV

O postępowaniu w dochodzeniu i prawie powództwa, z tytułu nadwarczenia prawa, przez urzędników sądowniczych w wykonaniu swych czynności urzędowych.

W rozdziale I. części II. rozdz. V. postanowiliśmy warunki, pod którymi powstaje swe prawo i przeciw temu stajemy. Oporobienie dochodzenia tego prawa podajemy na zasadzie ust. z 12. lipca 1872. co następuje:

I. Właściwość sądu

Dla skargi, mającej na celu poruczenie wynagrodzenia sądu, właściwy jest ten trybunał II. inst. w którego okręgu ma miejsce in fac, który lub którego urzędnik nadwarczył prawo. Jeżeli kto wywoła rozstrzeżenie do wynagrodzenia sądu z rozparowania pre. rusa lub z uchwały rady tego samego sądu krajowego wyższego, który na zasadzie podanego przepisu jest dla skargi właściwym, natomiast najwyższy trybunał wydeleguje na iadanie powoda lub powołanego innego sądu krajowego wyższego, do przeprowadzenia i rozstrzeżenia sprawy.

Jeżeli powołanym jest państwo, prokuratora skarbowego, jeżeli iadn procesowego, powołana jest do rozpostowania państwa.

Jeżeli skarga wyrażona jest przeciw więcej urzędnikom sądownym, lub takież przeciw państwu i urzędnikom sądownym, na których ciąży winna, iła, w następstwie zarządy o uczestnictwie w sporze.

II. Skarga.

Wskazanie winna forma przedstawienia faktu, z którego wypływa naruszenie iła do poruszenia, jakoteż oznaczenie przedmiotu i rozciągnięcie dochodzonej szkody, a pod względem rzeczowego wynagrodzenia, winna uczynić iła samostanowiące. Skutki dowodu, nie winna powód, iła możliwości przedstawienia, lub takowe wskazywać. Skarga, tym przepisom nieobowiązująca, odrzuca się z urzędu, w przeciwnym razie, iła zarządza postępowanie sądowe, stosujące się do przepisów procesu cywilnego wojewódzkiego, o ile ustawa prawa, towa nie innego nie stanowi.

Jeżeli skarga jest wymierzona przeciw poszczególnym urzędnikom sądowym, do uzasadnienia jej przeciw każdemu poruszeniu urzędników, potrzebny jest dowód, że nadużycie prawa zarządza się na przekroczeniu obowiązku urzędowego przez poszczególnych funkcjonariuszy.

Jeżeli skarga wyłożona jest tylko przeciw państwu, starczy dowód, że nadużycie prawa nastąpić mogło li wskutek przekroczenia obowiązku urzędowego ze strony urzędników sądowych, iła, go sąd, o którego czynności urzędowa wypływa. Jeżeli kto wywołał rozstrzygnięcie do wynagrodzenia i uchwały sądu kolegiального,

nadwierzającej prawo strony, wówczas przeciwko samym urzędnikom sądowiskim, na których winą ciąży, lub przeciw takowym i państwu, można wynieść skargę tylko wtedy, gdy się o nich powód w drodze postępowania karnego domni.

Ktade jakiej miary, a jeżeli porwano kilka osób, w jakim to, sumku wynagrodzenie od nich może być xadane, tużież, o ile re, gros ma miejsce i kiedy, gairnie, obowiązku nagrodzenia i negre, su, ocenia się wedle prawa powszechnego cywilnego, słyba się usta, wa x 1872. inaczej stanowi. W nagrodzenie słyby wynikły z czynności sądowej urzędnika sądowskiego, dochodzone bairnie je dy, mi w miarę przepisów ustawy x 1872, i tylko w ten sposób ta usta, wa wskazuje. Wyróżniona droga prawa jest bairnunkowo wytycz, czona

III. Przewód

A. Przedmiot.

Głównym przedmiotem jest pytanie, czy w ogóle nastąpiło przekroczenie obowiązku służbowego przez urzędnika sądow, skiego? Gdy strona xcepi się jedynie państwa, starczy dowód, iż fakt, wyrządzający szkodę, nie mógł inaczej powstać, jak przez ta, kie przekroczenie. Dopiero gdy państwo poszukuje xwrotnie smych roszczeń na urzędnikach, powstaje pytanie, który x urzędników przekroczył obowiązek służbowy, i która to czynność stanowi przedmiot przekroczenia? Owe pierwsze pytanie rozstrzyga się wy, tacznie proces cywilny, i o niem orzeka wyrok sądu procesowego

lex względu na jej sile i siłę dyscyplinarną. miało miejsce. Czynności sądu
Dyscyplinarnego nie wiać sądu procesowego. Obie strony mogą korzystać
z siły i siły dyscyplinarnego, w celu bronięcia lub dochodzenia
praw, wszakże oświadczenia wynagrodzenia fikcyjnego zawsze określić
sąd procesowy, niezależnie od określenia sądu dyscyplinarnego.

§ 2. Zarządzenie postępowania dyscyplinarnego.

Sąd procesowy zarządzając postępowanie sądowe, winien zawiadomić
Stronę o wyniesieniu zarzutu, który w sprawie, która w przedmiocie zarzutu
przekroczenia obowiązku miedziwego powołana jest do postępowania
dyscyplinarnego. Właśnie ta ukonieczniła postępowanie dyscypli-
narnie, zawiadomić sąd procesowy o wyniku.

Strony mają prawo przejęcia w sądzie procesowym tego zarzutu,
domniemia i brania odpisów. Oprócz tego wolno stronom iżądać od wła-
dzy dyscyplinarnej, aby im pozwoliła przejąć akta ukoniecznione,
go sile i siły dyscyplinarnego i brać odpisy.

Należy również za pisma i akta nie wpływające stanowiące na proces
o wynagrodzenie sędziy. To się rozumie i o pismach, któreby wyja-
sniły głosowanie urzędników sędziowskich, chyba, że strona wio-
dząca głosowanie i siły i siły karnego, lub że pisma dotyczą głosowa-
nia tych urzędników sędziowskich, którzy z powodu głosowania
skazani byli w drodze dyscyplinarnej. Każda strona może iżądać
by postępowanie procesowe zostało wznowione, ażeby do ukoniecznienia
postępowania dyscyplinarnego, jeżeli można przewidzieć, że ostateczny
wynik wypadku tego postępowania, lub korzyści z dochodzenia

w drodze dyscyplinarnej i rozstrząsać się mających, wplynie na rozstrzygnięcie procesu o wynagrodzenie sakody.

C. Mwiadowienie o sporze.

Gdy skarga, wyniesiona przeciw państwu, państwo mwiadowić może o sporze tych urzędników sądowych, których uwaza za odpowiedzialnych za naruszenie prawa, urządzając rozprawę między nimi do wynagrodzenia sakody, a którzy nie są, współproszanymi. Jeżeli rozstrząsanie do wynagrodzenia wyprawiano i uchwały sądu kolegiального, urzędnicy głoszący tylko wtedy mwiadowienie będą o sporze, gdy się o nich w drodze procesu karnego dowiedziiano, lub w śledztwie dyscyplinarnem zostali ostatecznie uznani winnymi, z powodu swego głosowania lub sprawowania, dotyczące, go się tej uchwały.

Mwiadowienie ustrzeżenia się wroczeniem wiezytelnych odpisów rozprawy procesowej, odbytej od chwili mwiadowienia o sporze. Na podstawie mwiadowienia o sporze, może urzędnik sądowy przystąpić do prośwanego państwa jako ewiktor. U mwiadowienia o sporze nie wchodzi na mwiadowionego urzędnika obowiązku do następstwa, ponimno to wchodzi, wszelkie skutki i amichanego następstwa sądowego.

D. Przysięga.

O do faktów, względem których urzędnicy sądowi mają urzędowy obowiązek zachowania tajemnicy, świadomość przysięgi.

siege, tychże jest niedopuszczalny, bez względu, czy występują jako po-
zwani, lub biorą udział wskutek wiadomości o sporze. -

E Środki prawne.

Przeciw wyrokom w procesie karnym i przeciw orzeczeniom
i rozporządzeniom w toku postępowania wydanym, dopuszczal-
ne są te środki prawne, które wedle przepisów procesu cywilnego
stwierdza przeciw wyrokom orzeczeniom i rozporządzeniom sądu I inst.
(apellacya i rekurs) chyba, że ustawa z r. 1872. inaczej stanowi. Te
środki prawne rozstrzyga ostatecznie trybunał najw.

F Egzekucya.

Egzekucyi domaga się sądownie, w którego obregu ma ona
być wykonana. Gdyż nie ma wyroku sądu najwyższego, do którego
się do prośby potwierdzenie, że wyrok, przez sąd orzekający wyda-
ny, jest prawomocnym.

IV. Dochodzenie zwrotu przez państwo na urzę- dnikach.

A. Sposób dochodzenia.

Dwie są drogi dochodzenia zwrotu.

1. nakaz płatniczy

Jeżeli państwo wskutek przeciwieństwa, wymiesionej
skargi nie było wynagrodzenie, wówczas domagać się może od
sądu procesowego, by nakazem płatniczym polecono zwrot

tych urzędników, których wina stwierdzoną została orzeknięciem sądu dyscyplinarnego lub karnego.

Jeżeli skarga była wniesiona przeciw państwu i urzędnikom sądowym, nakaz płatnicy do zwrotu kaptacji jurmy nie może być wydany, gdy wyrok, w procesie o wynagrodzenie przeciw współprawnym urzędnikom wydany, nie opiera się o orzeczenie sądu karnego lub dyscyplinarnego, bądź co do osób o odpowiedzialności nawiązanych, bądź co do sposobu lub stopnia umiarkowania odpowiedzialności. Jeżeli nakaz ma być wydany przeciw kilku urzędnikom, kwota, o której się mający obawia rozstrzygnięcia, między nich w równych częściach, chyba, że wyrok karny w procesie głównym, lub w wyroku sądu karnego wynika inny stosunek (§ 19.)

Zawarty przeciw nakazowi płatnicznemu mają być wniezione do sądu procesowego w 2. tygodniach od dnia doręczenia, sprzeciwne odroczone się o urzędnika. Względem skarżących, w całości wniesionych, sąd postąpi i wyda orzeczenie, jak co do skarżących przeciw nakazowi płatniczemu, wydanemu na podstawie dokumentów publicznych. Środki prawne wzięte przeciw orzeczeniu sądu procesowego rozpoczyna i rozstrzyga trybunał najwyższy (§ 20.)

2. Wyjątkowa droga prawa.

Jeżeli nakaz płatnicy na mocy § 19. wydany być nie może, państwo poszukuje racjonalnego zwrotu na urzędnikach w wyjątkowej drodze prawa, o to mowa w I. inst. który wedle zasad ogólnych jest

Do tego właściwym. Ściągnięcie zwrotu w drodze administracyjnej
miejscami nie może.

Celem poornikowania zwrotu, prokuratora jakarbowa ra,
stępując państwo, może narzucić, by sąd dyscyplinarny
lub karowy, albo sąd, od którego, lub od którego z urzędników wy,
sąd nadzwyczajnie prowa, wyznaczył tych urzędników, sądo,
wych, którzy przedsięwzięli czynność urzędową, uasadnia,
jącą prawo do wynagrodzenia sakody, lub którzy użali w niej
brali, jakoteż, aby użalił w wszelkich dowodów, postrzyc mogą,
cych do stwierdzenia tego przedsięwzięcia lub użalu (§ 21. 23)

B. Obrona urzędników (§ 22.)

Czy państwo poszukuje zwrotu najwyższą drogą prawa,
czy takowy nakazem płatniczym jest pokonany, urzędnicy nie ma,
ją się zastanawiać karantami, rozporządzanymi i rozstrągnięty,
nim w procesie głównym, popieranym przeciw nim, jako współpo,
rwanym, albo których zaniedbali wnieść w procesie głównym
ponowno namówienia ich o sporze.

C. Egzekucja. (§ 24.)

Egzekucja z nakazów płatniczych i orzeczeń wydanych
na karant przeciw nakazom płatniczym, doznaga się w są,
dzie, w którego okręgu ma być egzekucja wykonana. W celu
ściągnięcia zwrotu mogą być ptace i inne dochody służbowe
urzędników pociągnięte pod egzekucję, aż do trzeciej części

wzrostu w krótkim czasie kwota 350. złow. wolna, jest od egrekucyi.

V. Tymczasowe środki zabezpieczające (§. 25.)

(W toku głównego procesu prawnictwa, należy, w celu zabezpieczenia zwrotu dozwolonych i dopuszczalnych procedur, cywilną, środków zabezpieczających, przeciw urzędnikom sądownim bez wymagania zabezpieczenia kaucyjnego, mienia kaucyjnego i szkody, jeżeli będzie wykazane w sposób wiarygodny, że ci urzędnicy są do zwrotu obowiązani. Jeżeli wniesiono karę w procesie nakazowi, prawnictwo kaucyjności może egrekucyi na zabezpieczenie. W tym celu płace i inne dochody urzędników sądownich, mogą być aż do wysokości wyżej w §. 24. podanej, kaucyjności, lub pod egrekucyę na zabezpieczenie podciągnięte.

VI. Zastosowanie ustawy z r. 1872. do spadkobierców urzędnika.

(Jeżeli w czasie wymiesienia skargi o wynagrodzenie urzędnik sądowy już nie żyje, albo umrze w toku głównego procesu zwrot, przepisy ustawy z r. 1872. tak co do głównego procesu, jak co do procesu zwrot, będą zastosowane do spadku lub spadkobierców tego urzędnika. (§. 26.) Wedle przepisów ustawy tej postąpić należy i wtedy, gdy wniesienie do wynagrodzenia opiera się na art. 8. ust. kasacji z 21 gru.

dnia 1867. nawiązuje, że urzędnik przedłożył lub zarchiwizował
bezpłatnie arcyt (S. 27).

VII. Motywy do ustatkowienia ustawy z r. 1872.

1. Rozporządzenie cesarskie z 12. marca 1859. o ustaleniu
sione. Ustawa z r. 1872. miało na celu przepisów patentów ce-
sarских z 10. lutego 1853. i 22. września 1857. dotyczących
wyróżnienia rozróżnienia tytułu sprawowania sądowni-
ctwa przez dawne domnia, jakoteż przepisów § 10. ust.
z 17. grudnia 1862. o postępowaniu karnem w sprawach
dunkowych (obecnie § 491. procedury karnej.)

2. Rozporządzenie do wyróżnienia, z powodu nadwzajem-
nia prawa, które nastąpiło przed wejściem ustawy z r. 1872.
w moc obowiązującą, oceniać należy według przepisów, któ-
re obowiązowały w czasie następnego nadwzajemnia
prawa.

W przypadkach takich należy stosować do postępo-
wania przepisy ustawy z r. 1872; rozprawy o toli przed wej-
ściem niej w moc obowiązującą żywi się toczące, winny być
ukończone według przepisów rozporządzenia cesarskiego z dn.
12. marca 1859.

Rozdział XVII.

O postępowaniu upominalnem. (das Mahnverfahren)

Równocześnie z ustawą z 27. kwietnia 1873. o sprawach drobiarskich ogłoszono ustawę z tegoż dnia do L. 67. Dz. u. p. stanowiącą o postępowaniu upominalnem, która w Galicyi, na Bukowinie i w Dolnocyflicy nie obowiązuje.

W celu ściągnięcia należności w przeciwnych lub innych rzeczach kamiennych, może wierzyciel żądać w drodze postępowania upominalnego, wydania warunkowego nakazu zapłaty przeciw dłużnikowi osobistemu, jeżeli żądać ilości lub wartości przedmiotu spornego bez solicet, niż odsetek i przynależności nie przekraczający 200 fl. wszelako należności wekslowe nie mogą być przedmiotem tego postępowania.

Do wydawania warunkowego nakazu zapłaty powołane są sądy powiatowe i miejskie delegowane, a sąd statutowy prosić bez występowania dłużnika. Nakaz zapłaty zawiera jako napis: „nakaz zapłaty” dalej pisać, nie, by w 14 dniach, po doręczeniu nakazu, unikając egzekucyi. Dłużnik należy dość razem z odsetkami i kosztami

w ilości przez sąd jego oznaczonej uiścić, albo przeciw nakazowi za-
płaty sprzeciwić się (Widerspruch) natomiast, a narazie wzmian-
kę, że nakazowi zapłaty tylko wniesienie sprzeciwu moc oddać
może.

Dowiesienia sprzeciwu starczy oświadczenie dłużnika ust-
nie lub na piśmie w sądzie złożone, że się nakazowi sprzeciwia.

Unaszkodzenia sprzeciwu nie wymaga się.

Jeżeli dłużnik wniósł sprzeciw w należytym czasie, nakaz
traci swą moc. Wskutek sprzeciwu może powod wynieść skargę.

Prośba o wydanie nakazu zapłaty sprawia ten sam skutek, co
skarga, tak co do zawieszenia sporu w sądzie, jak co do przerwania
przedawnienia, wszelako nie ma wpływu na oznaczenie sadu wła-
ściwego dla skargi wzajemnej i sporów kwiatkowych.

Jeżeli nakaz traci moc wskutek sprzeciwu, przedawnienie
mora się za wstrzymane aż do wniesienia sprzeciwu. Jeżeli dłu-
żnik ani zapłaty nie uiścił, ani w właściwym czasie sprzeciwu nie
wniósł, na żądanie wierzyciela dowolna będzie egzekucya na
poświadczeniu nakazu. Jeżeli wierzyciel przed upływem 6. miesięcy
po doręczeniu nakazu dłużnikowi, egzekucyjnie żądał, nakaz za-
płaty co do tego dłużnika utraci swą moc, atoli bez uszczerbku
przerwy przedawnienia.

Wskazując wzmiankę o zapłacie, może wierzyciel zarządzić
żądać wydania nakazu zapłaty; w tym razie wyda sąd nakaz
z tym oświadczeniem, że w razie sprzeciwienia się nastąpi sal-
sary postępowanie w przedmiocie skargi. —

ków wedle sekretu z 17 lutego 1827. w sposób następujący:

A. w razie zamiaru prośbotoż matronka wyjścia w powtó-
ry zwiadek matronski:

1. matronka wniesie do właściwego trybunału prośbę o prze-
stuchanie świadków przy ratowaniu artykułów dowodowych.

2. sąd prosić o m. konwancie przedstawionych okoliczności
orzeka, rozstrzyga, czy na prośbę, czy wola, lub czy strony obydwu
wyjednania uznania niezbędnego za zmarłego na kasawie
§ 112.-114. k.c.

3. Sąd przychylając się do prośby, notemu kuratora dla
matronki niezbędnego, tutaj i obcość zwiadek matronski,
go, wcieli obydwom odpisy prośby i artykułami dowodowymi,
celem ogólnego ustalenia pytań szczegółowych. Równocześnie
zamiar i sąd w gazetach krajowych 3. razy obwieszenie, po-
dające okoliczności dotyczące sprawy, między i chwili mianem,
miejscem, wymagając charakteru wyroków, mających jako wia-
domość o życiu lub śmierci niezbędnego, aby o tym donieśli sąd,
wi, albo ustanowionemu kuratorowi w terminie przez sąd
określonym (3. miesiące do 1. roku.)

4. Sąd otrzymawszy pytania szczegółowe, przestuduje
zawiadki wedle przepisów k.c. post. ogm. Zechce się skazać polixela,
sąd w upatui pytania szczegółowe, lub doda nowe pytania. Ob-
wieśda w zastawienie przepisów § 119-21. noweli z 1874.

5. Odpisy zeznań świadków wcielają się matronkowi,
kuratorowi i obcość zwiadek matronskiego, wymagając za.

razem antycypując do powzięcia uwagi i zarzutów tych osób. Gdyby wskutek tego okazała się potrzebna powtórnego dochożenia lub powtórne go przesłuchania świadków, sędzia rozkłada o z prawem wyprawa.

6. Po zarznięciu rozprawy zapada wyrok sąski, czy do wot śmierci jest lub nie jest dostarczony. W tym drugim przypadku, ten tj. mianowania śmierci, sędzia sronie wyroczajne środki prawne i sąskazania wyroku. W pierwszym przypadku zaś wyrok sąski, da się i w sądzie przed ogłoszeniem go sędziemu II inst. a potem sąd mój i sędziemu dyktatorowi, który nie jest obowiązany wnieść się przeciwni i sędziemu sędziemu, choćby matronkami byli katolikami. (Dekret z 30. listop. 1849. L. 46 Dz. u. p.) Wyrok ten wyroczajnie winien chwile śmierci która się okazuje i znaną świadków. Jest to sąd mój i sędziemu sędziemu i sędziemu wady w postępowaniu, i znaną ich sprostowaniem.

B. Z powodu innego celu. Podobnie postępować należy, gdy strona chce świadkami wprowadzić śmierć, nieobecne w innym i znaną, i z znaną wejście i powołanie sędzi matronki. W tym przypadku spada ustanowienie obrońcy znaną matronki, sędzi i przełożenie wyroku i znaną sędziemu i sędziemu.

Podobne postępowanie zachować należy w wszystkich przypadkach, gdzie śmierć nieobecne ma być wprowadzona, bez względu, czy sędziemu i znaną bezpośrednio sprostowanie trupa, lub znaną śmierci do stwierdzenia innych okoliczności, do sędziemu sędziemu sędziemu i znaną sędziemu i sędziemu (Dekret z 25. lutego 1846.).

Rozdział XVIII.

Umorzeniu dokumentów

Przez umorzenie (Amortisation) roczniemu przekreśleniu, że dokument zagubiony stracił moc i prawność, ważność prawną, nie wystawcy, odpowiedziałemu z tego dokumentu (§ 201-203. kod. p.c.)

I. Przedmiot umorzenia.

Przedmiotem mogą być jedynie dokumenty pisemne, wyrażające prawne zobowiązanie, o względnie uszczadniające prawo, wie prawo np. obligi, dowody zobowiązania, kwity itp. nie zaś dokumenty, z których powstawaniem żadne nie łączą się prawo np. testamenty, świadectwa, nominacje. Banknoty nie mogą być umorzone (§ 17. Statutu Banku narod. ludn. kup. państwa obligacji pożyczki narodowej, opiewających na 20. zł. (Rok. min. z 26. stycznia 1855. l. 22. Dz. u. p.) Talerze (przekazy na wydanie nowych kuponów) post. z 2. czerwca 1868! kartki 10, 50, 100 i losy loteryi na cele dobroczynne (dekret z 14. grudnia 1858.)

II. Sposób umorzenia.

1. Wyustanie celom umorzenia obligacji rządowych i inn.

nych papierów kredytowych a nim na równi potokowych, wy,
niec należy przed trybunał I. inst. w którego się oświecić urzędowej
utrzymują się właściwe księgi kredytowe (§ 32. N. 1.)

2. Umorzenie weksli należy do sądu handlowego albo try-
bunału I. inst. jako sądu handlowego, w którego okręgu, x najbli-
ższe miejsce wypłaty weksłu (§ 60. N. 1.) Tak samo tyczy się prze-
kazów banku narodowego.

3. Trybunał I. inst. jest właściwy do postępowania w prze-
mocie umorzenia papierów wartościowych, wydanych przez
spółkę akcyjną, lub akcyjną komandytową (ust. x 8. maja
1868. ob. Dział I. o jurysdykcji kanonalnej trybunału I. inst.)

4. Umorzenie innych dokumentów domagać się można,
albo od sądu powiatowego, właściwego dla nadającego umo-
wienia, względnie na jego miejsce zamieszkania, albo od są-
du powiatowego, właściwego dla tej osoby, przeciw której doku-
ment na dowód stawić ma (§ 32. N. 2.) Tem samym podlegają
także posiadacze doś- tabularnych. Są natomiast delegowani
nie jest właściwy do postępowania amortyzacyjnego.

III. Osoba domagająca się umorzenia.

Uprawnionym jest tylko właściciel dokumentu, który oś-
wiadcza, tylko w ten sposób wykazać ma, gdy dokument jest
imienisty, a nie opiewa na jego imię.

IV. Postępowanie.

A. Ogólne prawidła.

Podanie wnosi się do sądu właściwego, opisując dokładnie treść dokumentu, i żądając, by tenże po przeprowadzeniu postępowania w przedmiocie umorzenia uznany był za nieważny (lex. Szwecyjski).

Sąd winien wystąpić strony za zobowiązaniem z dokumentu odpowiedziałne, a jeżeli te nie przyniosą żadnych gruntownych zarzutów, wydać dykt, w którym opisując dokładnie dokument, wywodzi wszystkie, w których roku dokument najprawdopodobniej, aby go w ciągu roku skazali, gdyż w przeciwnym razie na powtórne żądanie domagającego się umorzenia, za nieważny uznany będzie. (Co do kosztów kosztów kas obywatelskich wynosi, si termin dyktalny 6 miesięcy.)

Jeżeli się nikt w terminie nie zgłosi na powtórne żądanie właściciela dokumentu, sąd uznaje dokument za nieważny. (S. 201.-203. k. p. c.)

B. Umorzenie obligacji rządowych, i innych papierów kredytowych z nimi na równi położonych.

Umorzenie tych dokumentów urzędowe jest licane, niestawomni i rozporządzeniami (Ob. Das Verfahren ausser Streitsachen. Wył. Marx'a 1875 str. 167-173.)

C. Umorzenie dawnych wierzytelności hipotecanych.

(S. 118-121. not. hip. z 25. lipca 1871.)

Jeżeli od wpisn wierzytelności hipotecznej, a na przykład, gdyby do niej odnosiły się Salare wpisn, także od ostatniego z tych wpisn, upłynęło przynajmniej lat 50. a ci, którzy według wpisn są uprawnionymi, albo też ich dziedzice i następcy nie mogą być odozwuceni, i przez ten czas ani zapłaty kapitału lub procentów nie podnieśli, ani innymi sposobami prawa tego nie po-
sankcjonowali, skutkiem czego jest podać do sądu hipotecznego pro-
śbę o zaxaxaxanie umorzenia (§. 118.)

Proszący powinien wyrazić w prośbie powody żądanego umo-
rzenia. Jeżeli sąd hipoteczny nada na pisowne prośbie xaxość uczy-
nie, winien edyktem wezwać tych, którzy roszczą sobie prawa
do wierzytelności hipotecznej, aby się z takowemi zgłosili (§. 119.)
W edykcie wyrazić należy dobitnie wpisn xaxę wzyskującą,
mi wniesienia mi do takowego odnosząc się i ustanowić o
zgłoszeniu się x roszczeniami termin jednego roku, który wy-
znaczyć należy w przybliżeniu x uwzględnić pierwszym ogło-
szenia edyktu i x wyniesieniem ostatniego dnia kalenda-
rycznego. Edykt w sądzie, przybicie i trzy razy w gazetach, na ogło-
szenia sądowe przeznaczonych, wniesić należy. Zarządzenie
ogłoszenia także w innych dziennikach krajowych lub zagra-
nicznych xostawia się sądowi hipotecznemu (§. 120.)

Jeżeli kto zgłosi się x roszczeniem w ciągu terminu edyktal-
nego, należy o tem xawiadomić żądającego umorzenia, a inte-
resowanym xachować się wolność wyjednania xaczenia
sich praw na drodze sporn. —

Jeżeli zaś termin edyktalny bezskutecznie przeminię, sąd
hypoteczny dozwoli na iżądanie prawnego, przez którego u,
morzenia tak wpiaru, jakoteż ^{en}iniciu do tegoż odnoszących się,
a oraz ich wykreślenia (§ 21.)

Rozdział XIII.

O postępowaniu w sądach handlowych.

Rozdział 41. ust. sąd pod tytułem: O postępowaniu w są-
dach wekslowych "objętny" §§ 576-589. podaje to постано-
wienie, które ma się to postępowanie różni od przepisów tych-
nych się, procesu cywilnego, stanowi bowiem w § 576. że prze-
pis ustawy sąd zachowane takie być winny w sądach handlo-
wych i wekslowych o tyle, o ile w tym rozdziale inaczej nie po-
stanowiono.

O ile się rozchodzi o spór wekslowy, uchodzi w miejsce roz-
działu 41. ustawy sądowej rozporządzenie ministerjalne
z dn 25. stycznia 1850. stanowiące o postępowaniu w spra-
wach wekslowych. (Obać więcej)

Tenże postanowienia objęte tym rozdziałem 41. odno-
zą się do spraw handlowych, uwzględniwszy już przy wykła-

nie procesu wyjątkowego, podając je jako wyjątki, przy-
czem jednakże zwracamy uwagę na to, iż te postanowie-
nia Rozdziału 41. dotyczą tylko wchodzą w zastosowanie, oile
sprawy handlowe toczą się przed sądem handlowym, lub try-
bunałem sprawującym jurysdykcję handlową. Jeżeli więc
sprawa handlowa toczy się w innym sądzie niż sprawowa,
nie jurysdykcji handlowej, nie postanowio, przepisów rozdz.
41. sąd nie idą w zastosowanie.

W sprawach handlowych ma miejsce postępowanie pri-
watne lub ustne. Pismo nie do przepisów ogólnych. (Orz.
mają tryb. z 19. listopada 1872. do § 20. Rep. orz.) Istnieje
postępowanie summaryczne a naruszenie i postępowanie w
sprawach kolidujących, jeżeli się sprawa odnosi nade
do tego postępowania.

Pozanowienia rozdz. 41. ust. sąd. różniące się od posta-
nowień ogólnych są:

1. W sprawach handlowych może sąd handlowy także,
ślać do wniesienia obrony, repliki i dupliki krótsze terminy
niż te, które w sprawach ogólnych są wyznaczają (§ 578.)
2. Prochy zapadłego wyroku mają być fronię w ciągu 24.
godzin wydane (§ 582.) jeżeli fronię nie wzięto takowych
razem z wyrokiem na mocy § 23. novel z 874.
3. Zgłoszenie apelacji i rewizji, zaskarżenie na niewa-
rność, uciążliwość i obrony apelacyjnej i rewizyjnej, twierdzeń
rekurzy- winny być podane w ciągu dni trzech (§ 583.)

Przepis ten ma swoje zastosowanie i w procesach o wytaczenie
rzeczy kradzionej i podległości (Orz. najw. tryb. z 28. styczn.
1873. do L. 37. Rep. orz.)

4. Termin do zapłaconia długu handlowego winien
być oznaczonym w wyroku i nie dłużej trzech (§ 584.)

5. Rozporządzenia sądowe, które w innych przypad-
kach stron nie sobieci doręczane być mają, mogą być dorę-
żone Sądak prowadzącego firmę handlową jeżeli się odwo-
dzą do tego handlu (§ 586.)

6. Władach handlowych nie znajdują, miejsca i
nie może być oprócz niedziel i dni świątecznych nakaza-
nych, tuż i niekiedy innych (§ 587.)

Rozdział XX.

O postępowaniu w sądach górniczych.

O postępowaniu sędziów rozdział 42. ustawy sąd. P.
stanowienia niniejszego rozdziału, różniące się od postanow-
ień procesu zwykłego, podaliśmy przy wykładaniu tegoż Re-
saktu postanowienia wymaga znajomości prawa górniczego.

Koniec.

